

w numerze m.in.:

Złóż kandydatów do nagród

43,5 mln na oczyszczalnię

Głosuj w DBO!

Czas
DOPIEWO

Nr 105 sierpień 2022

ISSN 2084-1086

www.dopiewo.pl

Biuletyn Informacyjny Urzędu Gminy Dopiewo

POŻEGNANIE WAKACJI

SKÓRZEWO, 3 WRZEŚNIA 2022
MICHAŁ SZCZYGIEŁ

Dąbrowa ● Dąbrówka ● Dopiewiec ● Dopiewo ● Drwęsa
Fiatkowo ● Glinki ● Gołuski ● Joanka ● Konarzewo ● Lisówki
Pałdzie ● Podłożyny ● Pokrzywnica ● Skórzewo ● Trzciel
Więckowice ● Zakrzewo ● Zborowo ● Żarnowiec

GMINA DOPIEWO

Dopiewo wśród najbogatszych

Dopiewo zajęło 99 miejsce w rankingu „Najbogatszych i najbiedniejszych gmin w Polsce w 2022 r.”, który 22 lipca opublikował Serwis Samorządowy PAP. Zestawienie obejmuje blisko 2,5 tysiąca gmin. W pierwszej setce uplasowało się jedynie 17 gmin z Województwa Wielkopolskiego (liczącego 226 gmin), w tym Poznań (miejsce 87) i 8 reprezentantów Powiatu Poznańskiego – ich lokaty: Suchy Las (7), Tarnowo Podgórne (12), Komorniki (51), Kórnik (57), Puszczykowo (69), Stęszew (89), Swarzędz (93), Dopiewo (99). Inni reprezentanci Wielkopolski w „100” to: Baranów (23), Kleczew (35), Perzów (53), Przykona (55), Łęka Opatowska (62), Powidz (66), Żelazków (77),

Dąbrówka to miejsce dynamicznej urbanizacji

Miedzichowo (83).

Dochody Gminy Dopiewo wynoszą 3.193,06 zł na jednego mieszkańca.

Na czele rankingu, jako najbogatsza gmina w Polsce, znalazł się Kleszczów (woj. Łódzkie), gdzie na mieszkańca przy-

pada 29.704 zł. Stawkę zamyka Potok Górny (woj. Lubelskie), który znalazł się na 2477 miejscu, z dochodami 524 zł na mieszkańca.

Podstawą do sporządzenia zestawienia były dane pochodzące z ministerstwa finansów - wskaźniki dochodów podatkowych za 2020 r. (wg stanu na 30 czerwca 2021 r.) w przeliczeniu na jednego mieszkańca (dochody z tytułu opłat np. eksploatacyjnej i podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego, a także udziały we wpływach z CIT i PIT, służące do obliczenia tzw. janosikowego).

*Adam Mendrala,
na podstawie: samorząd.pap.pl
Fot. Arch. UG / Paweł Dykban*

Poszukiwany Talent i trzy Filary

Zapraszamy do zgłaszania kandydatów do nagród „Dopiewski Filar” i „Dopiewski Talent”. Na dostarczenie zgłoszeń w obu przypadkach czekamy do końca 2021 r. Zgłaszającymi mogą być: mieszkańcy, firmy z terenu gminy, organizacje, instytucje lub grupy nieformalne działające na terenie gminy, a także członkowie kapituły konkursowej – w obu przypadkach. Kandydatami powinny być osoby fizyczne.

Wypełnione formularze, które udostępniamy za pośrednictwem strony dopiewo.pl, należy dostarczyć najpóźniej 31 grudnia 2022 r. do Urzędu Gminy Dopiewo (przynieść, wysłać pocztą tradycyjną lub emailiem – decyduje data wpływu).

Wręczenie nagród odbędzie się na uroczystej gali, jeśli pozwoli na to sytuacja epidemiczna i obowiązujące rygory sanitarne.

Dopiewski Talent

Nagroda „Dopiewski Talent” im. Adriana Napierały Wójta Gminy Dopiewo w latach 2014 - 2020 została ustanowiona w październiku 2021 r. przez Radę Gminy Dopiewo. Jest wyróżnieniem dla osób

młodych do 26 roku życia, których uzdolnienia, wiedza, osiągnięcia są szczególne w skali regionu, kraju i świata. Przyznawana jest raz w roku – jednej osobie. Laureatem pierwszej edycji został Kosma Kasprzak – młody matematyk.

Dopiewski Filar

Nagroda Wójta Gminy Dopiewo „Dopiewski Filar” ma charakter honorowy. Przyznawana była dotąd 5-krotnie. Podczas każdej edycji w 3 kategoriach: „animator”, „ambasador” i „super-filar”. Otrzymują ją osoby, które wyróżniają się działalnością, dorobkiem i osiągnięciami, przyczyniając się do integracji gminnych środowisk lub propagowania dobrego imienia gminy, są wzorem do naśladowania dla innych.

Statuetkę „Dopiewskiego Filara” otrzymało do tej pory 15 osób. Ostatnio (po roku przerwy) laureatami zostali – w kolejności kategorii powyżej: Kinga Żelechowska Wiśniewska – instruktorka tańca, animatorka i przedsiębiorczyni, Przemysław Witek – pianista i wykładowca akademicki oraz Teresa Kośmicka – zasłużona dla społeczności lokalnej i ruchu spółdzielczego prezes SPR „Agrofirma”. Wcześniej nagrodę otrzymali: - w kat. „animator”: Bogdan Maćkowiak, Tomasz Napierała, ks. Krzysztof Różański i ks. Karol Górawski; - w kat. „ambasador”: Krzysztof Zbigniew Kopras, Jacek Jaroszewski, Aldona Latosik i Grzegorz Tomczak; - w kat. „super-filar”: Albin Marian Czekański, Wojciech Jankowiak, Józef Brandenburg i Henryk Walenciak.

Pomóż nam dostrzec i wyróżnić kolejnego Talent i Filary. Czekamy na Twoje

zgłoszenie. Rozglądaj się wkoło siebie i zgłoś kandydatów do nagród. Zrób to teraz, nie czekaj do końca roku. Dokumenty zgłoszeniowe dostępne są na stronie: dopiewo.pl .

*TymCzasem
Adam Mendrala*

Biuletyn Informacyjny Urzędu Gminy Dopiewo

Wydawca, redakcja:

Gmina Dopiewo, ul. Leśna 1c
Tel. 61 814 83 31 w. promocja
czas@dopiewo.pl

Redaktor Naczelny:

Adam Mendrala
Materiały redakcyjne przyjmujemy w redakcji w godzinach pracy Urzędu Gminy w Dopiewie, pocztą tradycyjną i elektroniczną: czas@dopiewo.pl. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i adiacji nadesłanych tekstów i listów.

Zdjęcia na okładce:

Arch. M. Szczygła / Universal Music Polska

Skład:

GWart Agencja Reklamowa
Grzegorz Wiza
os. Rzeczypospolitej 6, 63-200 Jarocin
tel. 609 807 095
biuro@gwart.pl

Druk:

Drukarnia Nowak Jarocin
63-200 Jarocin, ul. Poznańska 33
tel. 62 747 1737
biuro@dnj.pl

Nakład: 12 000 egz.

Za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.
Prawa autorskie: Urząd Gminy Dopiewo
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dobrze wydać trudny budżet

Mimo wakacji nie możemy narzekać na brak wydarzeń i informacji. Absolutorium, budowa ronda w Dąbrówce, dotacja na zieleń i okazja do budowania coraz lepszych relacji z naszymi francuskimi partnerami, to najważniejsze z nich.

Sesja absolutoryjna odbyła się 27 czerwca. Zanim radni przegłosowali udzielenie mi absolutorium z wykonania budżetu za 2021 r., przedstawiłem „Raport o stanie Gminy”. To obszerne opracowanie liczące ponad 200 stron - jak co roku - składa się z informacji, opisów i opracowań dotyczących ogólnych charakterystyk Gminy, dochodów i wydatków budżetowych, sprawozdań z różnych sfer działalności Urzędu, działów, w których zarządza Urząd Gminy lub jednostki organizacyjne do tego powołane jak min. gospodarka komunalna, transport publiczny, oświata, kultura, sport, pomoc społeczna, ochrona środowiska, bezpieczeństwo, promocja i komunikacja społeczna. Z pełną wersją tego raportu można się zapoznać na stronie internetowej Urzędu Gminy. W dalszej części sesji radni wysłuchali jeszcze pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej, a następnie przegłosowali udzielenie mi absolutorium. To oczywiście powód do satysfakcji, ale przede wszystkim do mobilizacji w obecnym, trudnym finansowo roku budżetowym.

Jeśli już mowa o trudnym budżecie, to z tym większą satysfakcją trzeba odnotowywać każdą inwestycję, szczególnie drogową, która powstaje na terenie Gminy. Takim przedsięwzięciem jest budowa ronda w Dąbrówce, współfinansowana przez Powiat i Gminę. Inwestycja rozpoczęta 25 lipca będzie realizowana w 4 etapach, co niestety spowoduje utrudnienia w ruchu, jak zawsze przy tego typu budowach. Potrwają one według planu do grudnia br., za co przepraszam, mając jednak nadzieję, że to nowe rozwiązanie komunikacyjne usprawni przejazd. Informacje na temat zmian w organizacji ruchu można znaleźć również na stronie internetowej Urzędu Gminy.

W kontekście oczekiwań i potrzeb, jakie mają mieszkańcy Gminy (informacje na ten temat w opracowaniu wyników ankiety diagnostyczno-rozwojowej w dalszej części wydania), dotyczących rozszerzania zielonych przestrzeni, warto wspomnieć, że Urząd Marszałkowski przyznał Gminie Dopiewo dotację w wysokości 50 tys. zł w ramach programu „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”. Umowę w tej sprawie podpisałem z Jackiem Bogusławskim, członkiem zarządu województwa wielkopolskiego, a środki przeznaczymy na

Dziękczynne Msze Św. Dożynkowe

Dożynki, zwane Świętem Plonów, podsumowują okres żniw i zbiorów. Organizowane są na przełomie sierpnia i września. W tym roku, podobnie jak przed rokiem, uroczystości będą miały charakter przede wszystkim religijny. Dziękczynne msze św. odbędą się w kościołach parafialnych:

Dopiewo – w niedzielę 4 września o godz. 14:00 (uroczystość gminna, oprawa mszy: Chór Gminy Dopiewo „Bel Canto” oraz Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo, po mszy występ orkiestry przed kościołem).

Konarzewo – w niedzielę 28 sierpnia o godz. 11.00.

Skórzewo – w sobotę 27 sierpnia o godz. 18:00.

Zapraszamy do uczestnictwa nie tylko rolników.

UG

dofinansowanie zielonej architektury, która ożywi szczerze zabudowany kostką dziedziniec Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie.

I jeszcze słów kilka o wizycie we francuskim Rennes, dokąd – na zaproszenie Stowarzyszenia Bretagne-Pologne pojechała delegacja z Gminy Dopiewo. Z okazji 30-lecia Stowarzyszenia wzięliśmy udział w konferencji oraz warsztatach towarzyszących temu wydarzeniu. Dyskutowaliśmy tam m.in. o potrzebie i sposobach budowania relacji między naszymi społecznościami (gmina partnerska Maen Roch), o budżecie obywatelskim, o energetyce, a także wyzwaniach związanych z wojną w Ukrainie i obsługą fali uchodźców (szerzej na temat wizyty w dalszej części wydania). Wszystkie te doświadczenia postaramy się wykorzystać w projektowaniu naszych działań.

Przy tej okazji chciałbym przekazać serdeczne życzenia pomyślności wszystkim mieszkańcom Gminy od mera naszej partnerskiej gminy Maen Roch, Thomasa Janvier i szefa Stowarzyszenia Bretagne-Pologne Josepha Menarda.

dr Paweł Przepióra
Wójt Gminy Dopiewo

Relacja z XLV sesji Rady Gminy Dopiewo

XLV sesja odbyła się 27 czerwca. Rada podjęła na niej 13 uchwał.

Wójt Paweł Przepióra po otrzymaniu od Rady Gminy absolutorium za wykonanie budżetu 2021 r.

Raport o stanie Gminy

Najważniejszym punktem obrad było rozpatrzenie przez radnych „Raportu o stanie Gminy Dopiewo za 2021 rok”. Zgodnie z art. 28aa ust. 1 i 2 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym: "wójt co roku - do 31 maja - przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy, który obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego".

Po przeprowadzeniu debaty nad raportem na sesji, Rada Gminy, biorąc pod uwagę przebieg debaty i informacje uzyskane w jej toku, udzieliła Wójtowi wotum zaufania. Uchwałę przyjęto stosunkiem głosów: 14 głosów „za”, 3 głosy „wstrzymujące”. Nikt nie był przeciw.

Absolutorium

Drugim ważnym punktem obrad była analiza wniosku absolutorijnego dla Wójta Gminy Dopiewo. Przedstawiająca wniosek Wiceprzewodnicząca Komisji Rewizyjnej - Magdy Kaczmarek, która poinformowała, że Komisja, po rozpatrzeniu sprawozdań finansowych, sprawozdania z wykonania budżetu, sprawozdania z wykonania planu finansowego instytucji kultury – Gminnej Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury, informacji o stanie mienia Gminy Dopiewo, zapoznaniu się z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu dotyczącej sprawozdania z wykonania budżetu oraz po przeprowadzeniu kontroli zadania inwestycyjnego pn.: „Zakrzewo – budowa ul. Leśnej od ul. Niezłomnych do ul. Spor-

tovej” opiniuje pozytywnie wykonanie przez Wójta Gminy Dopiewo budżetu za 2021 rok i występuje z wnioskiem do Rady Gminy o udzielenie absolutorium.

Komisja Rewizyjna porównała dane zawarte w bilansie z wykonania budżetu Gminy Dopiewo z danymi zawartymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu (w zakresie zadłużenia) oraz z zapisami w księgach rachunkowych i nie stwierdziła rozbieżności. Sprawozdanie finansowe w sposób jasny i rzetelny odzwierciedla stan finansów Gminy Dopiewo.

Biorąc to pod uwagę i uwzględniając przedstawione przez Skarbnika Gminy dokumenty do kontroli oraz udzielone wyjaśnienia, Komisja Rewizyjna postanowiła zaopiniować wykonanie budżetu 2021 roku pozytywnie i wystąpiła z wnioskiem do Rady Gminy o udzielenie absolutorium. „Za” udzieleniem absolutorium głosowało 13 radnych, nikt nie

był przeciw, 3 osoby wstrzymały się od głosu (nieobecnych było 5 z 21 radnych). Rada zatwierdziła także sprawozdanie finansowe, wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 r.

Plany miejscowe

Rada uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) w Trzcielinie, w rejonie ulicy Leśne Zacisze, Pułkownika Andrzeja Kopy, Łabędziej, Przepiórczej, Słowiczej i Żurawiej. Plan wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami 1MN-11MN; tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, oznaczone symbolami 1MN/U-5MN/U; tereny dróg publicznych, klasy dojazdowej, oznaczone symbolami 1KDD - 2KDD; tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami 1KDW - 13KDW. Powierzchnia opracowania wynosi ok. 21 ha. Plan

Wiceprzewodnicząca Komisji Rewizyjnej - Magda Kaczmarek przekazuje opinię Komisji Rewizyjnej w sprawie wykonania budżetu przez Wójta

Uchwały - XLV sesja

Uchwały podjęte 27 czerwca 2022 r. na XLV sesji Rady Gminy Dopiewo:

Uchwała Nr XLV/581/22 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Dopiewo wotum zaufania.

Uchwała Nr XLV/582/22 w sprawie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Dopiewo za 2021 rok.

Uchwała Nr XLV/583/22 w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy Dopiewo z tytułu wykonania budżetu za 2021 r.

Uchwała Nr XLV/584/22 w sprawie ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

Uchwała Nr XLV/585/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) terenu w Dąbrowie w rejonie ulicy Leśnej i Topolowej.

Uchwała Nr XLV/586/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp terenu w Skórzewie, w rejonie ulicy Dębowej, dla działek o nr ewid. 1179/13 i 1179/14.

Uchwała Nr XLV/587/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp terenu w Drwęsie, w rejonie ulicy Leszczynowej i Przylesie.

Uchwała Nr XLV/588/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp terenu w Dąbrówce, w rejonie ulicy Logistycznej, linii kolejowej i drogi ekspresowej S11.

Uchwała Nr XLV/589/22 w sprawie mpzp terenu w Trzcielinie, w rejonie ulicy Leśne Zacisze, Pułkownika Andrzeja Kopy, Łabędziej, Przepiórczej, Słowiczej i Żurawiej.

Uchwała Nr XLV/590/22 w sprawie zmiany Uchwały Nr XLII/545/22 Rady Gminy Dopiewo z 28 marca 2022 r. w sprawie zakresu pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy.

Uchwała Nr XLV/591/22 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIX/493/21 Rady Gminy Dopiewo z 20 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Dopiewo na 2022 r.

Uchwała Nr XLV/592/22 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIX/492/21 Rady Gminy Dopiewo z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dopiewo na lata 2022-2030.

Uchwała Nr XLV/593/22 w sprawie zmiany uchwały nr XL/498/22 Rady Gminy Dopiewo z 31 stycznia

Radni podczas sesji - od lewej z przodu: Jan Bąk, Ilona Łysiak i Magdalena Kaczmarek

zakłada minimalną powierzchnię działek 1 500 m².

Radni przystąpili do sporządzenia 4 mpzp:

- w Dąbrowie w rejonie ulicy Leśnej i Topolowej - przedmiotem opracowania planu jest określenie zasad zagospodarowania terenu. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej (M1). Powierzchnia opracowania wynosi ok 0,9 ha.

- w Skórzewie, w rejonie ulicy Dębowej, dla działek o nr ewid. 1179/13 i 1179/14 - teren wskazany do opracowania jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/296/16 Rady Gminy Dopiewo z dnia 29.08.2016 r. i przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przedmiotem opracowania planu jest zmiana zasad zagospodarowania terenu w zakresie linii zabudowy. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako tereny zabudowy mieszkaniowej z działalnością gospodarczą (M1U). Powierzchnia opracowania wynosi ok 1800 m².

- w Drwęsie, w rejonie ulicy Leszczynowej i Przylesie - teren wskazany do opracowania jest objęty obowiązującym

miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym uchwałą Nr XII/132/19 Rady Gminy Dopiewo z dnia 29.07.2019 r. Przedmiotem opracowania planu jest określenie nowych zasad zagospodarowania terenu. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako tereny zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej (M3). Powierzchnia opracowania wynosi ok. 5 ha.

- w Dąbrówce, w rejonie ulicy Logistycznej, linii kolejowej i drogi ekspresowej S11 - teren wskazany do opracowania w znacznej części jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym uchwałą Nr XLII/290/13 Rady Gminy Dopiewo z dnia 04.02.2013 r., uchwałą Nr XV/211/16 Rady Gminy Dopiewo z dnia 01.02.2016 r. oraz uchwałą Nr XLI/572/18 Rady Gminy Dopiewo z dnia 23.04.2018 r. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania w części jako tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P) oraz tereny oczyszczalni ścieków (NO). Powierzchnia opracowania wynosi ok 23 ha. Zmiana planu ma polegać na likwidacji drogi wewnętrznej odchodzącej od ul. Logistycznej w Dąbrówce celem po-

2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dopiewo na lata 2022-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu „Strategii”, w tym trybu konsultacji.

Radni Powiatu Poznańskiego z Gminy Dopiewo: Sławomir Skrzypczak i Andrzej Strażyński

DG

większenia terenów przemysłowych przy jednoczesnym pozostawieniu terenów pod przyszłą rozbudowę oczyszczalni ścieków. Jednocześnie w opracowaniu planowane jest bezkolizyjne połączenie drogi wzdłuż torów, fragmentu drogi serwisowej i ul. Logistycznej.

Zmiany budżetowe

Ponadto Rada dokonała zmian w uchwale budżetowej i wieloletniej prognozie finansowej oraz ustaliła kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakre-

sie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

*Damian Gryśka
Biuro Rady Gminy Dopiewo
Fot. Adam Mendrala*

Sześć lat ze sztandarem

6 rocznicę nadania sztandaru obchodzili 15 sierpnia, święto kościelne Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, sołtysi Gminy Dopiewo. Uroczystość odbyła się w kaplicy nowej Parafii pw. Błogosławionego Stefana Wyszyńskiego w Skórzewie, z udziałem duchownych, przedstawicieli samorządu i mieszkańców. Oprawę muzyczną wydarzenia wzbogaciła Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo.

Najważniejsze święto maryjne w kościele katolickim ma dla sołtysów Gminy Dopiewo szczególne znaczenie. Matkę Boską Zielną wybrali na swoją patronkę, a Jej wizerunek umieścili na swoim sztandarze, wraz z hasłem Bóg – Honor – Ojczyzna. Na drugiej jego stronie znalazł się herb Gminy Dopiewo, otoczony nazwami 11 jej sołectw: Dąbrowy, Dąbrówki, Dopiewa, Dopiewca, Gołusek, Konarzewa, Pałędzia, Skórzewa, Trzcielina, Zakrzewa i Więckowic. Sztandar ujrzał światło dzienne w 2016 r. Od wtedy towarzyszy sołtysom w najważniejszych gminnych i regionalnych wydarzeniach.

Co roku, w sierpniu, obchodzą oni rocznicę jego nadania w innej parafii.

W tym roku w nowej kaplicy oddanej wiernym niedawno - przy ul. Ks. S. Kozierowskiego między Skórzewem a Dąbrową.

W poczcie sztandarowym, podczas uroczystości rocznicowych, tym razem honory pełnili: Marian Czekalski (sołtys Zakrzewa), Walenty Moskalik (sołtys Skórzewa) i Krzysztof Dorna (sołtys Dąbrowy). Dary przekazywały prowadzącemu mszę św. proboszczowi - ojcu Dariuszowi Laskowskiemu – Mariola Nowak (sołtys Dopiewca) i Anna Kwaśnik (sołtys Więckowic), a kwiaty – żona Krzysztofa Dorny. Ojciec Dariusz jest paulinem i od niedawna proboszczem obu skórzewskich parafii - tej nowo powołanej, jak i tej istniejącej w Skórzewie od XIV w.

W kazaniu proboszcz wyjaśnił na czym polega służba Maryi Bogu, znaczenie Jej wniebowzięcia i bycia niepokalaną (nie dotknął Jej grzech pierworodny). Odniósł się również do symboliki kwiatów i ziół (duchowa dojrzałość Maryi do służby – „Oto ja służebnica pańska...”). Zwrócił także uwagę na służbę tych, którzy sprawują funkcje

społeczne i pełnią władzę. - Sołtys jest jak ksiądz, który odwiedza mieszkańców po koledzie, rozmawia z nimi, zajmuje się ich sprawami, służy, bo władza jest służbą, a nie przywilejem. Nie ma tu miejsca na pychę - mówił. Dwukrotnie przywołał powiedzenie „Pycha z nieba spycha”. Dodał, że w chrześcijaństwie każdy służy drugiemu człowiekowi.

Oprócz ojców paulinów, na mszy obecni byli proboszczowie sąsiednich parafii - ks. dziekan Karol Górawski z Dąbrówki i ks. Adam Szaniecki, od roku sprawujący funkcję proboszcza w Konarzewie. Stronę samorządową, oprócz sołtysów z większości spośród 11 sołectw Gminy Dopiewo, reprezentowali, m.in.: Wójt Gminy Dopiewo - Paweł Przepióra i Przewodniczący Rady Gminy – Leszek Nowaczyk, a także Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego – Wojciech Jankowiak i Wicestarosta Poznański – Tomasz Łubiński.

Po mszy Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo dała na placu przed kaplicą krótki koncert.

Tekst i fot. Adam Mendrala

Porozmawiajmy o Powiecie

Dostaliśmy absolutorium

Zarząd Powiatu Poznańskiego zdecydowaną większością głosów otrzymał wotum zaufania i absolutorium za 2021 r. Zostaliśmy docenieni za to, że mimo pandemii, rosnącego podatku „janosikowego” (44,6 mln zł) i niewystarczającej subwencji oświatowej – kondycja finansowa powiatu ma się dobrze. Dochody wyniosły prawie 456,5 mln zł, a wydatki ponad 457,5 mln zł.

Najwięcej na drogi

Blisko 120 mln zł wydaliśmy na drogi, kończąc trwające kilka lat przebudowy odcinków: Iwno – Pobiedziska i Gądko – Szczodrzykowo. Powstała obwodnica Głuchowa. Przebudowaliśmy trasę Buk – Szewce i Latalice do granicy powiatu. Prowadziliśmy prace projektowe i przygotowania do budowy tunelu pod torami kolejowymi w Kobylnicy, budowy drogi Borówiec – Krzesiny, a także mostu na Warcie i nowej drogi Luboń – Czapury. Rozpoczęliśmy też przebudowę drogi Rokietnica – Napachanie. Na realizację inwestycji i przygotowania do kolejnych wydaliśmy w 2021 r. ponad 66 mln zł. 2,9 mln zł przeznaczaliśmy na przewozy autobusowe w ramach PKS-u. Natomiast Poznańską Kolej Metropolitalną dofinansowaliśmy kwotą ponad 1,6 mln zł.

Dbamy o edukację, politykę społeczną i bezpieczeństwo

W 2021 r. na oświatę wydaliśmy ponad 103 mln zł przy subwencji na poziomie 63 mln zł. Sytuacja nie jest nowa, bo od lat szacunki są zaniżane. Na szczęście kondycja naszego samorządu jest stabilna i dlatego sukcesywnie prowadzimy remonty, organizujemy kursy i szkolenia, doposażamy specjalistyczne pracownie, a najważbitniejsi uczniowie

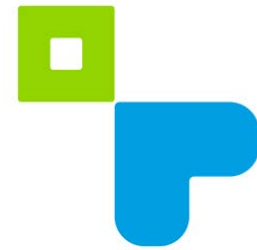
dostają stypendia.

Ponad 62 mln zł przeznaczaliśmy na politykę społeczną, która obejmuje m.in. prowadzenie Domu Pomocy Społecznej oraz domu dla rodziców wychowujących samotnie dzieci i kobiet w ciąży w Lisówkach (łącznie ponad 6,5 mln zł). Ponad 3,8 mln zł wydaliśmy na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych kosztowała ponad 2 mln zł. Przeszło 18 mln zł dostał Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu. Niemal 22 mln zł zapewniiliśmy na rodziny, w tym pieczę zastępczą (ponad 8,3 mln zł) oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze (prawie 13,3 mln zł). W 2021 r. finansowaliśmy także szczepienia profilaktyczne. Przeciw grypie zaszczepiliśmy 1095 seniorów, a przeciw HPV 678 dzieci.

Nie oszczędziliśmy też pieniędzy na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców (blisko 3,3 mln zł). – Dofinansowaliśmy m.in. remonty komisariatów, zakup specjalistycznego sprzętu, umundurowania. Zarówno policjanci, jak i strażacy mogli liczyć na wsparcie szkoleń, zakup radiowozów, czy ufundowanie nagród dla najlepszych funkcjonariuszy. Ochrona środowiska kosztowała powiat 2,8 mln zł. Za ponad 512 tys. zł zlikwidowaliśmy wyroby azbestowe. A blisko 2 mln zł przeznaczaliśmy na pozbycie się tzw. „kopciuchów”, udzielając 285 dotacji. Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego zaplanowaliśmy ponad 5,2 mln zł.

Samorządowcy mówili jednym głosem

Niedawno w Poznaniu odbył się II Nadzwyczajny Zjazd Samorządowy członków Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, którego inicjatorem był Jan Grabkowski, starosta poznański. Rozmawiano na temat finansów samorządów, energetyki, reformy służby zdrowia, oświaty oraz pomocy uchodźcom z Ukrainy. Do stolicy Wielkopolski przyjechali przedstawiciele sześciu największych korporacji samorządowych z całego kraju, by wypracować wspólne stanowisko, które zostanie przedstawiane podczas posiedzeń ze stroną rządową. Wiele uwagi poświęcono finansom publicznym: skutkom obniżenia stawek podatkowych, rosnącej inflacji i związanym z tym wzrostem kosztów inwestycji. Środowisko samorządowe od wielu lat postuluje też zmianę zasad finansowania szkół, gdyż zbyt niskie rządowe subwencje zmuszają włodarzy

POWIAT
POZNAŃSKI

miast, gmin czy powiatów do zaciągania kredytów i wyprzedaży majątku. Podczas zjazdu poruszono także temat związany z odpadami, kwestie polityki energetycznej oraz zagrożeń związanych ze złą sytuacją służby zdrowia.

Poznańska Kolej Metropolitalna pojedzie do Wronek

Razem z innymi zainteresowanymi samorządami podpisaliśmy właśnie w Urzędzie Marszałkowskim porozumienie dotyczące uruchomienia 9. linii PKM. W 2023 r. pociągi mają zacząć kursować do Szamotuł, a potem dalej – do Wronek.

Od czerwca 2018 r. Poznańską Kolej Metropolitalną można ze stolicy Wielkopolski dojechać do Nowego Tomysła, Wągrowca, Środy Wielkopolskiej (do maja 2022 – Jarocina), Gniezna, Rogoźna, Wrześni, Kościana i Grodziska. Od przyszłego roku pociągi kursować będą również na nowej trasie, na której do tej pory prowadzone były remonty. To już ostatnia linia PKM. Porozumienia o wzajemnym współdziałaniu na rzecz jej uruchomienia oraz deklaracje udziału w jej współfinansowaniu zostały podpisane przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego zlokalizowane wzdłuż tej linii. To kolejny przykład udanych działań, które służą mieszkańcom naszego regionu.

Współpracujemy i pomagamy Ukrainie

Rada Powiatu w Poznaniu zdecydowała o nawiązaniu formalnej współpracy pomiędzy powiatem poznańskim a Rejonem Obuchowskim w Ukrainie. Obejmie ona gospodarkę, kulturę i działalność naukowo-techniczną. Obszar ten stanowi część dawnego partnerskiego rejonu Kijowsko-Świątoszyńskiego, który został zlikwidowany w wyniku z reformy

administracyjnej w Ukrainie.

W okolice Kijowa wysłaliśmy 12 ton pomocy humanitarnej, zawierającej m.in. żywność długoterminową i środki w tym m.in. mąkę, cukier, makarony, kaszę, groch, konserwy, kosmetyki i chemię gospodarczą.

Strażakom z Rejonu Obuchowskiego zostanie też przekazany wóz strażacki

marki Tatra, który jeszcze do niedawna służył druhom z OSP Kostrzyn. Został on wyremontowany i odpowiednio wyposażony przez gminę, której przekazaliśmy na ten cel 150 tysięcy złotych. Oprócz tego oba samorządy z własnych środków dokupiły specjalistyczny sprzęt i odzież. Na Ukrainę trafi również te-

renowa dacia duster, którą do tej pory wykorzystywali pracownicy Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

*Tomasz Lubiński,
Wicestarosta Poznański
Fot. Arch. T. Lubińskiego
Zapraszamy do odwiedzania
strony: powiat.poznan.pl*

66 rocznica Poznańskiego Czerwca

Wójt Gminy Dopiewo - Paweł Przepióra i Zastępca Wójta - Paweł Jazy oddali hołd Bohaterom 1956 roku pod Pomnikiem Poznańskiego Czerwca, gdzie w towarzystwie samorządowców złożyli kwiaty. Obchody rocznicowe odbyły się we wtorek 28 czerwca 2022 r. - z udziałem przedstawicieli władz, służb mundurowych, organizacji i stowarzyszeń, a także mieszkańców Poznania, w tym uczestników „wypadków czerwcowych” i ich rodzin. Poznańskie Powstanie 1956 r. rozpoczęło strajk generalny w Zakładach im. J. Stalina w Poznaniu (HCP), który zmienił się w rewoltę przeciw władzy.

W krwawym stłumieniu buntu użyto 10 tys. żołnierzy i 400 czołgów. Zginęło 78 osób, a 600 zostało rannych. Przedstawiamy fotorelację z wieczornej części uroczystości 66 rocznicy Poznańskiego Czerwca. Oprócz Prezydenta Poznania Jacka Jaśkowiaka, przemawiali Jerzy Majchrzak - Prezes Stowarzyszenia Poznański Czerwiec'56 i Jarosław Lange - Przewodniczący Wielkopolskiej „Solidarności”. W części artystycznej zaśpiewała Oksana Hamerska z Teatru Nowego w Poznaniu.

Tekst i fot. Adam Mendrala

Bretania - Polska, Maen Roch - Dopiewo

Na zaproszenie Stowarzyszenia Bretagne-Pologne przy współpracy Domu Bretanii delegacja Gminy Dopiewo uczestniczyła w obchodach z okazji 30-lecia Stowarzyszenia, które odbyły się w Rennes. Jej przedstawiciele brali udział w konferencji, warsztatach, a także mieli okazję poszerzyć wiedzę francuskich partnerów na temat tragedii wojennej w Ukrainie i sytuacji uchodźców w Polsce.

W jednym z paneli konferencyjnych udział w dyskusji wziął Wójt Paweł Przepióra. Dotyczyła ona modelu współpracy międzynarodowej gmin. Wójt mówił m.in. o coraz istotniejszej – w dobie wyzwań i zagrożeń - potrzebie budowania relacji pomiędzy naszymi społecznościami. W tym panelu uczestniczyli m.in. mer Gminy Partnerskiej Maen Roch Thomas Janvier oraz prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak. Paweł Przepióra podziękował Thomasowi Janvier oraz przedstawicielom największej gazety we Francji - «Ouest France» za bezpośrednie wsparcie działań Gminy

Dopiewo na rzecz obywateli Ukrainy - nasi partnerzy z Francji przeznaczyli na ten cel odpowiednio 5 i 10 tys. Euro.

Wśród wielu ciekawych sesji towarzyszących uroczystości odbyły się również warsztaty poświęcone budżetowi obywatelskiemu, a w kularach najczęściej poruszano tematy dotyczące energetyki oraz wojny w Ukrainie. Była to okazja, żeby nieco szerzej i precyzyjnie opisać tragedię wojny za naszą wschodnią granicą, jej aspekty i uwarunkowania, a także przybliżyć sytuację ukraińskich uchodźców.

Pobyt delegacji Gminy odnotowała w edytoriale „Ouest France” Jeanne Emmanuelle Hutin, córka założyciela gazety (dziennik został założony w 1944 r. w Rennes). Była to jeszcze jedna okazja, aby publicznie, na łamach dziennika podziękować za wsparcie finansowe kształcenia przedszkolaków z Ukrainy. Wójt Paweł Przepióra wspominał też w artykule o tym, że Francja aktywnie pomagała Polakom w czasach walki „Solidarności” o wolny kraj, między innymi

Artykuł w „Ouest France” na temat wizyty dopiewskiej delegacji

w 1981 r. Dziś zaś my oddajemy taką pomoc Ukraińcom, którzy walczą o te same wartości – wolność i demokrację. „Dlatego musimy tu w Europie pozostać zjednoczeni, również we wspieraniu ukraińskiego oporu przeciwko najeźdźcom” - podkreślał.

Autorka odnotowała też opinie młodego pokolenia – zastępcy wójta Pawła Jazy i radnego Gminy Dopiewo Jakuba Kortusa (obaj urodzili się po 1989 r.), którzy zgodnie podkreślali, że dla nich wolność i demokracja są naturalnymi wartościami, ale okazuje się, że nie są dane raz na zawsze i trzeba o nie walczyć a to wymaga wysiłku i poświęceń. Pokój w Europie jest uzależniony od wspólnych działań na rzecz ochrony międzynarodowego porządku prawnego, a nie od rozważań siłowych.

Zbigniew Mamys
Fot. Archiwum UG Dopiewo

Wójt Paweł Przepióra w towarzystwie prezesa Stowarzyszenia Bretagne-Pologne Josepha Menarda i honorowego prezesa Michaela Dorina

Delegacja Gminy Dopiewo w towarzystwie Jeanne Emmanuelle Hutin i pośta Andrzeja Grzyba

Panel dyskusyjny podczas konferencji z okazji 30-lecia Stowarzyszenia Bretagne-Pologne

Gmina Dopiewo w oczach mieszkańców

Ankieta diagnostyczno-rozwojowa, której wyniki będą wykorzystane do przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Dopiewo w latach 2022-2030 jest również ważnym narzędziem budowania relacji z mieszkańcami. W kwietniu oraz na przełomie maja i czerwca wypełniło ją 283 mieszkańców, którzy przekazali nam jak widzą gminę, jak im się tu żyje, z czego są dumni, a co im się nie podoba i chcieliby zmienić w swoim otoczeniu.

Ankieta jest elementem wspólnej dyskusji nad kierunkami rozwoju, priorytetami oraz wyzwaniem dotyczącymi najważniejszych aspektów życia na terenie Gminy Dopiewo. Warto więc przedstawić wyniki oraz wnioski, które płyną z analizy odpowiedzi ankietowanych. Badanie miało charakter anonimowy. Przyjęliśmy trzy sposoby pozyskiwania odpowiedzi: ankieta była dostępna na stronie internetowej Urzędu Gminy w dziale „Konsultacje”, gdzie można ją było wypełnić online. Kwestionariusz został też umieszczony na stronie jako plik do wydruku, wypełnienia i dostarczenia do Urzędu. I wreszcie rozdawaliśmy je na zebraniach sołeckich z prośbą o wypełnienie.

W pierwszej części ankiety poprosiliśmy o ocenę jakości i warunków życia w Gminie. W dalszej kolejności pytaliśmy o mocne oraz słabe strony, a także szanse i zagrożenia. I wreszcie w tej części spytaliśmy też o przyszłość Gminy, a więc m.in. o wskazanie kluczowych inwestycji, wizji Gminy, ocenę atrakcyjności gminy w różnych aspektach. Druga część to niejako metryczka, służąca do identyfikacji badanej grupy mieszkańców (min. wiek, wykształcenie, lokalizacja miejsca pracy, czy okres zamieszkiwania na terenie Gminy).

Pytając o ocenę warunków i jakości życia zaproponowaliśmy do wyboru 36 kategorii, które można było ocenić od bardzo dobrze do bardzo źle (bardzo dobrze, dobrze, średnio, źle, bardzo źle). Wyłaniając najlepiej ocenione, brano pod uwagę oceny bardzo dobre i dobre, zaś w przypadku najslabiej ocenionych – źle i bardzo źle. I tak najlepiej ocenione to poziom wykształcenia mieszkańców, bezpieczeństwo publiczne, dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym, dostęp do infrastruktury (wodociągi) czy dostęp do usług publicznych świadczonych przez Internet. Jeśli zaś chodzi o warunki, które przez większość ankietowanych zostały ocenione jako złe lub bardzo złe, to atrakcyjność Gminy dla turystów, stan i jakość dróg,

dostępność bazy noclegowej, dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki.

W dalszej części ankietowani wskazywali najmocniejsze strony Gminy Dopiewo, co ją po prostu wyróżnia spośród innych miejsc w regionie. Najczęściej podkreślali oni, że jest to lokalizacja, położenie w bliskiej odległości od Poznania i połączenia komunikacyjne, takie jak S11 czy kolej. Podkreślali też jako wartość bliskość obiektów usługowo-handlowych, co może odzwierciedlać fakt, że na terenie gminy w ostatnich latach powstało sporo sklepów i marketów. Jako atut wskazywali środowisko naturalne, bliskość terenów leśnych. Mocną stroną są – według ankietowanych – sami mieszkańcy, co potwierdza też wybory we wcześniejszym rozdziale o warunkach i jakości życia. Tu czasami dodawano, że to wykształcenie, młody wiek mieszkańców w nowych enklawach osiedlowych, energia i inicjatywa. W kategorii mocnych stron wskazano również ofertę placówek oświatowych oraz sprawny urząd.

W kategorii problemów, a więc i mankamentów życia w Gminie, ankietowani wskazali przepustowość i korki komunikacyjne – głównie w ciągu ul. Poznańskiej (Skórzewo – Dąbrówka). Tu właśnie na odcinku w Dąbrówce od skrzyżowania w kierunku Zakrzewa a następnie na skrzyżowaniu z ul. Malinową mają powstać ronda, które zdecydowanie usprawnią ruch, choć istotną barierą komunikacyjną – szczególnie w godzinach szczytu – pozostanie przejazd kolejowy w Pałędziu. Mieszkańcy, którzy wzięli udział w badaniu, podnosili też problem braku ścieżek rowerowych i chodników, braku miejsc integracji. Często zgłaszała też problem nadmiernej zabudowy mieszkaniowej. To istotnie problem, który ma swój początek w decyzjach o zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowych planach zagospodarowania i decyzjach o zabudowie z początku lat 2000. Ankietowani zgłaszali też problem

braku kanalizacji w niektórych, mniej zurbanizowanych obszarach.

Dość zgodnie uczestnicy ankiety postulowali, że najważniejszym priorytetem dla Gminy jest budowa nowych i modernizacja istniejących dróg gminnych. Stan i jakość dróg to z reguły najbardziej gorący temat do dyskusji w każdej polskiej gminie – pokazywały to też zebrania sołeckie w naszej Gminie. Dzieje się tak dlatego, że inwestycje drogowe są najbardziej kosztownymi w budżecie, a ten systematycznie jest ograniczany przez kolejne centralne decyzje, które pozbawiają samorządy pieniędzy. Do tego dochodzą horrendalne podwyżki cen materiałów i wykonawstwa. Efekt jest taki, że w każdym rocznym budżecie można zrealizować tylko małą część inwestycji związanych z infrastrukturą drogową, biorąc pod uwagę wszystkie potrzeby.

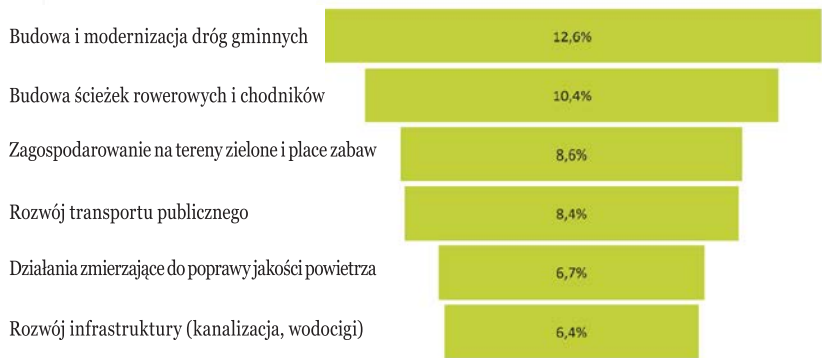

Kolejnym pod względem ważności priorytetem, który nawiązuje do szeroko pojętej infrastruktury drogowej, jest budowa ścieżek i chodników. W następnej kolejności badani postulują intensywniejsze zagospodarowanie terenów wolnych zielenią i budowę placów zabaw. Zielone tereny to istotnie również priorytet Gminy, dlatego tam, gdzie ma ona własne wolne tereny, tam będą one obsadzone roślinnością. W dalszym porządku ankietowani postulują rozwój sieci transportu publicznego i zwiększenie częstotliwości kursowania, działania zmierzające do poprawy jakości powietrza oraz wspomniany już przy okazji wymieniania słabych stron rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Warto w tym momencie wspomnieć, że poprawie jakości powietrza mają sprzyjać prowadzone przez Urząd Gminy programy związane z wymianą tzw. kopcuchów oraz instalacją urządzeń fotowoltaicznych. Trzeba podkreślić, że w kategorii priorytetów ankietowanych wprowadzili 29 kluczowych działań, a rozkład procentowy kształtuje się dość równo-

miernie. Wskazane powyżej priorytety wybrane zostały w wartościach od 6,4 proc. do 12,6 proc. Oznacza to, że nie ma jednego wyraźnego priorytetu rozwojowego, a raczej grupa priorytetów (głównie w sferze infrastruktury), które pośrednio wpłyną na pokonywanie barier rozwojowych.

Ankietowani wymieniali też – ich zdaniem – najbardziej potrzebne inwestycje. I tutaj najczęściej pojawiała się hasło „budowa i remont dróg” oraz „ścieżki rowerowe”. Wśród najczęściej powtarzających się postulatów inwestycyjnych można wymienić dom kultury w Skórzewie, centra aktywności lokalnej, miejsca integracji, rozbudowa bazy oświatowej, place zabaw, kino w Skórzewie. Natomiast wśród miejsc, terenów czy obiektów, które powinny zostać poddane rewitalizacji najczęściej wymieniano centrum Dopiewa, Budynki ZUK, tereny po byłych PGR, doły konarzewskie, świetlice wiejskie, przejazd kolejowy w Pałędziu, pałac

PRIORYTETY DLA GMINY DOPIEWO Z CZYM CI SIĘ KOJARZY GMINA DOPIEWO?

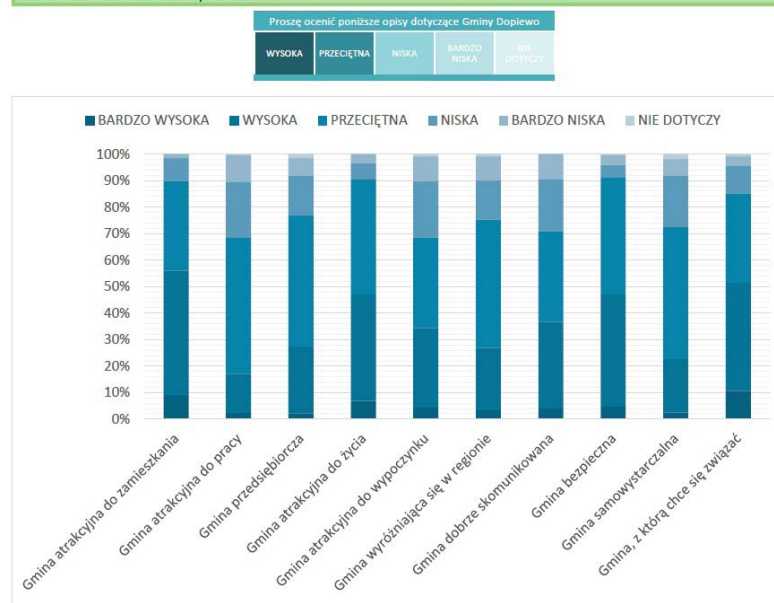
w Więckowicach oraz parki w Skórzewie i Dąbrówce. Te ostatnie były bądź będą – to proces permanentny – poddawane rewitalizacji, przy czym park w Dąbrówce jest własnością prywatną.

Ciekawym materiałem do analiz jest z jednej strony aktualny obraz Gminy w opinii mieszkańców, z drugiej zaś jej wizja (z czym chcielibyśmy, aby utożsamiano Gminę Dopiewo w 2030 r.). W pierwszym z pytań ankietowani budowali taki obraz, wybierając i oceniając (oceny – bardzo wysoka, wysoka, przeciętna, niska, bardzo niska, nie dotyczy) spośród 10 haseł czy nasza Gmina to miejsce atrakcyjne do zamieszkania, pracy, życia, wypoczynku, przedsiębiorcze, wyróżniające się w regionie, dobrze skomunikowane, bezpieczne, samowystarczalne, miejsce swojej przyszłości.

Najlepiej oceniony został parametr „Gmina atrakcyjna do zamieszkania” (56 proc. ocen bardzo wysoka i wysoka) oraz „Gmina, z którą chcę się związać” (51,5

OBRAZ GMINY

PYTANIE 8: Pytanie dotyczące OBRAZU GMINY ostało podzielone na 10 haseł w obszarach społecznym, gospodarczym i przestrzennym, do oceny w skali pięciopozomowej od WYSOKA do BARDZO NISKA aż po NIE DOTYCZY.

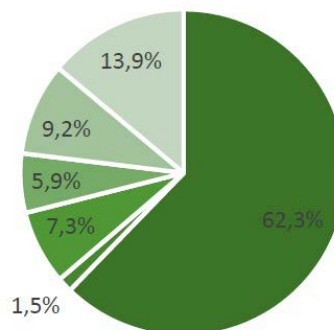

proc. ocen bardzo wysoka i wysoka). Wysoko zostały też ocenione parametry dotyczące atrakcyjności do życia i bezpieczeństwa. Natomiast najmniej Gmina Dopiewo kojarzy się z miejscem atrakcyjnym do pracy.

Te wyniki jedynie potwierdzają wysokie miejsca w rankingach, jakie w ostatnim czasie zdobywała nasza Gmina, która obok tytułu Lidera Gospodarki Regionalnej jest też jednym z trzech miejsc w Polsce najbardziej przyciągających nowych mieszkańców.

Jak więc chcieliby ją widzieć mieszkańcy za 8 lat? Zdecydowana większość respondentów (62,3 proc.) chciałaby, aby była utożsamiana z miejscem atrakcyj-

Z CZYM SIĘ KOJARZY GMINA DOPIEWO?

Z gminą atrakcyjną dla mieszkańców

- Z gminą atrakcyjną dla turystów
- Z gminą atrakcyjną dla przedsiębiorców
- Z gminą z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych
- Z gminą samowystarczalną energetycznie

nym dla mieszkańców. W tym zestawieniu najmniej zainteresowani natomiast są tym, aby była też atrakcyjną dla turystów. Warto tu przypomnieć, że w dziale o warunkach i jakości życia ankietowani uznali, że atrakcyjność Gminy dla turystów jest słaba. Można by więc formułować zdanie – atrakcyjność Gminy dla turystów jest słaba i niech tak zostanie.

I już na koniec kilka zdań o tym, kim

byli nasi respondenci. Najwięcej ankietowanych, to osoby w wieku 36-50 lat (50,4 proc.). Zdecydowana większość, bo aż 82,8 proc. ma wykształcenie wyższe. Również zdecydowana większość z nich (75,6 proc.) pracuje poza Gminą Dopiewo – głównie w Poznaniu (ponad 65 proc.). Prawie połowa (48,2 proc.) mieszka tutaj 11 lat i więcej. Ankietowani, co trzeba koniecznie jeszcze raz podkreślić wzięli udział w ankiecie dobrowolnie i anoni-

mowo. Nie tworzyli oni grupy badawczej, która została dobrana w sposób istotny statystycznie. Tym niemniej wszystkie te opinie, wypowiedzi i oceny będą ciekawym i ważnym źródłem wiedzy o Gminie i jej mieszkańcach podczas prac nad Strategią Rozwoju Gminy Dopiewo.

Zbigniew Mamys
Współpraca: Fundacja
Wiedza Nauka Przyszłość

Dodatek węglowy w OPS

Wójt Gminy Dopiewo informuje, że tzw. realizatorem dodatku węglowego, wynikającego z ustawy o dodatku węglowym z 5 sierpnia 2022 r. (czyli podmiotem zajmującym się przyjmowaniem wniosków, weryfikacją i świadczeniami) jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie, mieszczący się przy ul. Konarzewskiej 12.

Czym jest dodatek węglowy i kto może go otrzymać?

To jednorazowe, bezzwrotne wsparcie pieniężne dla gospodarstw domowych, mające wspomóc je w zakupie opału. Przeznaczone jest dla gospodarstw domowych, w których węgiel kamienny, brykiet, pellet (składający się co najmniej w 85% z węgla kamiennego) jest głównym źródłem ogrzewania, a spalanie odbywa się w kotle, kominku, kociołku, ogrzewaczu powietrza, trzonie kuchennym, piecokuchni, kuchni węglowej lub piecu kaflowym.

Dodatek przysługuje pierwszej osobie z gospodarstwa domowego, która złoży wniosek. Wniosek powinien zawierać wszystkie dane i informacje niezbędne Gminie do dokonania jego weryfikacji, zgodnie z kryteriami ustawowymi: imię, nazwisko, PESEL, dane dokumentu

potwierdzającego tożsamość i dane gospodarstwa domowego oraz numer rachunku bankowego do przelewu.

Ile wynosi?

Wysokość dodatku została ustalona na 3 tysiące złotych. Będzie on przyznawany jednorazowo, bez kryterium dochodowego. Wsparcie przysługuje zarówno gospodarstwom, które kupiły węgiel, jak i tym, które dopiero to zrobią.

Gdzie złożyć wniosek?

Zgodnie z przepisami, wniosek o wypłatę dodatku węglowego należy złożyć w gminie zamieszkania. W Gminie Dopiewo składa się go w Ośrodku Pomocy Społecznej, znajdującym się przy ul. Konarzewskiej 12 w Dopiewie - w godzinach:

poniedziałek: 8.00 – 17.00,

wtorek – czwartek: 7.30 – 15.30,

piątek: 7.30 – 14.30.

Wniosek można złożyć:

osobiście w Biurze Podawczym OPS-u,

listownie za pośrednictwem Poczty Polskiej lub

za pomocą środków komunikacji elektronicznej - wówczas dodaje się kwalifikowany podpis elektroniczny lub uwierzytelnia profilem zaufanym.

Do kiedy?

Wnioski składamy do 30 listopada 2022 r. Uwaga! Wnioski złożone po tym terminie, pozostaną bez rozpatrzenia. Wypłata dodatku nastąpi w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Warunki otrzymania

Dodatek jest zwolniony z podatku i nie może być zajęty przez komornika. Warunkiem jego otrzymania, jeśli wniosek został złożony w odpowiednim czasie, jest dokonanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Termin na składanie deklaracji do CEEB minął 30 czerwca. Każdy, kto tego nie zrobił, musi się liczyć z ewentualną karą i niewypłaceniem dodatku węglowego.

Jeżeli do tej pory Gmina nie zwerifikowała braku takiego zgłoszenia, należy złożyć deklarację w Urzędzie Gminy Dopiewo, by móc skorzystać z dodatku węglowego.

Formularz wniosku dostępny jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/klimat/wniosek-o-dodatek-weglowy>, udostępniamy go również za pośrednictwem strony gminnej: <https://dopiewo.pl/aktualnosci/2022-08-17/dodatek-weglowy>

UG

Dopiewski Budżet Obywatelski Weź udział w głosowaniu!

6 projektów zgłosili mieszkańcy Gminy Dopiewo w 7. edycji „Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego”. Wśród pomysłów są dwa skateparki (Skórzewo, Pałędzie), jeden pumptrack (Konarzewo), wybieg dla psów (Skórzewo), wyposażenie parku (Gołuski), stroje dla strażaków (Pałędzie). **Głosowanie rozpocznie się w połowie września i potrwa do końca tego miesiąca.** Obecnie autorzy mają miesiąc na przekonanie bliższych

i dalszych sąsiadów do oddania głosów na ich projekty.

Szansę na realizację mają 3 projekty – po jednym z każdej z 3 grup. Konkurencja jest w tym roku mniejsza niż zwykle. W grupie sołectw dużych konkurować będą ze sobą dwa projekty ze Skórzewa, bo żaden mieszkaniec Dopiewa i Dąbrówki nie zgłosił projektu. W grupie sołectw średniej wielkości pauzują w tym roku Dąbrowa, Dopiewiec i Zakrzewo,

a rywalizować będą ze sobą o głosy 2 projekty z Pałędzia i projekt z Konarzewa. Nie ma konkurentów projekt z Gołusek, z grupy sołectw najmniejszych (należą tu również Trzcielina i Więckowice), któremu do realizacji wystarczy w tej sytuacji jedynie 30-głosowe poparcie mieszkańców.

Głosować będzie mógł każdy mieszkaniec Gminy Dopiewo, bez względu na wiek i to, czy z jego sołectwa został

zgłoszony projekt. Każdy będzie mógł oddać głos na dowolny projekt spośród 6 propozycji. Nowością w tym roku jest wyłącznie elektroniczne głosowanie za pośrednictwem strony: <https://dopiewo.konsultacjejst.pl/budzet-obywatelski>. Wyniki będą znane 7 października, kiedy przedstawiona zostanie lista laureatów. Realizacja zwycięskich projektów nastąpi w 2023 r.

Adam Mendrala
Graf. Michał Juskowiak

Rozbudowa oczyszczalni w Dąbrówce

43,5 mln zł kosztować będzie Gminę Dopiewo rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce. To największa pod względem nakładów finansowych inwestycja Gminy Dopiewo.

Umowę na jej realizację podpisali 20 lipca w Urzędzie Gminy Dopiewo – Wójt Paweł Przepióra i przedstawiciele wyłonionego w drodze przetargu wykonawcy, firmy MIKO-TECH, prezes Piotr Zwardoń i wiceprezes Dariusz Bajor.

Mimo kosztochłonności, przeprowadzenie rozbudowy tej oczyszczalni jest konieczne, ze względu na dynamiczną urbanizację Gminy i wzrost liczby mieszkańców na terenach, które ona obsługuje. Ostatnią rozbudowę obiektu Gmina wykonała w latach 2013-2014. Od tego czasu liczba jej ludności wzrosła o jedną trzecią (z 20 do 30 tys.). Na terenie Gminy Dopiewo funkcjonują 3 oczyszczalnie (Dąbrówka, Dopiewo, Skórzewo), które trzeba dostosowywać na bieżąco do potrzeb rosnącej z roku na rok populacji. W zeszłym roku Gmina zakończyła rozbudowę innej oczyszczalni - w Dopiewie za 18 mln zł, uzyskując na ten cel 6,9 mln zł dofinansowania z UE (WRPO), czyli 38%. Plany, związane z realizacją

rozpoczynającej się w tym roku rozbudowy obiektu w Dąbrówce, sięgają 2020 r., kiedy to Dopiewo ubiegało się o środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego, w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Otrzymała znacznie mniej niż się spodziewała, bo jedynie 2,4 mln zł, co przesunęło plany inwestycyjne w czasie. To jedynie 5,5% aktualnych kosztów inwestycji, wynoszących 43,5 mln zł – inwestycji będącej w dobie kryzysu nie lada wyzwaniem.

Dzięki modernizacji przepustowości oczyszczalni w Dąbrówce wzrośnie z 2100 do 3700 m³ na dobę. Obecnie oczyszcza ona ścieki z: Dąbrówki, Dąbrowy, Gołusek, Pałędzia, Zakrzewa oraz części Dopiewca i Skórzewa. Miejscowości te rosną. W ocenie samorządowców z Do-

piewa, mimo przydzielenia Gminie symbolicznego wsparcia rządowego na tę strategiczną inwestycję i w konsekwencji znaczącego obciążenia związanymi z nią wydatkami budżetu Gminy, dłużej z rozbudową oczyszczalni w Dąbrówce czekać nie można. Chodzi nie tylko o potrzeby i komfort życia obecnych mieszkańców, ale i prognozy rozwojowe obszaru Gminy, dotyczące najbliższych lat.

Adam Mendrala
Fot. UG Dopiewo /
Beata Spychała i Michał Juskowiak

Modernizacje drogowe w Konarzewie

Gmina Dopiewo pozyskała 1,9 mln dofinansowania do modernizacji dróg w Konarzewie – przebudowy ul. Bukowskiej, wraz z budową chodnika i budowy ul. Wiśniowej. Wartość inwestycji 2 mln 30 tys. zł, z czego dotacja wyniesie ma 94%. Jej źródłem jest Rządowy Fundusz Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych. Przekazanie dokumentów potwierdzających przyznanie dofinansowania miało miejsce w Urzędzie Wojewódzkim 15 lipca.

Celem inwestycji jest poprawa układu komunikacyjnego w rejonie wzrostu budownictwa mieszkaniowego i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu pojazdów, rowerzystów i pieszych.

Na ul. Bukowskiej powstanie 770m drogi o szer. jezdni: 5,5m, chodnik o szer. 2m, oświetlenie uliczne, kanał technologiczny i przebudowane zostaną wpusty i przykanaliki. Z kolei na ul. Wiśniowej powstanie 205m drogi o szer. 5,2-5,5m, zjazd i kanał deszczowy o dł. ok. 214m. Prace mają zostać zakończone za rok – w sierpniu 2023 r.

Michał Juskowiak

Fot. Paweł Jazy

Deszczówka po raz czwarty

Gmina Dopiewo zrealizuje w tym roku kolejną inwestycję z dofinansowaniem z programu „Deszczówka”. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przyznał jej czwartą dotację na ten cel, tym razem w kwocie 100 tys. zł na „Budowę systemu gromadzenia i zagospodarowania wód opadowych na boisku w Konarzewie”. Planowane jest wykonanie zbiornika o pojemności ok. 40 m³, wraz z pompą zatapialną i hydrantem ogrodowym, stanowiącym punkt czerpalny, umożliwiającą wykorzystanie zebranej wody do nawadniania boiska. Z obiektu chętnie korzystają mieszkańcy, mecze rozgrywa na nim najstarszy w Gminie Dopiewo klub piłkarski KS „Orkan” Konarzewo (założony w 1949 r.). Dofinansowanie pokryje blisko 60% kosztów związanych z inwestycją, wynoszących 169 tys. zł. Umowę na dotację 28 lipca 2022 r. podpisał w Urzędzie Marszałkowskim Wójt Gminy Dopiewo - Paweł Przepióra i Skarbnik Gminy – Małgorzata Mazurek oraz Krzysztof

Grabowski - Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego.

W ubiegłorocznych edycjach programu „Deszczówka” Gmina Dopiewo zrealizowała 3 projekty z dofinansowaniem z Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Wykonano wówczas zbiorniki magazynujące wodę deszczową wraz z systemem rozpraszającym deszczówkę przy budynku przedszkola w Konarzewie, na boisku w Pałędziu i przy Szkole Podstawowej nr 2 w Skórzewie.

Głównym celem programu „Deszczówka” jest promowanie działań zapobiegającym negatywnym skutkom suszy

poprzez retencjonowanie i odpowiednie wykorzystywanie wody opadowej w celu nawadniania terenów zielonych oraz wykonywania systemów podziemnego lub naziemnego magazynowania wody opadowej wraz z instalacją umożliwiającą jej zagospodarowanie.

Milena Wolna
fot. arch UMWW

Już niepolna Polna

Zakończyła się budowa ulicy Polnej w Skórzewie. Łączy ona ul. Poznańską z ul. Ogrodową. Była ostatnią nieutwardzoną drogą przyległą do głównej ulicy tej miejscowości. Dzięki inwestycji, wartej 1,5 mln zł, poprawiło się bezpieczeństwo mieszkańców i komfort przejazdu w tym rejonie. Drogę wyposażono

w jezdnię na całej długości (ok. 400 m), progi zwalniające, chodnik i kanalizację deszczową. Usunięto wszystkie kolizje energetyczne i telekomunikacyjne. Po przebudowaniu istniejącej infrastruktury, droga zyskała również oświetlenie. Wykonawcą prac była firma: RDR Sp. z o.o. z Czerwonaka.

Tekst i fot. Michał Juskowiak

Jaśniej na boisku w Więckowicach

Rozpoczęły się prace związane z budową oświetlenia boiska w Więckowicach. Lampy kosztować będą 117 000 zł i jednocześnie rozświetlą nocą częściowo ul. Parkową. Zakres: montaż 16 słupów aluminiowych o wys. 7

m wraz z wysięgnikami i oprawami. Wykonawca zadania jest firma Usługi Elektroinstalacyjne „ELKO” Marcin Hasala ze Stęszewa.

BS, fot. Arch. UG

Jaśniej na boisku w Konarzewie

Rozpoczęły się prace budowlane związane z oświetleniem boiska w Ko-

narzewie przy ul. Poznańskiej. Boisko, na którym, trenuje Klub Sportowy Orkan Konarzewo, zyska 17 punktów świetlnych. Koszt inwestycji wyniesie ponad 450 tys. zł. Oprócz głównej płyty boiska piłkarskiego oświetlony zostanie też przyległy teren - boisko do siatkówki i trybuny.

Przewidziano montaż:

• 6 masztów o wysokości 18 m, wraz z wysięgnikami oraz oprawami,

- 2 maszty o wysokości 9 m, wraz z wysięgnikami oraz oprawami,
- 9 słupów aluminiowych o wysokości 7 m, wraz z wysięgnikami oraz oprawami,
- linii kablowej i 6 szafek rozdzielczych.

Wykonawcą prac jest firma z Rogoźna P.P.H.U. „RAGAMA” Leszek Przybyłek. Zakończenie planowane jest na czwarty kwartał 2022 r.

MJ, JB fot. M. Juskowiak

Większy Dom Strażaka

Dom Strażaka w Zakrzewie zostanie rozbudowany. zaplanowane roboty pochłoną 1,2 mln zł. Powinny zakończyć się do końca roku. Powstanie jednokondygnacyjny budynek sanitariatów o pow. użytkowej 62 m², wraz z instalacjami i przyłączami, przejście do istniejącego budynku, który zyska wyjścia na ogród, połączenie sal, klimatyzację, zabezpieczenie przeciwwilgociowe i nowe płytki. Zagospodarowany zostanie teren przy Domu

Strażaka – wysiana zostanie trawa, wykonane będą utwardzenia i miejsca postojowe, wymieniony będzie fragment ogrodzenia i przeniesione urządzenia siłowni. Wykonawcą inwestycji jest firma „Wielądek” z Podanina.

BS, fot. Arch. UG

Rośnie szkoła w Dopiewcu

Gmina Dopiewo wznosi nowe budynki szkoły im Marii Konopnickiej

w Dopiewcu, który ostatnio odnotowuje wysokie przyrosty liczby mieszkańców.

Wartość inwestycji to ponad 10 mln. zł. Zostanie ona przekazana do użytkowania na początku 2023 r. W przyszłości możliwa jest dalsza rozbudowa obiektu.

W ramach obecnej prowadzonej budowy powstanie dwu-

kondygnacyjny budynek o powierzchni 1270 m². Na każdej kondygnacji znajdzie się po 5 sal lekcyjnych, w tym na parterze pracownia fizyczna i chemiczna, wyposażone w dygestorium z wyciągiem. Wszystkie sale lekcyjne będą posiadały pomieszczenia pomocnicze. Szkoła będzie w pełni dostępna dla osób niepełnosprawnych. Parter i piętro połączą dwie klatki schodowe i winda.

Zostanie również zagospodarowany teren wokół szkoły. Powstanie m.in. droga pożarowa, dojścia i dojazdy, miejsca parkingowe, zbiornik magazynowo - rozładujący i strefa „kiss & ride”.

Tekst i fot. Justyna Bartkowiak

Plac zabaw w Zakrzewie

Kolejny plac zabaw powstał w Gminie Dopiewo. Tym razem w Zakrzewie w miejscu zwanym „Za bramką”. Wartość inwestycji: 100 tys. zł. Składa się on z: zestawów zabawowych typu „szafirek” i „meduza” - dla 2-latków i 3-latków. Postawiono również ławki i inne elementy tzw. małej architektury. JB

Fot. Michał Juskowiak

Dopiewska Jadłodzielnia

Gmina Dopiewo otrzymała od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego dotację w wysokości 21,7 tys. zł w ramach konkursu „Wielkopolskie Jadłodzielnie”.

Umowę w tej sprawie podpisał Zastępca Wójta Gminy Dopiewo - Pa-

woł Jazy, przy kontrasygnacie Skarbnik Gminy Dopiewo - Małgorzaty Mazurek oraz w imieniu Zarządu Województwa Wielkopolskiego Wicemarszałek - Krzysztof Grabowski.

Oprócz Dopiewa 7 lipca 2022 r. podobne umowy podpisało 11 samorządów gminnych. Utworzenie na terenie Gminy Dopiewo „Dopiewskiej Jadłodzielni”, ma na celu wsparcie inicjatyw mieszkańców na rzecz ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Gminie Dopiewo, realizacja

przedsięwzięcia służy również kreowaniu społeczeństwa, które w sposób zrównoważony korzysta z zasobów i inspiracji do mądrego korzystania z żywności. Dzięki utworzeniu „Jadłodzielni” zbudowana zostanie infrastruktura umożliwiająca wymianę produktów spożywczych pomiędzy mieszkańcami.

Powyższy cel jest spójny z celem konkursu, tj. wsparcie inicjatyw mieszkańców województwa wielkopolskiego na rzecz ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce.

„Dopiewska Jadłodzielnia” będzie utworzona przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Dopiewie oraz Gminnej Bibliotece Publicznej i Centrum Kultury, w pobliżu znajduje się także Ośrodek Zdrowia, Szkoła Podstawowa oraz zabudowa mieszkaniowa.

OPS

Fot. Arch. UG Dopiewo

Zmiany tras autobusowych

Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu poinformował, że w związku z budową ronda w Dąbrówce, od poniedziałku, 25 lipca 2022 r. zmianie uległy trasy przejazdu autobusów linii nr 727, 729 i linii nocnej nr 257.

Linia nr 727: JUNIKOWO – ... – Dąbrowa, Leśna – Dąbrówka, Przemysłowa – Dąbrówka, Pasjonatów – Dąbrówka, Poznańska – ... – PAŁĘDZIE/DWORZEC KOLEJOWY powrót: PAŁĘDZIE/DWORZEC KOLEJOWY – ... – Dąbrówka, Poznańska – Dąbrówka, Parkowa – Zakrzewo, Sosnowa – Zakrzewo, Długa – Dąbrowa, Leśna – ... – JUNIKOWO

Linia nr 729: OGRODY – ... – Zakrzewo, Długa – Dąbrowa, Leśna – Dąbrówka, Przemysłowa – Dąbrówka, Pa-

sjonatów – Dąbrówka, Poznańska – ... – DOPIEWO / DWORZEC KOLEJOWY powrót: DOPIEWO / DWORZEC KOLEJOWY – ... – Dąbrówka, Poznańska – Dąbrówka, Parkowa – Zakrzewo, Sosnowa – Zakrzewo, Długa – ... – OGRODY

Linia nr 257
JUNIKOWO – ... – Zakrzewo, Długa – Dąbrowa, Leśna – Dąbrówka, Przemysłowa – Dąbrówka, Pasjonatów – Dąbrówka, Poznańska – ... – DOPIEWO/DWORZEC KOLEJOWY powrót: DOPIEWO/DWORZEC KOLEJOWY – ... – Dąbrówka, Poznańska – Dąbrówka, Parkowa – Zakrzewo, Sosnowa – Zakrzewo, Długa – ... – JUNIKOWO

Na czas prowadzonych

prac utworzony zostanie tymczasowy przystanek Dąbrówka / Sosnowa zlokalizowany na ulicy Parkowej przed ulicą Sosnową w kierunku Zakrzewa/Dąbrowy. Przystanek Dąbrówka / Las zostanie tymczasowo wyłączony z użytkowania.

Uwaga: Podane terminy mogą ulec zmianie z przyczyn niezależnych od Zarządu Transportu Miejskiego w Poznaniu.

ZTM

Kronika Straży Gminnej

301 interwencji i kontroli odnotowali strażnicy gminni z Dopiewa w lipcu tego roku. Najwięcej było kontroli ruchu drogowego i kontroli bezpieczeństwa, bo po 100. Te pierwsze dotyczyły prawidłowości parkowania, legalności zajęcia pasa drogowego i ruchu pojazdów ciężarowych; te drugie - obiektów komunalnych i miejsc spożywania alkoholu. Mniej więcej o połowę mniej było kontroli porządkowych - 52 (miejsce palenia ognisk, grillowania, miejsc odosobnionych, nielegalnych wysypisk

śmieci, okolic budynków i utrzymania czystości dróg w rejonie, wyprowadzania psów, podłączenia posesji do kanalizacji) oraz interwencji związanych ze zwierzętami - 49.

Pouczono 50 osób, wylegitymowano - 10, ukarano mandatem - 2.

Wybrane interwencje

1.07.2022 r. - Dopiewo, ul. Bukowska: ranny dzięcioł - został przewieziony do ośrodka pomocy dzikim zwierzętom.

15.07.2022 r. - Dąbrowa, ul. Szkolna: wjazd pojazdem mechanicznym na teren leśny w nie wyznaczonym do tego miejscu, sprawcę ukarano mandatem.

19.07.2022 r. - Dopiewiec, ul. Poranek - spalanie odpadów w ognisku, sprawcę ustalono i ukarano mandatem.

*Adam Półtoraczyk,
Komendant Straży Gminnej*

Kronika Policyjna

Komisariat Policji w Dopiewie odnotował w lipcu 2022 r. 17 zdarzeń drogowych - kolizji i wypadków.

Nietrzeźwi kierujący:

- 11.07.2022 - Dopiewiec - 0,86 mg/l,
- 31.07.2022 - Gołuski - 0,28 mg/l.

Kradzieże i włamania:

- 2/4 lipca 2022 - Skórzewo: włamanie,
- 2/3 lipca 2022 - Więckowice: uszkodzenie mienia,
- 11 lipca 2022 - Skórzewo: kradzież,
- 17/16 lipca 2022 - Gołuski: włamanie,
- 20 lipca 2022 - Skórzewo: kradzież,

- 24 lipca 2022 - Zakrzewo: włamanie,
- 27 lipca 2022 - Dopiewo: kradzież roweru.

*sierż. szt. Daniel Rychlewicz
Komisariat Policji w Dopiewie*

Kronika Ochotniczej Straży Pożarnej

Zdarzenia odnotowane przez strażaków OSP w Dopiewie, Pałędziu i Zakrzewie w „Dziennikach Służby” w lipcu 2022.

OSP Dopiewo

4.07.2022 - Konarzewo, ul. Dopiewska - ptak uwięziony w przewodzie kominowym.

15.07.2022 - Więckowice, ul. Jeziorna - otwarcie mieszkania, udzielenie pomocy.

15.07.2022 - Dopiewo, ul. Wyzwolenia - udzielanie pomocy osobie poszkodowanej i zabezpieczenie lądowania Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

13.07.2022 - Dopiewiec, ul. Skryta - usunięcie gniazda os.

19.07.2022 - Dopiewo, ul. Laserowa - pożar trawy na nasypie kolejowym.

19.07.2022 - Autostrada A2, 152km kierunek Warszawa (Gołuski) - pożar

samochodu osobowego.

21.07.2022 - Więckowice, ul. Żytnia - usunięcie gniazda os.

24.07.2022 - Dopiewiec, ul. Babie Lato - usunięcie gniazda os.

25.07.2022 - Więckowice, DW 307 / 17km - zderzenie 3 aut osobowych - 1 osoba poszkodowana zabrana do szpitala.

27.07.2022 - Dopiewo, ul. Polna - usunięcie gniazda os.

27.07.2022 - Skórzewo, ul. Kolejowa - zadymienie z budynku mieszkalnego - zawróceni w trakcie dojazdu.

OSP Pałędzie

1.07.2022 - Skórzewo ul. Poznańska - zadymienie w budynku. Alarm fałszywy.

1-3.07.2022 - Dopiewo - wsparcie techniczne Urzędu Gminy Dopiewo w organizacji Dni Gminy Dopiewo.

6.07.2022 - Dąbrówka ul. Parkowa - pomoc policji w zabezpieczeniu miejsca zdarzenia.

10.07.2022 – Dąbrówka ul. Królewska - pomoc ZRM w transporcie pacjenta.

15.07.2022 – Gołuski ul. Dopiewska - nagłe zatrzymanie krążenia. Pomoc zespołowi ratownictwa medycznego.

21.07.2022 - Dąbrówka ul. Logistyczna - monitoring przeciwpożarowy. Alarm fałszywy.

niczyli w pokazach oraz pogadankach edukacyjnych na terenie Gminy Dopiewo.

16.07.22 uczestniczyliśmy w spotkaniu sąsiedzkim w Gołuskach, gdzie mieszkańcy zorganizowali integrację uliczną.

23.07.22 udaliśmy się na Owocową Plażę w Zborowie, gdzie odbywał się

OSP Zakrzewo

1.07.2022 – Trasa S-11, kierunek Piła - dachowanie samochodu osobowego. Brak osób poszkodowanych.

7.07.2022 – Zakrzewo, ul. Poznańska - plama oleju - alarm fałszywy.

7.07.2022 – Przeźmierowo, ul. Niecała - usunięcie gniazda owadów.

10.07.2022 – Dąbrówka, ul. Królewska - pomoc ZRM w zniesieniu pacjenta. Jedna osoba zabrana do szpitala.

11.07.2022 – Sierosław, ul. Kasztanowa - zderzenie samochodu ciężarowego z samochodem osobowym. Jedna osoba poszkodowana zabrana do szpitala.

17.07.2022 – Sierosław, ul. Pokrzywnicka - dziki lis wpadł do rowu obok domu. Lisa udało się wyciągnąć, został oddany pod opiekę weterynarza.

22.07.2022 – Sierosław, ul. Pokrzywnicka - pomoc pogotowiu - NZK.

25.07.2022 – Trasa 307, Więckowice - wypadek trzech samochodów osobowych. Jedna osoba poszkodowana zabrana do szpitala.

25.07.2022 – Skórzewo, ul. Kolejowa - plama oleju.

28.07.2022 – Zakrzewo, ul. Przemysłowa - monitoring przeciwpożarowy - alarm fałszywy.

29.07.2022 – Dąbrówka, ul. Fortowa - zgłoszenie z systemu e-call - alarm fałszywy.

28.07.2022 – Zakrzewo ul. Przemysłowa - monitoring przeciwpożarowy. Alarm fałszywy.

29.07.2022 – Dąbrówka ul. Fortowa - wypadek samochodu osobowego. Zgłoszenie z systemu e-call. Alarm fałszywy.

31.07.2022 – Pałędzie ul. Poczтова/Ojca Mariana Żelazka - kolizja dwóch samochodów osobowych. Brak osób poszkodowanych..

W lipcu drużny oraz druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Pałędziu uczest-

wielkopolski spot samochód marki Opel.

Wszyscy uczestnicy mieli możliwość zapoznać się ze specyfiką pracy strażaka ochotnika oraz sprzętem jakim dysponujemy.

W lipcu zadbaliliśmy również o teren wokół stawu w Pałędziu oraz podlewanie boiska w Gołuskach.

*Opracowała: Beata Spychała na podstawie informacji z OSP Dopiewo, Pałędzie i Zakrzewo
Fot. Archiwum OSP*

Szczepienia wróciły do Konarzewa

Od 28 lipca znów wykonuje się w Konarzewie we czwartki szczepienia przeciw Covid-19. Ich organizatorem i wykonawcą jest Szpital Podolany z Poznania. Szczepionkę podaje się obecnie pacjentom w ambulansie zaparkowanym na

parkingu przy Centrum Rehabilitacyjno - Kulturalnym w Konarzewie, ul Poznańska 19a. Godziny szczepień od 14.00 do 17.00.

Więcej: dopiewo.pl

BS

Rynek nieruchomości w Gminie Dopiewo w I poł. 2022 r.

Mało kto przewidywał pod koniec 2021 r., że sytuacja w Polsce i na świecie potoczy się w tak jednoznacznie negatywny sposób. Pandemia dobiegała końca i wydawało się, że nic gorszego nie może się wydarzyć. W ciągu ostatniego półrocza nawiedziło nas jednak wiele negatywnych zjawisk naraz: wojna w Ukrainie, napływ uchodźców, rekordowa inflacja, nieustannie rosnące stopy procentowe, spowolnienie gospodarcze... Wpłynęły one bardzo mocno na rynek nieruchomości w Polsce i na lokalny rynek nieruchomości w Gminie Dopiewo. Optymizm społeczeństwa co do przyszłości spadł do rekordowo niskich poziomów. Konsumenci zaczęli obawiać się o swoje bezpieczeństwo zarówno w kontekście wojny w sąsiedztwie, jak i stabilności własnych finansów. Długi boom na rynku nieruchomości definitywnie się zakończył.

Z jednej strony ceny nieruchomości osiągnęły swoje maksimum, z drugiej popyt na nie w dużej części wyparował. Ci co mieli kupić nieruchomości, już ją kupili. Ci co chcieli kupić, na razie wstrzymali się z decyzjami, z obawy o swoją finansową przyszłość lub po prostu stracili zdolność kredytową. Według informacji BIK spadek nowych zapytań o kredyt hipoteczny wyniósł w lipcu rekordowe 67 % w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast klienci gotówkowi, kupujący inwestycyjnie, coraz częściej kierowali się ku obligacjom skarbowym lub coraz lepiej oprocentowanym lokatom bankowym, które zaczęły przynosić podobne zwroty z kapitału jak mieszkania na wynajem bez zbędnego ryzyka.

Mieszkania

Wydaje się, że ceny mieszkań osiągnęły w pierwszej połowie 2022 r. chwilowe maksimum. W stosunku do poprzedniego badania ceny na rynku pierwotnym wzrosły o 10 %. Deweloperzy kolejne podwyżki tłumaczyli rosnącymi kosztami prowadzenia budów. Po wybuchu wojny gwałtownie wzrosły ceny stali, drewna konstrukcyjnego, płyt OSB, energii, paliw oraz w zasadzie większości materiałów budowlanych. Średnia cena mieszkania 3-pokojowego w stanie deweloperskim wyniosła 445.018 zł brutto.

Zupełnie przeciwnym zjawiskiem do wzrostu cen był spadek ilości transakcji. Nie dziwi nas to, bowiem przy coraz droższych lokalach klienci borykali się z coraz niższą zdolnością kredytową

oraz coraz droższym kredytem. Inna kwestia to ogólnie rosnące koszty życia, w tym utrzymania mieszkania – klienci zastanawiali się, czy to rzeczywiście dobry moment na zakup mieszkania.

W najbliższym czasie spodziewamy się stabilizacji cen ofertowych mieszkań na obecnym poziomie. Deweloperzy będą woleli sprzedać ich mniej niż obniżyć ceny. Nasza Gmina to nie Poznań, gdzie na rynku są już aktywne tzw. fundusze mieszkań na wynajem dla kupujących je w ilości hurtowych z rabatem.

Na rynku wtórnym wzrost cen był jeszcze wyższy niż na rynku pierwotnym - ceny skoczyły aż o 19%. Wiąże się to z faktem skokowego przyrostu kosztów wykończenia nowego mieszkania. Wielu klientów zamiast kupić nowe i je wykańczać, wolało nabyć używane gotowe do zamieszkania. Średnia cena mieszkania 3-pokojowego wykończonego wyniosła 562.384 zł.

Najważniejszym ze zjawisk wartych odnotowania w ostatnim półroczu był niewątpliwie boom na rynku najmu. Nienotowany nigdy wcześniej napływ nowych mieszkańców z Ukrainy spowodował, że w ciągu paru tygodni wynajęły się w zasadzie wszystkie dostępne mieszkania na wynajem. To był jedyny istotny czynnik podtrzymujący koniunkturę. Stawki najmu również wzrosły w sposób skokowy od 15 % do 30 %. Szczególnie było to widoczne w przypadku najtańszych ofert.

Koniunktura jednak będzie słabnąć, gdyż napływ uchodźców na tę chwilę się zatrzymał, a na rynek powoli trafiają mieszkania od osób, którym zaczyna

doskwierać spłata coraz droższych kredytów hipotecznych. Także część inwestorów, gdy upłynie 5 lat od daty zakupu ich mieszkań może wystawiać lokale kupione pod wynajem. W końcu za chwilę podobne stopy zwrotu jak z najmu będą mogli osiągnąć na obligacjach Skarbu Państwa.

Domy

Ceny domów wzrosły od ostatniego badania o prawie 11 %. Powód tego wzrostu był tak sam, jak w przypadku mieszkań – szybko rosnące koszty budowy. W ten sposób najpopularniejszy obecnie rodzaj zabudowy w naszej Gminie, a więc nowy dom bliźniaczy w stanie deweloperskim o powierzchni około 105 m² kosztował średnio 700.801 zł brutto. Najdrożej było w Skórzewie, a najtaniej w Gołuskach i Trzcielinie. Tak znaczny wzrost cen ewidentnie napotykał już wyraźne problemy. Zwyczajnie na tak drogie domy było stać coraz mniejszą grupę klientów. Kupujący musieli dodatkowo do całego budżetu kalkulować rosnące koszty wykończenia domu oraz zagospodarowania posesji. W ten sposób można było wydać łatwo prawie 1.000.000 zł na nowym dom bliźniaczy, co jeszcze parę lat temu wystarczało na dom wolnostojący.

Rynek najmu domów funkcjonował równie dobrze jak rynek najmu mieszkań.

Wiele osób, które miało kupione działki, odłożyło bowiem w czasie budowę swojego domu i postanowiło przeczekać trudne i niepewne czasy wynajmując dom. Także osoby z Ukrainy poszukiwały szeregowców i bliźniaków, gdyż często przyjechały do Polski całymi licznymi rodzinami i mieszkania były zbyt ciasne na ich potrzeby. Ceny najmu, szczególnie ładnych i w miarę nowych domów wzrosły o 10 % - 15 %.

W najbliższym czasie spodziewamy się spadku tempa rozpoczęcia nowych inwestycji przez deweloperów i osoby prywatne. Dla deweloperów zbyt trudne jest obecnie oszacowanie kosztów budowy i ruszanie z budowami przy słabnącym popycie, natomiast osobom prywatnym wydaje się rozsądniejsze przeczekać, aż sytuacja polityczno-gospodarcza się wyklaruje. Będzie to niewątpliwie dobry czas dla łowców okazji, którzy nie boją się podejmować decyzji w czasie, gdy inni ze strachu wycofali się z rynku.

Działki budowlane

Hamowanie na rynku działek było już widać pod koniec 2021 r. Ceny wówczas wzrosły tylko o 4 %. W 2022 r. wzrost ten jeszcze zwolnił do symbolicznego 1 %. Możemy powiedzieć, że po historycznych wzrostach w latach 2017-2021 ceny działek ustabilizowały się na wy-

sokim poziomie. Średnia cena działki o przeciętnym metrażu 824 m² w gminie Dopiewo wyniosła 308.467 zł. Najtańsze działki można było kupić w Drwęsie i Trzcielinie, najdroższe były natomiast w Skórzewie, Dąbrówce i Zakrzewie.

Wiele kupionych działek nabytych zostało w celach inwestycyjnych, a nie aby się budować. Wiele osób kupowało je jako zabezpieczenie przed inflacją. Teraz będą mogli w praktyce przetestować jak działki w dłuższej perspektywie chronią właściciela przed wysoką - ponad 15 % inflacją.

Ilość zapytań o działki znacznie spadła w przypadku deweloperów, natomiast zapytania od osób fizycznych były na podobnym poziomie jak w 2021

r. Większość działek kupowana była za gotówkę, tak więc tąpnięcie na rynku kredytowym nie miało w tym przypadku większego przełożenia.

W najbliższym czasie spodziewamy się stabilizacji cen oraz zwiększenia podaży. Być może na rynek trafi nieco więcej działek od osób, które będą potrzebowały gotówki, aby przetrwać zbliżający się kryzys.

Nieruchomości komercyjne

Najnowszy lipcowy odczyt wskaźnika PMI wykazał spadek do 42,1 punktów, co oznacza, że polscy przedsiębiorcy spodziewają się z dużym prawdopodobieństwem wystąpienia recesji w kraju. Odczyt ten był równie niski, jak w najgorszym czasie pandemii. Dodatkowo wiele firm, które miało zagranicznych właścicieli uznało Polskę za kraj frontowy i zrezygnowało lub zawiesiło decyzje o zakupie lub najmie nieruchomości w Polsce. Takie minorowe nastroje przełożyły się również na aktywność gospodarczą w naszej Gminie. Spowolniło tempo napływu nowych nabywców i najemców na nieruchomości magazynowe i biurowe w Gminie Dopiewo. Ceny najmu nowych hal wzrosły do około 24-26 zł/m² netto. Spowodowane to zostało

terenów pod budowę farm fotowoltaicznych. Ilość takich zapytań o wynajem i zakup była rekordowa. Ma to ewidentnie związek z kryzysem energetycznym jaki szykuje się zimą w Europie.

Podsumowanie

Rok 2022 przyniósł na rynku radykalne, niewidziane od długiego czasu zmiany. Wahadło zdecydowanie przechyliło się w drugą stronę i teraz trudniej jest sprzedać cokolwiek niż kupić. Ilość ofert dostępnych do nabycia rośnie z każdym miesiącem, nieliczni kupujący będą mieli z czego wybierać.

Największego spowolnienia spodziewamy się na początku 2023 r., kiedy skumulują się wszystkie negatywne zjawiska. Ceny ofertowe powinny przestać rosnąć, natomiast ceny transakcyjne powinny ulec korekcie, gdyż wielu sprzedających będzie musiało sprzedać swoje nieruchomości za wszelką cenę, przez co będą bardziej ulegli w negocjacjach cenowych. Niektórzy, mniej doświadczeni deweloperzy mogą mieć problemy, gdyż zaczęli inwestycje na zbyt drogich działkach w kiepskich lokalizacjach i zakontraktowali materiały budowlane w szczytowej cenie. Przy słabym popycie będą musieli ostro walczyć o stale malejącą grupę kupujących. Wiele będzie zależeć od sytuacji na świecie i od polityki Na-

inflacją kosztów budownictwa. Stawki najmu biur nie wzrosły, lecz wzrósł ogólny koszt ich najmu z uwagi na rosnące ceny nośników energii. Generalnie warunki prowadzenia biznesu uległy znacznemu pogorszeniu, a perspektywy nie napawają optymizmem.

Także lokale handlowe i usługowe wynajmowały się wolniej. Wiele osób, które kiedyś zrezygnowały z etatów i zakładały swoje biznesy w naszej Gminie, teraz woli trzymać się stabilnej pensji i pracować dla kogoś, niż ryzykować działalność na swój rachunek.

Ceny działek komercyjnych pozostały stałe, a ich podaż była ciągle niska. Zaobserwowaliśmy za to szybko rosnącą aktywność podmiotów poszukujących

rodowego Banku Polskiego. Jeśli stopy procentowe będą dalej rosły, rynek nieruchomości będzie pod presją.

Tym nie mniej historia uczy, że zawsze po okresie spowolnienia przychodzi odbudowa – spodziewamy się, że po upływie 12-18 miesięcy sytuacja wróci do długotrwałego trendu wzrostowego. Tak więc zalecamy uzbrojenie się w cierpliwość i przeczekać trudnego okresu, a ten kto będzie miał wolne środki w końcu być może będzie mógł trafić i kupić słynną „okazję”.

*Opracował: Marcin Witkowski
witkowski-nieruchomości.pl*

Kolejny sukces utalentowanego Kosmy

Kosma podczas gali wręczenia Nagród Wójta Gminy Dopiewo 2022 – ze statuetką „Dopiewskiego Talentu” w dłoni.

Polscy medaliści, w tym Kosma Kasprzak, w Oslo.

Laureat pierwszej edycji „Dopiewskiego Talentu”, pochodzący ze Skórzewa – Kosma Kasprzak, zdobył srebrny medal podczas 63. Międzynarodowej Olimpiady Matematycznej, która odbyła się w Oslo – stolicy Norwegii 6-16 lipca. Wzięli w niej udział młodzi matematycy ze 105 państw. Reprezentanci Polski przywieźli 4 srebrne i 2 brązowe medale, co zespołowo dało Polakom 12 miejsce.

Kosma był jedynym wielkopolaninem wśród tegorocznych polskich medalistów – olimpijczyków (reprezentujących barwy szkół w Krakowie – 2x, Lublinie, Bielsku – Białej, Wrocławiu i Warszawie). Obecnie Kosma jest uczniem V

LO im. A. Witkowskiego w Krakowie i nieformalnym studentem Uniwersytetu Jagiellońskiego. W tym roku powtórzył na olimpiadzie sukces sprzed 2 lat, kiedy zdobył indywidualnie srebro podczas jej 61 edycji. Warto dodać, że to najstarszy, bo organizowany od roku szkolnego 1949/1950, i najbardziej prestiżowy konkurs dla uczniów szkół średnich. Wśród licznych laurów i trofeów matematycznych, zbieranych przez Kosmę od najmłodszych lat, na uwagę zasługują 2 złote medale – indywidualny i drużynowy – zdobyte rok temu podczas XV Środkowoeuropejskiej Olimpiady Matematycznej oraz druga

nagroda European Union Contest for Young Scientists 2020 za pracę pt. „Uwagi na temat pewnych granic występujących w teorii funkcji prawie okresowych”.

Mimo że Kosma obecnie uczy się, studiuje i rozwija swój talent pod Wawelem, pamięta o swoich skórzewskich i poznańskich korzeniach. Wcześniej związany był i ze Skórzewem, gdzie uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina, i z Poznaniem, gdzie rozpoczynał naukę w szkole średniej i współpracę z naukowcami.

Adam Mendrala

Fot. Arch. IMO 2022, UG Dopiewo

Drzewka Leśnych Duszków

Kończąc rok szkolny 2021/2022 i 4-letni pobyt w Przedszkolu Publicznym „Leśne Duszki”, najstarsze (jeszcze) przedszkolaki posadziły na placu zabaw

drzewka. Jak zwykle były nagrody, dyplomy, pamiątkowe albumy i lży wzruszenia.

Stanisław Mytko
Fot. Arch. Przedszkola

Festyn rodzinny w szkole w Dąbrowie

Tuż po „Dniu Dziecka” w Szkole Podstawowej im. Astrid Lindgren odbył się wyczekiwany Festyn Rodzinny pod hasłem „Promujemy talenty naszych uczniów”. Bogaty program, atmosfera zabawy i piękna pogoda sprawiły, że boisko szkolne wypełniło się tłumem ludzi. Miło nam było znowu się spotkać po tak długiej przerwie.

Na gości czekało mnóstwo atrakcji. Sprzedawano cegiełki, licytowano prace uczniów i rodziców. Ogromnym powodzeniem wśród dzieci cieszyły się stanowiska zadaniowe. Po otrzymaniu

odpowiedniej ilości pieczętek na wytrwałych czekała nagroda. Obłączenie przeżył radiowóz straży pożarnej. Druhowie pozwolili włączyć syrenę, sprawdzić jak działają elementy, których używa się w akcjach ratunkowych.

W tym samym czasie na scenie odbywały się pokazy wokalne i taneczne uczniów. Na boisku zorganizowano mecz w tzw. zbijaka - rodzice i nauczyciele. Zwinnością wykazywali się jedni i drudzy, ale turniej zakończył się wygraną rodziców. Rewanż możliwy będzie za rok.

Wsparciem dla podniebienia były

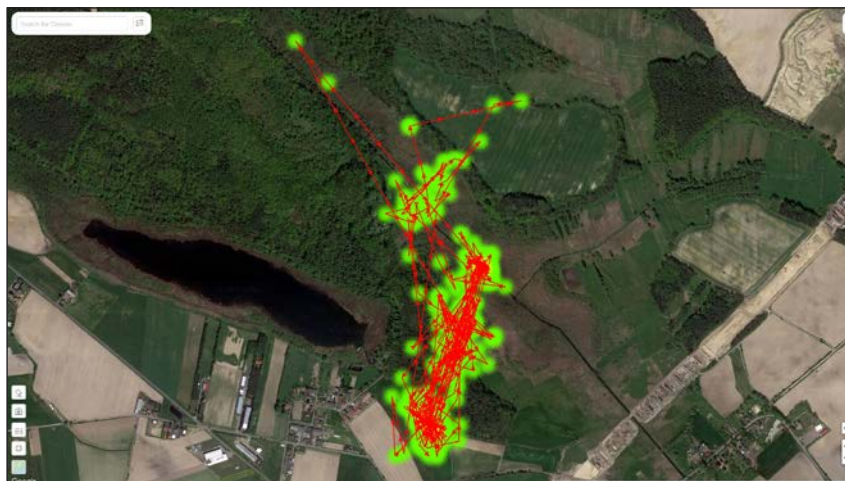
domowe wypieki, pyszne kielbaski, niesamowite zupy, a to wszystko dzięki naszym mamom babciom, na które zawsze możemy liczyć.

Serdecznie Wam dziękujemy za przybycie, obecność, dobre słowa, pyszne wypieki oraz za ogólną pomoc w zorganizowaniu festynu. I oczywiście Wam - gościom, którzy przybyliście na nasz festyn. Mamy nadzieję, że zobaczymy się za rok. Do zobaczenia.

Tekst i fot. Ewelina Kustra

DOP żuraw z loggerem z Dopiewa

Gmina Dopiewo włączyła się w program badań nad żurawiem. Przedstawiamy Wam DOP - samiczkę żurawia, urodzoną w tym roku na terenie Gminy Dopiewo, której na początku lipca zostało założone urządzenie do monitoringu satelitarnego – ufundowane przez Gminę Dopiewo. Logger dostarczać będzie ornitologom z Polskiej Grupy Badań nad Żurawiem (Polish Crane Research Group) informacje online – takie m.in. jak: współrzędne geograficzne, wysokość, prędkość, temperatura. Zebrane w ten sposób i przekazane satelitarnie informacje poszerzą wiedzę na temat gatunku, pozwolą poznać nieznaną nauce fakty z życia ptaków i poprawić ich ochronę.

Mapa pokazująca wędrówki żurawia DOP w pierwszych dniach po założeniu loggera

Żuraw DOP po założeniu loggera

Polska Grupa Badań nad Żurawiem związana jest z Wielkopolskim Parkiem Narodowym. Ufundowane przez Gminę Dopiewo urządzenie jest pierwszym, które znajdować się będzie w wyłącznej dyspozycji tej grupy - będzie ona mogła wykorzystywać je bez ograniczeń. Urządzenie zostało założone zdrowemu osobnikowi, który przed zimą wybierze się w pierwszą podróż o własnych skrzydłach w cieplejsze rejony Europy lub Afryki. Dane z migracji i pobytu będą przekazywane przez logger, posiadający baterie słoneczne, online.

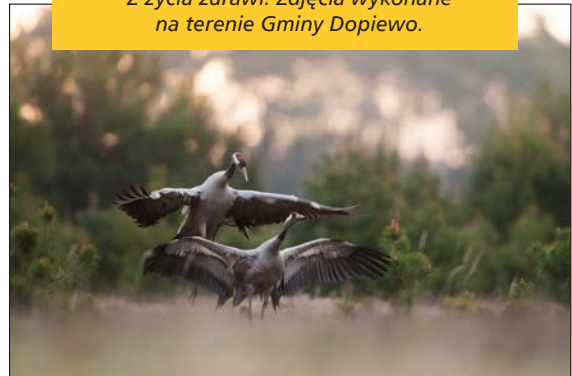
Przywilejem fundatora loggera było nadanie imienia ptakowi, który został w go wyposażony. Sprawa była oczywista – żurawica otrzymała imię DOP. Znajdujące się na terenie gminy Dopiewo Trzcielińskie Bagno, będące częścią Wielkopolskiego Parku Narodowego, jest siedliskiem kilkudziesięciu gatunków ptaków. Na terenach podmokłych spotkać tam można m.in. żurawie,

a wśród gałęzi sąsiadujących z nimi drzew, - wilgi. Żuraw o imieniu DOP i wilga o imieniu EWO są od ponad 10 lat maskotkami gminy Dopiewo.

Zachęcamy przedsiębiorców do włączenia się w program i zakup kolejnych urządzeń. Będziecie nie tylko mogli pochwalić się uczestnictwem w proekologicznym programie, ale również nadać ptakowi imię i otrzymywać okresowe raporty z jego aktywności, a Wasi klienci, za pośrednictwem Waszej strony będą mogli śledzić jego wędrówki.

Pytania związane z uczestnictwem w programie, prosimy kierować bezpośrednio do badacza, pisząc pod adres: blazej.nowak11@gmail.com

Z życia żurawi. Zdjęcia wykonane na terenie Gminy Dopiewo.

Adam Mendrala
fot. Polish Crane Research Group i Michał Bartkowiak

Tyle słońca w całym kraju - popatrz

Ostatnie miesiące upływają nam pod znakiem notorycznych upałów. Temperatura w połowie dnia rzadko spada poniżej 30 stopni Celsjusza. Deszczu jak na lekarstwo. Wody w rzekach coraz mniej... No żyć się nie da! A jednak mimo wszystko życie dalej (nomen omen) płynie swoim nurtem. W Hiszpanii i we Włoszech ludzie mają swoją sjęstę (kilkugodzinną, popołudniową przerwę w pracy), a my mimo gorąca pracujemy. Gdy patrzę przez okno mojego domu na trawnik to płakać się chce... nie pamiętam kiedy ostatni raz był zielony. Wodę (z własnej studni) staram się wykorzystywać do podlewania ogrodu i warzyw. Trawa czeka na deszcz... Przynajmniej kosić

co chwilę nie trzeba! Za to sąsiedzi ostro walczą o zieloną trawę, za to nie mają warzywniaka. Coś za coś.

Pośród wypalonego słońcem trawnika, w lekkim cieniu wielkiego orzecha niczym oaza na środku pustyni, stoi poidło i kąpielisko dla ptaków. W tym roku częstym gościem poza wróblami i mazurkami była liczna rodzinka sikorek. Urokliwe ptaszyny zupełnie nie bały się człowieka. Siedziałem nieraz na wyciągnięcie ręki od poidła na ławce czytając gazetę, a te żółto-czarne, małe kuleczki co chwilę zlatywały z gałęzi napić się wody lub choć na chwilę zamoczyć kuper i ochłodzić się „kapkę”.

Zwierzęta w takie upały mają trudniej

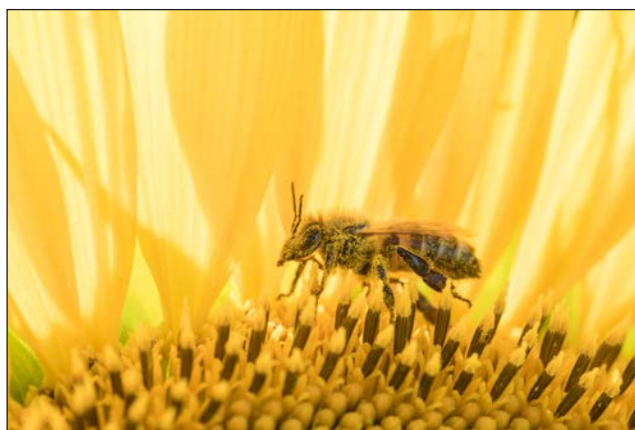
niż my. Woda z mniejszych zbiorników, czy śródleśnych poidel, rowów melioracyjnych powysychała. By się napić muszą przemierzać większe odległości, a to rodzi rozmaite zagrożenia, także komunikacyjne. Zwierzęta nie mają pokrytych izolacyjnym styropianem domów - schronów, klimatyzatorów i wiatraków. Niektóre, by się schłodzić, tarzają się w bagnie... ale gdy bagno jest wyschnięte, to jak sobie radzić? Można wachlować uszami o dużej powierzchni, jak robią to słonie. Psy wystawiają język i dyszą zwiększając w ten sposób powierzchnię parowania (na swojej skórze nie mają gruczołów potowych, dlatego swobodne ziajanie jest dla nich bardzo ważne). Sarny ziają

podobnie jak psy. Jadąc nową trasą S5 w kierunku Kościana, mijalem kozła sarny, który jakimś cudem przedostał się za płot i biegł truchtem wzdłuż ogrodzenia szukając wyjścia. Było południe, pełne słońce i upał. Język miał wystawiony na całą długość. Biedaczysko nie miało szans nawet na odrobinę cienia, nie wspominając o dostępie do wody. Był wtedy środek lipca. To czas, kiedy sarny mają ruję i kozły ogłuszone hormonami, czasem robią „głupie” rzeczy i dostają się w miejsca, gdzie normalnie by nie weszły. Kilometr dalej był zjazd z drogi S5. Mam nadzieję, że udało mu się dotrzeć do wieczora i wyjść cało z tej opresji. Ehhh... z jednej strony to element życia, ale z drugiej bardzo przykre.

Wracając jednak do słońca. Zauważyliście w tym roku w naszej Gminie ogromne wręcz połacie słonecznika? Świetnie wyglądają tak soczysto żółto kwitnące łany. Krajobraz dzięki takim widokom zyskuje na wartości. Miejsca te cieszyły się sporą popularnością i wiele osób robiło sobie tam zdjęcia. Jako pszczelarz też skorzystałem z dobrodziejstwa tej rzadziej spotykanej uprawy. Przy jednej z pasiek miałem dwa sporej wielkości

poletka i udało mi się pozyskać całkiem sporo odmianowego miodu słonecznikowego. Piękny słoneczny kolor, delikatny słodki smak trochę przypominający smak pestek słonecznika. W tym miejscu chciałbym zaznaczyć, że rolnicy proszą by nie zrywać kwitnących główek do wazonu. (widziałem całe rzędkie kikutów pozabawionych kwiatostanów). Rolnicy zwracają uwagę, że jest to pole uprawne i takim działaniem zmniejszamy plony i wydajność uprawy. Po przekwitnięciu sporym problem są ptaki, które całymi stadami przylatują

wyjadać nasionka. Do tego panująca susza. Zerwany kwiat słonecznika szybko zwiędnie i niewiele z niego potem pożytku. Zatem: **NIECH ŻYJĄ!**

Tekst i zdjęcia: Teresa i Michał Bartkowiak

Michał Bartkowiak od grudnia 2015 r. publikuje zdjęcia przyrodnicze na Facebooku – na profilu „Dzika Strona Gminy Dopiewo”. Prowadzi też stronę: miodybartkowiaka.pl

Eko-grządki w Dopiewcu

W ubiegłym roku po raz pierwszy wysiałam warzywa na eko-grządkach w Dopiewcu, na terenie należącym do Linei sp. z o.o. Działka z jednej strony graniczy z lasem, a z trzech pozostałych otoczona jest polami uprawnymi. Był to eksperyment. Każde kiełkujące nasiono było witane z entuzjazmem. Efekty były na tyle obiecujące, że w tym roku zostałam poproszona o ponowne zaopiekowanie się warzywniakiem.

Wysiałam nasiona, ale nadal można było wynajmować grządki i uprawiać swoje warzywa. Pomimo, a może dzięki, rezygnacji z konwencjonalnych środków ochrony roślin i stosowaniu jedynie naturalnych nawozów i metod ochrony przed szkodnikami, ubiegły sezon, chociaż rozpoczęty późno, bo w połowie czerwca, uznaję za udany.

W związku z tym, że pod uprawy dostałam dwie grządki, zastosowałam dwa sposoby uprawy, jeden tradycyjny - w gruncie, a drugi na podwyższonej grządce założonej w duchu permakultury.

Różnicę w rozwoju roślin widać było już krótko po wysiewie, ponieważ rośliny wysiane na grządce permakulturowej

kiełkowały ok. 1,5 tygodnia wcześniej niż te wysiewane „w normalnym” systemie. Plony były lepsze, mniejsza była ilość wody zużytej do podlewania i ilość ślimaków. W tym roku będę dalej porównywać wzrost i plonowanie oraz eksperymentować z ochroną roślin. W poprzednim sezonie ograniczyłam się do gnojówek z pokrzywy i skrzyphu, w tym, będę stosować także taśmę miedzianą przeciwko ślimakom.

Co to jest ta permakultura?

Permakultura to nauka i system projektowania zrównoważonych ekosystemów, które w ciągu istnienia wytwarzają co najmniej tyle energii, ile jej zużywają (def. Billa Mollisona).

Chociaż permakultura to nie tylko uprawy warzywne, na nich się skupiałam i uprawiałam rośliny w zgodzie z naturą, a nie przeciwko niej. W pracach ogrodniczych opierałam się na obserwacji a nie tylko na bezrefleksyjnym wysiłku.

Dla tych, którzy chcieli by rozpocząć przygodę z takim rodzajem uprawy roślin,

bo w to nie tylko sposób na zapewnienie dostaw tańszych i zdrowszych warzyw, ale także sposób na uprawę kwiatów, bylin, czy krzewów, poniżej zamieszczony został schematyczny przekrój przez istniejącą grządke.

Chociaż przygotowanie grządki permakulturowej może wydawać się czasochłonne, to poświęcony w pierwszym sezonie czas zostaje dobrze za inwestowany, bo w kolejnych latach nakłady pracy są o mniejsze niż przy standardowej uprawie, a posadzone rośliny są rosną bujniejsze w porównaniu do podobnych egzemplarzy rosnących w przekopanym gruncie, a dodatkowo nie potrzebują nawozów sztucznych i częstego podlewania.

Do samodzielnego wykonania grządki permakulturowej potrzebne są właściwie tylko „śmieci” z domu i ogrodu, czyli stare kartony, spróchniałe drewno, zgrabione jesienią liście, wyrwane z ogrodu chwasty, skoszona trawa, resztki warzyw, fusy itp.

Jest wiele sposobów na przygotowanie przyzmy, ale ważne jest to, aby wykorzystywać materiały, które mamy pod ręką.

Część jesiennych plonów (Fot. K. Nitschke)

Zioła i warzywa z eko-grządek (Fot. K. Nitschke)

Fasolka szparagowa prosto z ogrodu trafiła do kuchni (Fot. K. Nitschke)

Głabiroszek – to mało znane warzywo oczarowało niezwykle atrakcyjnymi kwiatami (Fot. K. Nitschke)

Przekrój przez grządkę permakulturową (Rys. B. Tyrcha)

Przykładowy sposób wykorzystania odpadków do budowy grządki warzywnej:

1. Szare, niezadrukowane, kartony lub tektura. Układane szczelnie na trawie (tak, nie darniujemy i nie przekopujemy ziemi pod uprawę permakulturową) i podlane obficie wodą. Papier chroni uprawy przez przerastaniem chwastów, spełnia taką samą funkcję jak agrowłóknina.
2. Warstwa gałęzi, suchych konarów, spróchniałych pni, chwastów (wyrwanych przed zawiązaniem nasion), słomy, bioodpadów z kuchni. Na samym dnie układamy najwolniej rozkładające się gałęzie, albo inne drewniane odpady. Na to 10-15 cm warstwy chwastów, które pozyskaliśmy podczas pielienia ogrodu, bioodpadów, słomy itp.
3. Warstwa suchych liści lub skoszonej trawy, oraz kompost lub obornik.
4. Ziemia- warstwa grubości 15-20 cm, rozgrabiona i dobrze podlana. Nie zagęszczamy mechanicznie powstałej grządki, będzie ona naturalnie „siadać”, czy to podczas podlewania, czy w wyniku rozkładu ułożonych warstw.
5. Ściółka ze słomy lub skoszonej, przesuszonej trawy (5-7cm grubości). Ściółka ogranicza ilość chwastów oraz transpirację wody.

W maju odbyła się na grządkach "Otwarta Furtka", podczas której testowaliśmy smak herbatek z ziół, rozmawialiśmy o dobrym sąsiedztwie w uprawie warzyw, lepiliśmy kule kwiatowe oraz planowaliśmy wspólnie nasadzenia.

Katarzyna Nitschke

Stanowisko do własnoręcznego przygotowywania kul kwiatowych (Fot. Z. Pietkiewicz)

Wspólne planowanie grządek (Fot. Z. Pietkiewicz)

Z książką pod pachą

Turystyka literacka to coraz popularniejszy sposób spędzania wolnego czasu. Edynburg można zwiedzać śla-

dami Harrego Pottera, Wrocław – tropem detektywa Eberharda Mocka, a jak to jest u nas?

Quest muzealna przygoda z lucyna, fot. wielkopolskie questy

Szukając książkowych miejsc w pobliżu Poznania nie sposób pominąć Biblioteki Kórnickiej. W jej przebogatach zbiorach znajdują się choćby liczne starodruki i rękopisy Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego czy Cypriana Kamila Norwida. Z książkami kojarzą się również zbiory drukarskie Mikołaja Rybczyńskiego w Puszczykowie i stara drukarnia Alojzego Szabelskiego w Rogalinu. Ale literackie skojarzenia to przede wszystkim miejsca związane z fabułą i bohaterami książek oraz ich autorami.

Na kartach książek

Przy mosińskiej promenadzie stoi figura Eleganta z Mosiny. Jego postać wywodzi się z Pamiętników Jana Chryzostoma Paska, który wspomina o świetnie skrojonych mundurach uszytych przez miejscowych krawców, dzięki którym żołnierze hetmana Czarnieckiego zyskali miano elegantów. Ciekawe tropy literackie wiążą się z Owińskami. W rejonie kościoła pocysterskiego planowano zamach na samego Napoleona Bonapartego, opisany na kartach Kolebki Waldemara Łysiaka. Drugi wątek przytacza Jakub Małecki w Przemytniku cudu, nawiązując do wymordowania w czasie II wojny światowej pacjentów miejscowego szpitala psychiatrycznego. Pobliskie świątynie w Kicinie i Wierzenicy były obiektem zainteresowania bohaterów powieści Feblík Małgorzaty Musierowicz. Atrakcje powiatu poznańskiego stały się też miejscem akcji książek detektywistycznych dla dzieci i młodzieży. I tak

Ignacy i Mela na tropie złodzieja z serii stworzonej przez Zofię Staniszewską trafiają do pałacu w Rogalinie, gdzie rozwiązują Zagadkę dębów rogałińskich. Śledztwo bohaterów Klątwy Lucyny czyli Tarapatów 2 Katarzyny Rygiel i Marty Karwowskiej prowadzi ich z kolei przez stację Puszczykowo i Jezioro Góreckie do miejsca przypominającego Muzeum Przyrodnicze w Jeziorach lub Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie (gdzie przygotowano nawiązujący do książki quest Muzealna przygoda z Lucyną).

Wśród bohaterów

Odwiedzając Park Dzieje warto zajrzeć do Ogrodu Bajek, by posłuchać w plenerze słynnych bajek Ignacego Krasickiego takich jak Przyjaciele, Czapla czy Ryby i Rak i obejrzeć ich bohaterów. W Śremie pod jedyną latarnią gazową w mieście przycupnęła Dziewczynka z zapalkami z baśni Hansa Christiana Andersena. Ściany pobliskiej szkoły upiększają kolorowe murale z książkami i książkowymi bohaterami z Małym Księciem na czele. Listę literackich

Elegant z Mosiny, fot. Paulina Ludwiczak

malowideł w mieście uzupełnia mural z Marią Konopnicką.

Szlakiem ludzi pióra

Blisko Poznania urodziły się dwie ważne postaci świata literatury. O poetce Wisławie Szymborskiej przypomina ławeczka w Kórniku, a o jej rodzinie

opowiada ekspozycja w Izbie Pamiętek Regionalnych w Bninie. Swojej figury doczekał się też w Suchym Lesie dramaturg Wojciech Bogusławski. W Ceradzu Kościelnym w mauzoleum rodzinnym spoczy-

wa Wawrzyniec Engeström – pisarz i tłumacz literatury skandynawskiej. Aby lepiej poznać postać Stanisława Reszki – dyplomaty i pamiętnikarza – najlepiej przejść trasę questu Orzeł i Reszka w Buku, a losy Józefa Wybickiego – autora słów polskiego hymnu – przybliży quest Z narodowym akcentem! Albo i sam generał, jako jeden z tamtejszych mówiących pomników.

O postaci Arkadego Fiedlera przypomina muzeum-pracownia literacka w domu pisarza-podróżnika w Puszczykowie. Właścicielem pobliskiego pałacu w Rogalinie był niegdyś Edward Raczyński, który dzięki swoim Wspomnieniom Wielkopolski zapisał się jako pionier literatury krajoznawczej. Do Rogalina trafiało wielu twórców, w tym Henryk Sienkiewicz, który napisał tam fragmenty Rodziny Połanieckich, o czym przypomina głąz z pamiątkową tablicą. Chętnie odwiedzana była też Wierzenica, opiewana przez Kazimierę Iłkiewiczównę w wierszu Pochwała Wierzenicy. Tamtejszym dworem władał filozof August Cieszkowski (upamiętnia go pomnik w Swarzędzu i okazały nagrobek w kościele w Wierzenicy). Nawiązaniem do jego spacerów ze znamienitymi gośćmi jest Aleja Filozofów ze wzgórzem i sosną Zygmunta Krasieńskiego. Inny z naszych wieszczów gościł w Objezierzu i Łukowie, o czym przypomina tamtejsza Izba Pamięci Adama i Franciszka Mickiewiczów. Pałac w Objezierzu ówczesnie cieszył się sławą znakomitego salonu literackiego, w którym bywały takie sławy, jak Józef Ignacy Kraszewski, Julian Ursyn Niemcewicz, Wincenty Pol, Władysław Syrokomla i Narcyza Żmichowska. Dziś miejscowość z powodzeniem nawiązuje do dawnych tradycji poprzez Festiwal Literackie Objezierze.

Piotr Basinski
Poznańska Lokalna
Organizacja Turystyczna

Kolekcja drukarska Alojzego Szabelskiego w Rogalinie, fot. Piotr Basinski

Rowerem w uzależnienia

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie zaprasza 28 sierpnia do udziału w Rowerowym Rajdzie Rodzinnym „Życie Bez Uzależnień”. Trasa składa się z 6 punktów. Każdy dotyczy innego uzależnienia. W każdym można zdobyć kolorową przypinkę i wiedzę nt. uzależnień. Punkty czynne będą od 10:00 do 13:00. Wystarczą 3 przypinki i zameldowanie się w „300”, by na mecie (Filia GBPiCK / przy szkole w Dąbrówce, ul. Malinowa 41) otrzymać nagrodę. Udział w rajdzie jest bezpłatny i nie wymaga wcześniej-

szego zapisu. Partnerzy rajdu: GBPiCK w Dopiewie, GOSiR w Dopiewie, Komisarjat Policji w Dopiewie, UG Dopiewo.

Punkty:

HEJT STOP: Skórzewo, Filia GBPiCK, ul. Ks. S. Kozierowskiego
FONOHOLIZM STOP: Gołuski, Świetlica wiejska, ul. Polna
HAZARD STOP: Dopiewiec, „Leśne stoliki” / Leśniczówka, ul. Wierzbowa 29,

NARKOTYKI STOP: Dopiewiec, Filia GBPiCK, ul. Szkolna 11

ALKOHOL STOP: Konarzewo, Sala Widowiskowa CRK, ul. Poznańska 19.

PRZEMOC STOP: Dopiewo, GBPiCK, ul. Konarzewska 12.

Atrakeje na mecie:

11:00 do 14:00: Występy Kuglarzy, Znakowanie rowerów, Żywe Maskotki, wata cukrowa i popcorn, Teatr Kamishibaj,

11:30 i 12:30: Listy z Afryki,

12:00 do 14:00: Rowerowe Show.

J. Grypczyński

Historyczne miejscowości Gminy Dopiewo – część 7.

Kontynuując temat z poprzednich miesięcy, przedstawiam kolejne, już nieistniejące miejscowości i miejsca z terenu naszej Gminy.

DZIĘCIOŁOWO:

Osada przy starodawnej drodze pomiędzy Dąbrówką a Gołuskami, wspomniana już w 1393 roku. Początkowo własność szlachecka, później od 1407 r. kapituły katedralnej poznańskiej – kupiona przez kapitułę od Piotra z Kobylina. W 1426 r. toczony był spór o granicę pomiędzy Dzieciolowem a Gołuskami przez Janusza z Szolowa, będącego przedstawicielem kapituły z Piotrem Słapem z Dąbrówki. Prawdopodobnie pod koniec XV w. osada połączona z Gołuskami.

PAŁĘDZIE MAŁE:

Miejscowość leżąca prawdopodobnie na północ od Pałędzia. Wspomniana już w 1391 r. Pod koniec XV w. była własnością szlachecką Jakuba, stryja Jakuba Kruka z Pałędzia. W latach 1402-1422 była własnością Marcina Pałędzkiego alias Dąbrowskiego, syna Mikołaja. W 1449 r. Potencjan Słap Dąbrowski kupił część Pałędzia Małego od braci

Marka i Bartosza Pałęczkich. Miejscowość istniała do połowy XVI w.

BYCZYNA:

Rola koło Skórzewa/Dąbrowy. W 1427 r. pleban Wojciech ze Skórzewa upomniął się u Piotra Słapy o zaległe dwie grzywny z dziesięciny należnej z dwóch łąnów roli w Byczynie.

CHOCHOŁACZ:

Las między Skórzewem a Sobiesierzami, wspomniany w 1528 r. podczas podziału dóbr między braćmi: Janem i Mikołajem Skórzewskimi.

WĄGRODA:

Miejsce – grunt w Skórzewie, wymieniony w 1551 r. na którym wybudowano kościół.

ZAPUŚCIK:

Grunt w okolicy Skórzewa. W 1570 r. Adam Skórzewski pozwał Mikołaja Dąbrowskiego o zagrodzenie gruntu o tej nazwie.

OKOP:

Nieokreślone miejsce w okolicy Skórzewa, wspomniane w 1726 r. podczas wizytacji parafii Skórzewo przez kanonika Franciszka Libowicza. Być może identyczne z tzw. „szańcami szwedzkimi” pod Dąbrówką przy rzece Wirence, które są pozostałościami po grodzisku stożkowatym datowanym na VIII/IX w.

LIPIE:

Folwark pomiędzy Skórzewem a Dąbrową, wspomniany w 1738 r.

NA POKRABKACH:

Łąka w okolicy Skórzewa, wspomniana w 1570 r, kiedy to Adam Skórzewski pozwał Mikołaja Dąbrowskiego o jej wykoszenie.

JANNA:

Łąka w okolicy Skórzewa, wspomniana w 1528 r. podczas podziału dóbr między braćmi Janem i Mikołajem Skórzewskimi. Wspomniana również w latach 1541-1547.

KLINY ZAJEMNE:

Miejsce w okolicy Skórzewa, wspomniane w 1528 r. podczas podziału dóbr między braćmi Janem i Mikołajem Skórzewskimi.

KOBYLEPOLE:

Miejsce przy Dąbrowie, po prawej stronie drogi z Dąbrowy do Skórzewa, naprzeciw folwarku Gurowo, o 3 staje (ok. 400 metrów) od Skórzewa.

KRZYWDA:

Pole między Skórzewem a Dąbrową, około 1 kilometra od kościoła w Skórzewie, wspomniane w zapiskach kościelnych z 1738 r.

POŚWIĄTNE:

Pole folwarczne koło Skórzewa. Własność kościelna, będąca uposażeniem kościoła w Skórzewie, wspomniane w 1510 r. i 1525 r.

Cdn.

dr Piotr Dziembowski

Odślonięcie tablicy o Rodzinie Żelazków

Towarzystwo Przyjaciół Ojca Mariana Żelazka i Sołtys Pałędzia zapraszają na odsłonięcie tablicy pamiątkowej, poświęconej Rodzinie Żelazków, z okazji 20-lecia wizyty misjonarza w rodzinnej miejscowości w 2002 r. Uroczystość odbędzie się w niedzielę 11 września o godz. 15:00. Rozpocznie ją modlitwa przy krzyżu (ul. Słoneczna) w Pałędziu. Potem uczestnicy przejdą na ul. Nową, by odsłonić tablicę (kiedyś w po-

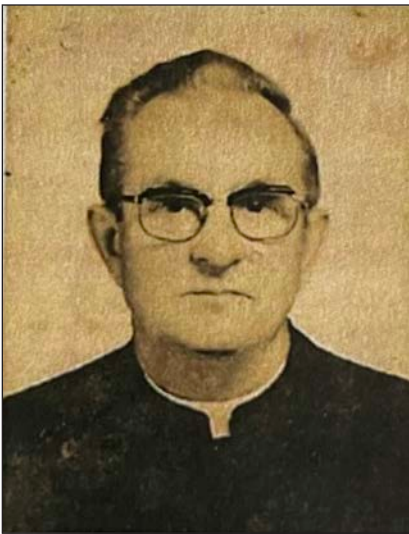
Ojciec Marian Żelazek podczas odwiedzin rodzinnej Pałędzia w 2002 r.

blizu znajdowała się zagroda i młyn Rodziny Żelazków). Obchody zakończy msza św. w świetlicy wiejskiej (ul. Leśna 17).

Wydarzenie objął patronatem honorowym Wójt Gminy Dopiewo – dr Paweł Przepióra.

UG, fot. Arch.

Drugi misjonarz z Palędzia, część 1.

Ksiądz dr Stanisław Żelazek CR (1916-1990) był misjonarzem w Brazylii. Urodził się 15 sierpnia 1916 r. w Palędziu. Był szóstym z kolei dzieckiem Stanisława i Stanisławy z domu Szymkowiak. Rodzice byli właścicielami młyna w części Palędzia zwanej „Olszywką”. Jego bratem był bardziej pamiętany o. Marian Żelazek, również misjonarz.

Widok wozów ze zbożem i zapach świeżo zmielonej mąki towarzyszyły mu przez całe dzieciństwo. Od sakramentu chrztu świętego był związany z katolicką parafią p.w. św. Marcina i św. Wincentego w Skórzewie. W latach 1910-1929 proboszczem był tam ksiądz Stanisław Kozierowski - wybitny językoznawca i współzałożyciel Uniwersytetu Poznańskiego. Był on inicjatorem działalności stowarzyszeń religijnych, m.in. Bractwa Wstrzemięźliwości Matki Chrześcijańskiej, Żywego Różańca, Apostołów Modlitwy (w 1910 r. liczyło ono 660 członków!), Pogrzebowego Aniołów Stróżów.

Po okresie germanizacyjnego zamętu uporządkował księgi parafialne, usprawnił zarządzanie parafią, zorganizował

Rodzina Żelazków 1932
Od góry - drugi z lewej strony - Stanisław

bibliotekę parafialną, przywrócił staropolskie zwyczaje jak chociażby przystępowanie do I komunii świętej w tradycyjnych strojach wielkopolskich. Był także inicjatorem powołania kółka rolniczego, w końcu budowniczym nowego dużego kościoła.

We wszystkich tych przedsięwzięciach aktywnie wspierali go Żelazkowie i Szymkowiakowie.

Wzrastający Stanisław na początku swej drogi życiowej miał sposobność poznać działalność organizatorską

i duchową wielkiego kapłana, naukowca i patriotę.

W odrodzonej już Polsce w 1923 r. rozpoczął edukację w 4-oddziałowej szkole powszechnej w Dopiewcu. Po wielu latach zaborów powrócił do niej

Kościół pw. Zmartwychwstania Pańskiego na Wildzie

Ks. St. Kozierowski (stojący w środku) na uroczystości rodzinnej Żelazków, Palędzie 1923.

język polski, jako wykładowy. Szkoła ta na dobrym poziomie nauczała czytania, rachowania, religii, śpiewania, rysowania oraz ćwiczeń gimnastycznych.

W 1928 r. nadsiadający światowy kryzys gospodarczy zmienił sytuację rodziny Żelazków. Koszt zamówionego do młyna zboża zaczął przewyższać cenę mąki. W tych niesprzyjających okolicznościach sprzedali oni majątek w Palędziu i przenieśli się do trzypokojowego mieszkania w Poznaniu przy ulicy Pamiętkowej na Wildzie. Przeprowadzka do tej części

Poznania zdeterminowała dalsze losy życiowe Stanisława. Na Wildzie w szkole wydziałowej kontynuował edukację w zakresie nauczania średniego.

Z kolei bliskość nowo powstałej parafii p.w. Zmartwychwstania Pańskiego zaważyła na całym jego dorosłym życiu.

Przez wiele stuleci wildecki katolicy należeli do parafii p.w. św. Marcina, a od 1899 r. do parafii p.w. Bożego Ciała.

Wraz z dynamicznym rozwojem dzielnicy do końca XIX w. budowa kościoła stawała się sprawą palącą, gdyż dojsie na msze święte było nie lada wyprawą. Sprzyjający moment nastąpił w 1916 r. w czasie przypadającej 950 rocznicy Chrztu Polski. Arcybiskup E. Dalbor wygłosił wtedy w Złotej Kaplicy poznańskiej Katedry – przy grobach założycieli Państwa Polskiego – płomienne orędzie do wiernych a odczytane później we wszystkich kościołach archidiecezji. Nawoływał do budowy nowej świątyni symbolu obchodzonej wówczas rocznicy. Orędzie to zapoczątkowała powszechna składka na „kościół jubileuszowy i pamiątkowy”. Dla uczczenia tego zdarzenia nadano nazwę ulicy, przy której stanie kościół Dąbrówki -a dochodząca do domu, w którym mieszkali Żelazkowie- na ulicę Pamiątkową.

Autorem powstałego w 1918 r. projektu świątyni był Roger Sławski. Monumentalna neoromańska bryła miała symbolizować ugruntowaną pozycję religii katolickiej i upamiętnić odrodzenie państwa polskiego po latach niewoli. Powojenny okres nie sprzyjał jednak kosztownym inwestycjom. Dopiero w 1923 r. powrócono do pilnej budowy kościoła. Władze kościelne zaakceptowały skromniejszy projekt Aleksandra Kapuścińskiego.

Kościół postawiony na rzucie prostokąta nawiązuje do monumentalnego klasycyzmu. Okazywały sparty na trzech jońskich kolumnach, a w zwieńczeniu tympanonu umieszczono kartusz w nawiązującym do stylu barokowego obramieniu. Jednonawowe wnętrze nakryte zostało sklepieniem zwierciadlanym. Budowa nabrała szybkiego tempa dzięki finansowego wsparcia rodaków z Ameryki oraz miejscowym parafianom. Ostatecznie budowę zakończono w 1926 r., ale w końcu 1923 r. odprawiono już wigilię Bożego Narodzenia. Dnia 1 stycznia 1924 r. świątynia stała się kościołem parafialnym p.w. Zmartwychwstania Pańskiego. W 1937 r. dobudowano wolnostojąca dzwonnica z 3, 5 metrowymi figurami czterech polskich świętych.

Prowadzenie wildeckiej parafii powierzono Zgromadzeniu Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa

(dawniej zwanych rezurekcyjnistami). Nazwa pochodzi od dzwonów „Alleluja”, które zabrzmiały, gdy siedmiu członków w niedzielę wielkanocną 1842 r. złożyło w katakumbach Św. Sebastiana śluby zakonne we wspólnocie.

Historia zakonu jest ściśle związana z Wielką Emigracją w Paryżu (po Powstaniu Listopadowym). Adam Mickiewicz z Bogdanem Jańskim w 1834 r. zorganizowali miejsce spotkań dla polskiej emigracji i intelektualistów francuskich. Dwa lata później Jański świecka osoba po przejściach założył zgromadzenie, którego celem było stworzenia chrześci-

włączył się w życie nowej parafii poprzez posługę ministrancką. 19 maja 1929 r. przyjął sakrament bierzmowania.

W tym czasie, coraz bardziej dojrzewała w nim myśl powołania i służba Bogu. Realizację tej drogi umożliwiło niższe seminarium usytuowane na tyłach parafialnej świątyni. Przyjmowani byli do niego kandydaci, którzy pragnęli pielęgnować zasiane w ich sercach ziarno powołania i pójście wielkodusznemu za Chrystusem Zmartwychwstałym. W związku z tym program formacji duchowej zakładał codzienny udział w mszy świętej, poranne i wieczorne modlitwy, comiesięczny dzień skupienia.

„Ja N.N. przyrzekam, że jako uczeń NSD Zmartwychwstańców będę pilnie zdobywał wiedzę, pomnażał dane mi przez Boga talenty, chętnie budował wspólnotę seminaryjną i całą swoją postawą dbał o jej dobre imię. Tak mi dopomóż Bóg.”

Po maturze 4 lipca 1936 r. wstąpił do seminarium w Krakowie, a 15 sierpnia 1937 r. złożył śluby zakonne.

Po ślubach został delegowany na studia teologiczne na Uniwersytecie Jana Kazimierza w Lwowie. Uczelnia ta powstała w 1661 r. na bazie Collegium Jezuitów, a Wydział Teologiczny stanowił zawsze jej mocny filar. W latach międzywojennych składał się aż z 13 katedr.

Wydział Teologiczny UJK w dawnym gmachu Sejmu Galicyjskiego.

jańskiego systemu społecznego i odrodzenie społeczeństwa, a przede wszystkim uświadomienie sobie i innym potrzeby osobistego zmartwychwstania i wspomaganie społeczeństwa w tym samym dążeniu. Mając na uwadze podniesienie poziomu intelektualnego Polaków pragnął założyć biblioteki, czytelnie, wydawać dzieła naukowe i czasopisma. Zmartwychwstańcy zajmowali się pracą w parafiach oraz wychowaniem młodzieży w myśl hasła „Prawdą i Miłością”.

Stanisław wraz z braćmi aktywnie

Studia trwały 6 lat, z czego pierwsze dwa lata obejmowały filozofie chrześcijańską, a cztery ściśle nauki teologiczne. Przykładowo I rok obejmował tygodniowo: filozofię chrześcijańską (5 godzin), studium biblijne Nowego Testamentu (5 godz.), Starego testamentu (3 godziny), archeologię biblijną (2 godz.), historie sztuki kościelnej (3 godz.), język hebrajski (2 godz.).

W języku łacińskim wykładano dogmatykę, teologię moralną i prawo kanoniczne. Pozostałe wykłady prowadzono

w języku polskim. Zajęcia odbywały się w dawnym gmachu Sejmu przy ulicy Marszałkowskiej. Tam mieściło się też seminarium.

Stanisław w Lwowie nie był osamotniony, gdyż wcześniej – w 1921 r. – przybyła tam najmłodsza siostra matki Józefa, celem wstąpienia do zakonu sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. Znajomość ta była szczególnie, gdyż do czasu wyjazdu z Palędzia troskliwie pomagała ona w opiece nad rozrastającą się gromadką dzieci starszej siostry – w tym Stanisławem.

Wybuch II wojny światowej przerwał normalny tok studiów. Od 1940 r. nauka odbywała się w konspiracji m.in. w klasztorze Zmartwychwstańców. Lwów był pierwszym miastem w Polsce, do którego oni dotarli. W 1881 r. zorganizowali tam szkołę z internatem dla unitów ukraińskich – dla 150 osób. Idea kształcenia i wychowania młodzieży unickiej, jako przyszłych kandydatów do kapłaństwa była marzeniem B. Jańskiego. W 1887 r. przy ulicy piekarskiej wybudowano kościół ozdobiony patriotycznymi malowidłami i witrażami.

W wojennych warunkach – 3 listopada 1940 r. Stanisław przyjął sakrament kapłaństwa. Od 1943 r. pogłębiał wiedzę w Krakowie, gdzie w 1945 r. uzyskał tytuł magistra. W całym tym okresie nauczał religii.

Okres powojenny młodego kapłana wiązał się z pracą organizatorską i duszpasterską w wielu nowotworzonych placówkach zgromadzenia.

W latach 1945 - 1947 pomagał w pa-

Klasztor Zmartwychwstańców przy ul. Piekarskiej we Lwowie (po drugiej wojnie światowej utworzono tam szpital wojskowy)

rafi w Gniewie. Latem 1947 r. spotły się ponownie jego losy z ciotką – siostrą Józefą Szymkowiak, która wraz z prawie 200 - osobowym sierocińcem została repatriowana z Lwowa do Kijaszkowa

koło Wyrzyska.

W latach 1947-1948 był wicedyrektorem internatu w Krakowie, na przełomie 1948/1949 uczył katechezy w Złocięcu, a w 1949-1951 w Kościerzynie.

W trakcie pracy duszpasterskiej w parafiach płn. Polski kontynuował równoległe prace naukowe na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po likwidacji Uniwersytetów w Lwowie i w Wilnie a także wobec zakazu wyjazdu zagranicę była to jedyna możliwość rozwoju naukowego. Ksiądz Stanisław Żelazek oraz ks. Karol

Odwiedziny siostrzeńca Czesławy Szymkowiak - ks. Stanisław Żelazka w Kijaszkwie, lato 1947 r.

Wojtyła- przyszły papież Jan Paweł II uczestniczyli w seminariach naukowych u ks. Profesora Władysława Wichra (1888-1969), który był promotorem ich

logii moralnej. Specjalizację tę rozwijał w całym swoim naukowym życiu. Po wkroczeniu Niemców do Krakowa w czasie II wojny został aresztowany wraz z innymi profesorami i osadzony w obozie w Sachscenhausen. Po wojnie był wieloletnim prezesem Polskiego Towarzystwa Teologicznego i kustoszem kapituły metropolitalnej na Wawelu.

Podczas seminariów doktoranckich umiał spokojnie i logicznie przekazać swoją bogatą wiedzę. Głównym przekazem było wyciągnięcie pewnych wskazań

jak dzisiejsze chrześcijaństwo ma zwalczać takie niesprawiedliwości społeczne jak terror i ucisk, które zagrażają wolności poszczególnych jednostek i społeczeństw.

W dniu 16 grudnia 1948 r. pracę doktorską obronił ks. Karol Wojtyła, a pół roku później – 31 maja 1949 r. – ksiądz Stanisław Żelazek. Temat jego pracy brzmiał, „Zło moralne w przeżyciach obozów koncentracyjnych. Studium psychologiczno- moralne.”

Było to wówczas zagadnienie nieobce mu, także w związku z pobytom brata Mariana w Dachau, promotora a także wielu znajomych z parafii, w których pracował.

W latach 1945-1954 studia doktoranckie ukończyło 188 osób w tym m.in. późniejszy arcybiskup poznański ksiądz Jerzy Stroba i kardynał Marian Jaworski.

Spośród promowanych wówczas doktorów wyrosła późniejsza plejada znamienitych profesorów i wykładowców wyższych uczelni, seminariów duchownych i zakonnych.

Po wielu wędrówkach na lata 1952-56 ksiądz doktor Stanisław powrócił

Uroczystość weselna w Zakrzewie - Skórzewo, 3 października 1954 r. ,

w rodzinne strony. Na Wildzie wykładał teologię moralną, a także pomagał w przejętej przez zgromadzenie od gminy ewangelickiej świątyni przy Rynku Wildeckim. Okres ten umożliwił odnowić więzy rodzinne i powrócić do Pałędzia, Skórzewa...miejsc związanych z dzieciństwem.

Chętnie uczestniczył w wielu rodzinnych uroczystościach. Dnia 3 października 1954 r. o godzinie 12 w kościele skórzewskim pobłogosławił sakrament małżeństwa moich rodziców Marii Pietrowicz i swojego kuzyna Władysława Szymkowiaka.

Jak się później okazało, był to ostatni tak długi pobyt w rodzinnych stronach.

Na lata 1957 - 1959 został powołany na rektora alumnatu w Krakowie. Piastowaniem tego stanowiska zakończył się polski okres w jego biografii.

Zawirowanie w życiu rodzinnym Żelazków, które wiązało się z przenosinami na poznańską Wildę – zaowocowało w efekcie dwoma powołaniami: Stanisława do Zmartwychwstańców oraz Mariana do Werbistów.

Krzysztof Szymkowiak

Źródła: Materiały rodzinne, Ks. Jerzy Rolka - materiały ze zbiorów Zmartwychwstańców CR Kraków, Materiały z Archiwum Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Warszawie.

Zdjęcia z archiwum rodzinnego Krzysztofa Szymkowiaka; M. Mrugalska – Banaszak,, Wilda” Poznań 1999 r.

Zdrowie w słoikach

Jeszcze mamy lato - ogrody pełne są warzyw i owoców, a półki warzywniaków uginają się od dobrodziejstw sadów i upraw warzywnych. Czas zatem zacząć zamykać letnie dary w słoikach i zaopatrywać naszą domową spiżarnię.

Kiedyś dobrze wyposażona spiżarnia była elementem każdego domu. Czas wrócić do tradycji. Czasy idą bardzo ciężkie – zima, drożyzna, więc każdy słoiczek zgromadzony w domowych zapasach to skarb.

Nasza codzienna dieta powinna opierać się na spożywaniu dużej ilości warzyw i owoców. Specjaliści od żywienia proponują zdrowe i smaczne przepisy na kiszonki. Dzięki wysokiej zawartości witaminy C, kiszonki skutecznie wzmacniają odporność. Ponadto w kiszonych warzywach znajdziemy mnóstwo innych witamin, magnez, fosfor i potas.

Przyspieszają one również przemianę materii i ułatwiają wypróżnianie, dodatkowo zwiększają produkcję soków

żołądkowych, co poprawia stan skóry, włosów i paznokci, a dodatkowo sprzyjają regulacji ciśnienia krwi.

Z czego zrobić przetwory na zimę i o czym pamiętać?

Do przygotowania domowych przetworów nadają się wszystkie owoce i warzywa. Niektóre zamykamy w słoikach w formie przetworów z jednego rodzaju owoców lub warzyw, inne możemy połączyć w pyszne leczy, gotowe po podgrzaniu na obiad, wielowarzywne pikle czy dżemy wieloowocowe. **Jesteśmy pozytywnie zaskoczeni nie tylko jakością własnych przetworów, ale i łatwością ich wykonania.** Poniesione koszty również nie są wysokie.

W sierpniu zaprawiamy: z owoców - papierówki, śliwki, gruszki, jeżyny, morele, brzoskwinie, maliny, a z warzyw - pomidory, ogórki i wszelkie sałatki z papryki, kapusty, kalaflora i cukinii. Warto wcześniej zaplanować, w co chcemy wyposażać **domową spiżarnię.**

Sprawdźmy, iloma wolnymi słoikami dysponujemy i ile ich jeszcze należy dokupić lub pozyskać od znajomych którym nie są potrzebne (w ten sposób jesteśmy eko, bo mamy towar z odzysku). Ważne są zakrętki, tu proponuję kupić nowe, żeby mieć gwarancję ze słoik z zawartością jest bardzo szczelny. Warzywa i owoce na przetwory powinny być świeżo zerwane. Należy przestrzegać tej zasady.

Kompot z papierówek na zimę

Składniki:

- 2 kg papierówek,
- 0,5 szklanki cukru,
- pół łyżeczki kwasu cytrynowego,
- 3-4 goździki.

Sposób przygotowania:

Jabłka obrać bądź pozostawić ze skórką. Można je podzielić na ćwiartki lub włożyć w całości do dużych słoików o pojemności 0,9l. W międzyczasie musimy przygotować zalewę - w tym celu trzeba zagotować wodę z cukrem, kwaskiem i goździkami. Gorącą zalewę wlewamy do słoików z owocami i słoiki zamykamy. Kompot pasteryzujemy przez ok. 10 min. w garnku lub 30 min w piekarniku - nagrzanym do 130 stopni. Wykorzystujemy go jako deser do obiadu lub z soku robimy kisiel, a jabłka dodajemy do mięs, smażonej wątróbki, lub wykorzystujemy do ciasta - na szarlotkę. Papierówka to ulubione i uniwersalne jabłko w kuchni.

Ciasto z papierówkami

Składniki:

- 5 jajek,
- 2 szklanki mąki pszennej,
- 5 łyżek mąki ziemniaczanej,
- 1 szklanka cukru,
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia,
- cynamon,
- 1 kg jabłek papierówek,
- sól.

Sposób przygotowania:

Jajka wbijamy do miski, dodajemy odrobinę soli i cukier, miksujemy, aż powstanie puszysty kogel-mogel. Następnie

mieszamy mąkę pszenną z ziemniaczaną i proszkiem do pieczenia. Przesiewamy przez sito, porcjami dodajemy do ciasta. Okrągłą tortownicę należy wysmarować tłuszczem i wysypać mąką. Wlewamy do niej ciasto. Jabłka myjemy i obieramy, usuwamy gniazda nasienne, dzielimy na półkiszycy. Układamy je ciasno na wierzchu ciasta i posypujemy cynamonem. Pieczemy ok. 45 min, w temperaturze 160 stopni.

Konfitura z pomidorów

Składniki:

- 1kg pomidorów czerwonych,
- 300gr cukru,
- 1 cytryna.

Przygotowanie:

Pomidory należy sparzyć i obrać ze skórki. Kroimy je na kostki. Dodajemy cukier i sok z cytryny. Zagotowujemy i smażymy przez około 2 godz na małej mocy pieca, aż do uzyskania gęstej masy pomidorowej. Gorącą konfiturę wkładamy do wyparzonej słoików i szczelnie zamykamy. Odwracamy do góry dnem, aż do ostygnięcia. Ciekawe danie, to makaron z pomidorową konfiturą. Możemy ją dodać również do wszystkich mięs gotowanych lub pieczonych.

Mus brzoskwiowy

Mus brzoskwiowy to bardzo dobra alternatywa dla dżemu i konfitury. Można go użyć do naleśników lub kaszki manny na gęsto.

Składniki:

- 6 brzoskwiń,
- 3 łyżki miodu,
- 2 łyżki soku z cytryny.

Przygotowanie:

Brzoskwinie myjemy, obieramy i pozbawiamy pestek, a następnie kroimy na małe kawałki. Wkładamy je do rondla i dodajemy miód i sok z cytryny (można też dodać wanilię). Gotujemy na średnim ogniu (do zagotowania), a potem na mniejszym przez ok. 1 godz. - aż masa zgęstnieje. Przekładamy ją do słoików i pasteryzujemy. Piekarnik na 130 stopni i 1 godz. pasteryzujemy.

Chipsy warzywne

Składniki:

- 2kg różnych warzyw (marchewka, pietruszka, burak),
- trochę soli,
- trochę oliwy,
- trochę przypraw.

Przygotowanie:

Warzywa podczas mycia trzeba dokładnie wyszorować szczoteczką. Nie obieramy ich. Kroimy za to - obieraczką lub tarką - w jak najcieńsze plasterki. Plasterki przekładamy do miski, skrapiamy oliwą, następnie posypujemy ulubionymi, suszonymi ziołami. Ja najczęściej używam oregano lub gotową przyprawę do ziemniaczków.

Blachę wykładamy papierem do pieczenia, na którym układamy plasterki obok siebie - tak, aby nie leżały jeden na drugim. Wstawiamy nasze chipsy do piekarnika nagrzanego do 180°C i pieczemy ok. 20 minut, często sprawdzając, czy już się nadają do wyciągnięcia. Im cieńsze plasterki, tym szybciej będą gotowe. Podajemy do kremowych zup lub jako przekąskę w ciągu dnia. Możemy też je zamknąć bardzo szczelnie w słoiku.

Salatka z fasolki

Składniki:

- 2 kg fasolki (żółtej albo zielonej),
- 0,5 szklanki soli,
- łyżeczkę cukru.

Przygotowanie:

Obcinamy końcówki fasoli. Następnie tak przygotowaną wysypujemy do dużego garnka z wodą i doprowadzamy do wrzenia. Odcedzamy i przestudzamy. Kroimy ją na mniejsze kawałki i wkładamy ciasno do słoiczek. Zagotowujemy wodę z solą i cukrem. Jeszcze gorącą zalewamy słoiczki i wekujemy. Po ostygnięciu wstawiamy słoiczki do dużego garnka z dnem wyłożonym ręcznikiem papierowym i zalewamy zimną wodą. Gotujemy je przez 10-15 minut. Gdy woda trochę wystygnie, wyjmujemy słoiczki z garnka i odstawiamy do całkowitego wystygnięcia. Fasolkę należy pasteryzować co najmniej dwukrotnie, w odstępach doby. Nadal polecam pasteryzację w piekarniku nagrzanym do 130 stopni przez 1 godz.

Kiszona kapusta

Właściwości zdrowotne kiszzonej kapusty są nieocenione. Jest nie tylko niskokaloryczna, ale też wzmacnia odporność, zbawiennie wpływa na układ pokarmowy i procesy trawienne.

Składniki:

- dwie główki kapusty,
- dwie łyżki soli,
- duża marchew, kminek (jeżeli ktoś lubi).

Przygotowanie:

Myjemy dokładnie marchew i obieramy. Przecieramy na tarce - do miski. Kapustę szatkujemy i dodajemy do niej marchew, sól i kminek. Mieszamy dokładnie.

Możemy kisnąć w kamiennym garnku jeżeli taki posiadamy, to na dno wykla-

damy dwa całe liście kapusty. Kładziemy warstwy poszatkowanej kapusty i ubijamy ją aż pojawi się sok. Powtarzamy te czynności aż wypełni się garnek. Tak samo możemy wypełniać słoiki. Garnek przykrywamy talerzykiem a słoiki zakręcamy szczelnie. Po 2 tygodniach kiszona kapusta będzie gotowa, oczywi-

ście jeżeli wytrzymamy i nie zaczniemy jej wyjadać już wcześniej.

*Smacznego życzy:
Barbara „Barbalena”
Plewińska - Soltys Dąbrówki
Fot. Arch. B. Plewińskiej*

Między wierszami

Klimatyzacja z przyspiewkami

Strzępiasty cień rozłożystej korony działa, jak klimatyzacja z przyspiewkami grającej szafy ukrytej w listowiu.

W zaniedbanym ogrodzie osamotniony słonecznik, ledwo mu żrenice poczerniały, a już staje się ofiarą.

Ptakom, niestraszny strach na wróble, ani dzwoniąca puszcza po piwie, a może coli.

Wiatr przeleciał po frakach, które na pięciolini drutów, układają jaskółcze nuty Lotu trzmiela

4 VIII 2022

Papierówki

Z czasów, z których życie spisało historię, utkwiał mi smak kradzionych przez płot papierówek.

Po wielu dekadach, pestki słów wypływam na dziewicze pola kartek.

Tymczasem ty, obracasz się w wybranych przez siebie kręgach bytu, jak w zabawie z lat dzieciństwa. Komórki do wynajęcia.

1 VIII 2022

Lustreczko, powiedz proszę

Wsparta o laskę czasu, niechętnie spogląda w lustro.

Radliny zmarszczek jak po jesiennej orce,

30 VII 2022

*Autorka wierszy: Aldona Latosik
Kontakt z autorką:
aldona51@poczta.fm*

stają się coraz głębsze.

Aż tak źle?
Pyta osoby po drugiej stronie.

A może spękane zwierciadło, z racji leciwego wieku, zniekształca to, na czym lata temu można było oko zawiesić.

2 VIII 2022

Coś w tym jest

Robi się późno, mrok wypelza z każdego zakamarka.

Pióro, jakby przykleiło się do ręki. Mówią, że ciemność spaja myśli i coś w tym jest.

Snuję się między literami, jak strumień, który goni srebrne luski.

Nie dogonił, zamiast ryby skrobać, naskrobałam kilka wersów.

30 VII 2022

Na ptasim stole

Na dosianej trawie, krzątania opierzonych istot. Nic dziwnego, jeśli ziarno podaje się jak na tacy.

Rozpadało się, zatem resztki z ptasiego stołu wybarwią wypalone światłem nieba place.

Zniecierpliwiona kosiarka, przestępując z kółka na kółko, czeka na kolejne swoje pięć minut.

26 VII 2022

26 VII 2022

21 VII 2022

Spacerem po lesie

Snując się znanymi duktami, a nawet kniejami, chłodzę prawie wrzący mózg.

Upał nie daje za wygraną.

Ze wzrokiem wbitym w runo, szukam czegoś, czego nie zgubiłam.

Ptaki, jakby ucichły, tylko cisza gra na gałęziach. Żadnej inspiracji. Wracam

Słońce

swoją jaskrawością rozświetla połacie podobnym sobie kwiatom. Słoneczniki z rozetami wokół czarnych żrenic, niebawem zrzucą dziergane kubraczki, żeby w strachu przed nieuniknionym, złotej tarczy spojrzeć prosto w oczy.

Z czasem się okaże

Kiedy o wschodzie słońce igra na iglicach sosen, wdycham niepewność.

Mówią, nie myśl o tym, będzie dobrze. Nie da się nie myśleć, kiedy pod kopułą czaszki, usadowił się intruz..

Tymczasem, ślizgające się tchnienia, napełniają łódeczki oczu, z których wytryskują strumyki skroplonego stresu.

Tak bawiło się Dopiewo

Podczas największego pleneru Gminy Dopiewo dopisała frekwencja i pogoda, a artyści dotrzymani słowa, podrywając publiczność do wspólnej zabawy. Szczęśliwie podpoznańską miejscowość ominęły szalejące w całej Polsce, jeszcze w przeddzień wydarzenia, wichury i burze, które przerwały lub przesunęły w czasie niejedną festyn i festiwal.

Gwiazdą „Dni Gminy Dopiewo 2022” był Andrzej Piaseczny. Piosenkarz zaprezentował 2 lipca w Dopiewie przekrojowy repertuar - złożony z kilkunastu przebojów, wybranych z 30-letniego dorobku i niejednokrotnie sprowokował publiczność do tańca. Na setliście nie zabrakło takich hitów, jak: „Niecierpliwi”, „Śniadanie do łóżka” czy „Chodź, przytul, przebac”. Były piosenki pożyczone od innych: „Byłaś serca biciem” A. Zauchy i „Z Tobą chcę oglądać świat” Z. Wodeckiego, a także z ubiegłorocznej płyty – tytułowa „50/50” czy protest song „Miłość”. Gościnnie z wokalistką wystąpiła Barbara Parzęczewska, zwyciężczyni 2. edycji „The Voice of Senior” i jego podopieczna z tego TV-show. Razem przypomnieli piosenkę „Pół ciebie, mnie pół”, którą kiedyś napisał dla Ewy Bem, wywołując zachwyt audytorium.

Wcześniej Barbara Parzęczewska dała pełnowymiarowy koncert, w duecie z Ewą Olszewską, który tak spodobał się w Dopiewie, że Panie jeszcze do niego wrócą. Barbara i Ewa zaśpiewały energiczne evergreeny, rodzime i obce. Uczestniczki „senioralnego Voice’a” perfekcyjnym występem potwierdziły, że scena jest miejscem stworzonym dla

Andrzej Piaseczny zachęcił publiczność w Dopiewie do śpiewu i do tańca.

Wójt Gminy Dopiewo - Paweł Przepióra podziękował Ewie Olszewskiej i Barbarze Parzęczewskiej za energetyczny i przebojowy koncert

Koło fortuny każdemu przynosiło szczęście

Wicemistrzyni świata Paulina Frelich podczas pokazu psów zaprzęgowych

Dop i Ewo rozdawały balony i chętnie pozowały do zdjęć

nich i na karierę nigdy nie jest za późno.

Najpopularniejsze piosenki brytyjskiej supergwiazdy Adele zaśpiewała, obdarzona mocnym głosem „góralka z Poznania” - Marta Podulka. Zespół, w którym na klawiszach gra chłopak z Dopiewa – Jan Sawiński – miał dobry kontakt z publicznością. Wisienką na torcie tego występu było kilka piosenek z własnego repertuaru Marty, a wśród

nich m.in. „Nieodkryty ląd”.

Między koncertami, na scenę wychodziła Daria Udovichenko – 17-latką z Ukrainy, mieszkająca od wybuchu wojny w Poznaniu,

Marta Podulka miała dobry kontakt z publicznością

Stoisko Gminnej Biblioteki Publicznej - "Książka za złotówkę"

Ekologiczne warsztaty z Lokalną Grupą Działania "Źródło" cieszyły się sporą popularnością.

Anastaziia Kulchak pokazywała, jak się gimastykować

Bezpłatne dmuchańce tradycyjnie były "okupowane" przez najmłodszych uczestników festynu

z mamą, babcią i bratem. Zwycięzczyni kilku rodzimych konkursów wokalnych zaśpiewała w Dopiewie w 4 odsłonach popularne ukraińskie utwory i światowe hity. Rozpoczęła i zakończyła piosenką powstańczą „Bella ciao”, znaną z serialu „Dom z papieru”. Słowa do jej wersji, po ukraińsku i po polsku, napisała jej mama.

Przez cały dzień prowadzący wydarzenie Magdalena Rataj i Maciej Narożny zachęcali uczestników do wpłat na konto pomocowe Gminy Dopiewo na rzecz Ukraińców.

Przed koncertem gwiazdy uczestników pleneru pozdrowił Paweł Przepióra – Wójt Gminy Dopiewo, także po ukraińsku, życząc wszystkim równie udanych wakacji, jak tegoroczne „Dni Gminy Dopiewo”.

Program na scenie rozpoczęły grupy taneczne Klubu Sportowo Tanecznego „Activus”. Był modern jazz, hip hop, był musical. Między występami tancerek scenę przejęła ponad 30-osobowa Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo, która pod względem przebojowości repertuaru nie ustępowała występującym później wykonawcom. Jej dopełnieniem były układy taneczne prezentowane na placu przed sceną przez małżonki z KTS „Activus”.

Równoległe do programu na scenie, na placu prowadzone były animacje. Dzieci bezpłatnie mogły skorzystać z dmuchańców. Można było spotkać się z DOP i EWO oraz Koszałkiem Czytającym, zbadać się w „Miasteczku Medycznym”, po-

dziwiać w akcji psy zaprzęgo- we wicemi- strzyni świa- ta Pauliny Frelich, po- strzelać z łuku z zawodnikami Klubu „Grot”, p o ć w i c y ć z instruktorką fitness Anastazią Kulchak, nauczyć się samoobrony z Klubem Karate Empi, pomalować sobie twarz, dobrze zjeść i ugasić pragnienie.

Wydarzenie zakończyła zabawa z DJ'em

Maco eR, przed którą można było zobaczyć osadzone w słowiańskiej kulturze fireshow „Teatru Ognia” Marcina Rolczyńskiego, będące połączeniem tańca, akrobatyki i pirotechniki.

Następne „Dni Gminy Dopiewo” za rok, ale już na początku września gmina planuje kolejne festyn z koncertem gwiazdy i dobrą zabawą, tym razem w Skórzewie.

Jeden z pokazów Klubu Taneczno - Sportowego "Activus"

Daria Udovichenko podczas występu z Orkiestrą Dętą Gminy Dopiewo

Organizatorzy: Gmina Dopiewo – UG, GBPICK, ZUK, GOSiR, OPS.

Partnerzy: ALKOM, GALERIA MALLWOWA, HSF E-COMMERCE, INEA, MARMITE, MLP GROUP, MONDI, REKA RUBBER, RSP DĄBRÓWKA, SPR AGROFIRMA.

Adam Mendrala
Fot. Tomasz Szwałkowski,
oraz UG Dopiewo /
M. Juskowiak, A Mendrala

Pożegnaj wakacje z Gminą Dopiewo

Warsztaty bębniarskie z Drum Work

Gmina Dopiewo zaprasza na kulturalno - sportowe „Pożegnanie Wakacji” do Skórzewa, które odbędzie się w sobotę 3 września w dwóch lokalizacjach

DJ Osmar zapewni najprawdziwszą latynorską zabawę

tej miejscowości – w parku i na terenie sportowym przy szkole nr 2.

Park wypełnią dźwięki popu i latino. Muzyczną gwiazdą wydarzenia będzie Michał Szczygieł. Wcześniej na scenie pojawi się formacja Candela, złożona z muzyków o południowo amerykańskim rodowodzie. Nie zabraknie pokazów tanecznych i animacji. Będzie można nauczyć się kroków tańców latino z El Pueblo, wziąć udział w warsztatach bębniarskich z Drum Work lub zajęciach taneczno – ruchowych z Anastazią. Po koncertach scenę przejmie kubański DJ Osmar, z którym zabawa potrwa w skórzewskim parku do północy. Początek części „parkowej”: 16:00.

Z kolei przy Orliku 2012 i Szkole Podstawowej nr 2 w Skórzewie - na terenie przy Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji, między 14:00 a 18:00, będzie można wziąć udział w zabawach

Candela Latin Music

sprawnościowych. Odbędzie się tu bieg z przeszkodami „Runmageddon Kids”, przeznaczony dla dzieci w wieku od 4 do 14 lat - rozgrywanym w kilku odsłonach, dla różnych kategorii wiekowych. Młodzież od 15 roku życia i dorośli będą mogli zmierzyć własną kondycję i poznać słabości na 70-metrowym torze z przeszkód „Olimp (podobnym do tego z zawodów „Ninja Warrior”).

Wśród piosenek, które zaśpiewa Michał Szczygieł nie zabraknie "Spontana", "Nic tu po mnie" i "Adrenaliny"

Michał Szczygieł

Michał jest młodym polskim wokalistą. Wykonuje nowoczesny pop, będący mieszanką różnych stylów. Nie zawiodą się ci, którzy lubią taneczne hity o klubowym rodowodzie, elementy urban, ze szczyptą letniej nostalgii. Rok temu ukazała się jego debiutancka płyta Michała „Tak jak chcę” - pokryta sześcioma warstwami platyny. To on wylansował takie przeboje jak „Nic tu po mnie”, „Spontan” czy „Więcej”. Ma na koncie również kilkanaście duetów z innymi artystami i kilkanaście teledysków. Pod koniec lipca tego roku światło dzienne ujrzała na You Tube filmowa zapowiedź jego drugiego krążka „Adrenalina”. Jego kariera nabrała rozpędu w 2017 r., po udziale w telewizyjnym show „The Voice

of Poland”, gdzie miał szansę się zaprezentować ogólnopolskiej publiczności i z tej szansy skorzystał (zajął 3 miejsce). Frekwencja na koncertach, granych w całej Polsce, oraz miliony odsłon utworów w Internecie - dowodzą, że zwolenników talentu Michała Szczygła nie brakuje.

Warto zapisać w kalendarzu tę datę: sobota 3 września – Skórzewo w Gminie Dopiewo. Szczegóły na dopiewo.pl . Zapraszamy

Organizatorzy: Gmina Dopiewo – UG, GBPICK, ZUK, GOSIR.

Partnerzy: SPR AGROFIRMA, INEA, E1GOKART, MARMITE, MED-KLINIKA, MLP GROUP.

Adam Mendrala

Fot. Robert Ceranowicz /

Universal Music Polska /

arch. Michała Szczygła

Arch. zespołów Candela i Drum

Work oraz DJ Osmara

Jestem taki jak chcę

Rozmowa z Michałem Szczygłem – piosenkarzem, który 3 września wystąpi w Skórczynie podczas „Pożegnania Wakacji”.

Kim byłby Michał Szczygł, gdyby nie został piosenkarzem?

- Może sportowcem. Zawsze śpiewanie przeplatało się u mnie ze sportem. Miałem ambicję realizować się w piłce nożnej. Nawet poważniej o tym myślałem niż o muzyce. Dyscyplina ta rozwinęła u mnie ducha rywalizacji. Przez kontuzje nie mogłem grać w piłkę na takim poziomie, o jakim marzyłem. Wybrałem muzykę. Nie unikam obecnie sportu, ale scena to moje miejsce. Czuję muzykę całym sobą. Trochę sportowca wciąż jest we mnie. Muzycznie można się spełniać na wiele sposobów. Jeżeli bym nie śpiewał i nie byłbym tekściarzem, to mógłbym zostać dziennikarzem muzycznym. To był mój muzyczny plan B. Jednak plan A wypalił.

Zamiłowanie do piłki nożnej podsuwa kolejne pytanie. Czy niedawne przejście Roberta Lewandowskiego z Bayernu Monachium do FC Barcelony Cię cieszy?

- Barcelona jest dla mnie legendą. Jestem przedstawicielem pokolenia, które dorastało w czasach, gdy Barça z Lionelem Messim odnosiła wielkie sukcesy. Fakt, że dołączy do niej Polak – Robert Lewandowski, jest cudowną

sprawą. Wcześniej kibicowałem Bayernowi - bardzo podobał mi się styl gry tego zespołu. Z przyjemnością oglądałem ich mecze, ale miało to związek z obecnością Roberta w składzie klubu. Myślę, że Bayern dalej będą mieć świetną „pakę”, ale – z wiadomego powodu - będę kibicował Barcelonie. Nie jestem zagorzałym fanem jakiejś drużyny. Kibicuję tym klubom, w których grają Polacy. Mam w takich sytuacjach skłonność do patriotyzmu.

Tytuł Twojego debiutanckiego albumu, wydane go przed rokiem, brzmi „Tak jak chcę”. Czy jesteś zadowolony z tej płyty? Coś byś w niej zmienił? Czy jej zawartość jest rzeczywiście „taka, jak chciałeś”, czy też jest ona efektem kompromisu różnych racji – artystycznej, marketingowej, innych?

- Płyta jest wynikiem kompromisu między wszystkim, co mnie otacza. Myślę, że jest ona taka jak chciałem, żeby była. Lepszej bym jej nie stworzył. Mam na niej co najmniej dwa duże hity, czyli „Spontan” i „Nic tu po mnie”, ale i kilka nieco mniejszych przebojów, które całkiem dobrze sobie radzą. Bardzo się cieszę z tego, że album został bardzo dobrze przyjęty. Jak teraz odwiedzam różne miejscowości w Polsce, gdzie koncertuję, widzę, że jest odzew - ludzie znają teksty, śpiewają, tańczą, bawią się. Jest tak, jak chciałem.

Czy sam piszesz muzykę i teksty, czy korzystasz z twórczości, wsparcia innych osób?

- Uczestniczę w tworzeniu każdej piosenki. Zazwyczaj numer powstaje w studiu, w którym zaszywam się z innymi songwriterami i razem robimy piosenkę - od podstaw do finalnej wersji. Uczestniczę też w miksie i masteringu. Wszystkie utwory powstają z moim udziałem, pomocą lub pracą, tylko w zmiennych proporcjach. Może nie siedzę za sterem, ale jestem recenzentem, daję pomysły, wypowiadam

się na temat brzmień. Często zasługi i autorstwo danego utworu rozkłada się na kilka osób. Czasem współpracuję przy jednym numerze z czterema producentami. Nie wyliczamy, kto ile danego utworu zrobił, ważniejsze jest to, co razem stworzyliśmy. Zdajemy sobie sprawę, że bez choćby jednej osoby w takiej układance, piosenka brzmiałaby zupełnie inaczej.

Masz 23 lata, ale za sobą już 5 lat doświadczeń na muzycznej scenie. Jakie były to lata?

- Na pewno burzliwe. W okresie tym miało miejsce wiele sytuacji, w których trzeba było podejmować nietrawne decyzje. Opuściłem rodzinne strony – Nową Wieś, gdzie miałem wszystkich i przenieśliśmy się do Warszawy – dużego miasta, gdzie nie znałem nikogo. Zamieszkałem w stolicy, postawiłem na samorozwój. Doświadczyłem tej życiowej rewolucji dość wcześnie, porównując się z rówieśnikami w Polsce. Jednak u nas w kraju większość osób pozostaje w swoich rodzinnych stronach, a wielu mieszka z rodzicami do 30 roku życia. Konsekwencją tej decyzji jest rzadszy kontakt z bliskimi i przyjaciółmi. Rzadziej bywam w górach – w Nowej Wsi, leżącej pod Krynica Zdrój, w Powiecie Nowosądeckim.

Czy brakuje Ci rodzinnych stron?

- Czasem. Tam spędziłem dzieciństwo i wczesną młodość. Nie do końca zdawałem sobie sprawę, w jak cudownym miejscu przyszedłem na świat i mieszkałem. Gdy wracam na parę dni, lubię chodzić po górach, wśród których się wychowałem. Odpoczywam wtedy od wielkomiejskiego zgiełku i show biznesu. Ale nie tylko mam tu na myśli przyrodę, lecz także burzliwą historię. Wciąż odkrywam to miejsce. Jest ono mocno zakorzenione w moim sercu. Interesuję się jego przeszłością. W latach 1947–1950 w ramach „Akcji Wisła” przepędzono stąd Łemków, którzy zamieszkiwali Nową Wieś i sąsiednie osady. Pozostały piękne cerkwie, resztki kultury. Nie jestem Łemkiem, ale mam do tej historii stosunek emocjonalny. Trudno mi jest sobie wyobrazić, to co miało miejsce. Tata przekazał mi kiedyś relację mojej babci z tego okresu, która widziała jak wojsko przeganiało Łemków z domów – musieli je opuścić, tak jak stali, zostawić dobytek, pełne spichlerze. Wywożono ich na zachód Polski. Dość sugestywny z tego wspomnienia był widok spalonych ziemniaków w opustoszałym domu, które za długo piekły się na blasze, bo mieszkańcy nie zdążyli ich zjeść, gdy przyszło wojsko.

Sam wybrałeś kilka lat temu migrację. Czy Warszawa da się lubić? Czy czujesz się częścią tego miasta?

- Warszawa bez wątpienia da się lubić. Poznałem tu sporo osób, z kilkoma nawiązałem bliższe relacje. Warszawa to jeden z największych ośrodków w tej części Europy. Tu się dzieją bardzo ciekawe rzeczy. Przyjeżdżają wspaniali ludzie z wielu stron Polski, którzy chcą się rozwijać, mają pasję, chcą coś osiągnąć, są niezwykle inspirujący. Przyjeżdżają tu również ludzie ze świata. Jestem szczęśliwy, że mogę być w gronie tych osób, uczymy się od siebie, inspirujemy. To jest wspaniale.

Twoja kariera rozwinęła się po udziale w „The Voice of Poland” w 2017 r., w którym zająłeś 3 miejsce. Jakie wspomnienia towarzyszą tej telewizyjnej przygodzie?

- Cała ta przygoda mocno mnie usamodzieliła. Sam ogarniałem sprawy logistyczne i prawne. Musiałem się odnaleźć w tej nowej rzeczywistości, umieć rozmawiać z ludźmi mądrzejszymi ode mnie, bardziej doświadczonymi, którzy „zjedli zęby na show biznesie”. Byłem chłopakiem, który przyjechał tu z małej wsi. Nie za bardzo pamiętam swoje wykony przez stres, który mi wtedy, w trakcie występów, towarzyszył.

Czy z kimś z „Voice’a” się zaprzyjaźniłeś?

- Utrzymuję kontakty ze wszystkimi finalistami edycji, w której wziąłem udział. Staramy się co jakiś czas do siebie odezwać. Niektóre osoby mieszkają w Warszawie, więc się widzimy. Parę osób całkiem dobrze sobie radzi. Spotykamy się na wydarzeniach i koncertach.

Twoim opiekunem w tym telewizyjnym show był Andrzej Piaseczny, który w tym roku również odwiedził Gminę Dopiewo. Jak wspominasz go jako opiekuna - mentora?

- Wspaniały człowiek, który obudził we mnie pewność siebie i luz podczas programu. Powiedział mi, że nie śpiewam tutaj najlepiej, co było prawdą, ale nie to jest najważniejsze. Mam w sobie pokorę, nie mam w zwyczaju zakłamywać rzeczywistości, więc potrafiłem przyznać mu rację. Powiedział mi, że najważniejsze jest to, by wykorzystać swoją szansę po programie. Zrozumiałem wtedy, że od występów w tym show nie zależy moje życie, że nie jest ważne, czy będą to najlepsze wykony w moim życiu, ale to, co przez kolejne lata będę robił. Czy będę tworzył utwory, sumiennie pracował, rozwijał się, czy nie osiadę na laurach. To były bardzo

cenne rady, za które jestem mu bardzo, bardzo wdzięczny.

Twój debiutancki album spotkał się z dobrym przyjęciem przez rynek i przez publiczność. Single z niego wielokrotnie pokryła platyna. Po szczególne utwory dobrze sobie radzą w serwisach streamingowych. Czy sukces Cię cieszy?

- Oczywiście, że tak. Dziwne gdyby było inaczej. Spełniły się marzenia, które

nieśmiało układałem sobie w głowie, jak byłem dzieckiem. Siedzę teraz w swoim warszawskim mieszkaniu, patrzę na te platynowe certyfikaty na ścianie za „Spontan” i za „Nic tu po mnie” i jestem szczęśliwy. Nie pokazuję dookoła, jak się tym wszystkim cieszę. Niektórzy robią to na wesoło, ja nieco inaczej, bardziej oszczędnie. Jestem perfekcjonistą. Chętniej szukam minusów, żeby zamienić je w plusy. To daje jakość.

„Nic tu po mnie” i „Spontan” – to Twoje największe, jak dotąd, hity. Mają po ponad 22 mln wyświetleń na You Tube. Czy znalazłeś receptę na przebój?

- Nie mam uniwersalnej recepty na zrobienie hitu. Jakby ona istniała, nie byłoby sensu robić muzy. Interesujące jest przyglądanie się, jak wypuszczone w świat piosenki sobie radzą. Przed startem możemy mieć jedynie przeczucia czy wyobrażenia, ale to ludzie decydują o tym, co się im podoba. Jest w tym coś tajemniczego i magicznego.

Czy nowa piosenka „Adrenalina”, do której teledysk miał premierę w końcu lipca, ma szansę stać się przebojem?

- Zobaczymy. Myślę, że tak.

Zapowiada ona Twój drugi krążek. Jaki będzie to album i kiedy się ukáže? Czym będzie się różnił od pierwszej płyty? Kiedy publiczność usłyszy kolejne piosenki?

- Obecnie jestem skupiony na tworzeniu piosenek. Nie ma co za dużo mówić o płycie, kiedy nie wiem jeszcze, jaki będzie ona miała kształt. Myślę, że zaskoczę kolejnymi muzycznymi odsłonami siebie. Nad całością i szczegółami będę zastanawiał się później, razem ze swoim zespołem. Nie mamy na razie terminu premiery albumu.

Czy jesteś osobą spontaniczną czy wolisz rutynę i porządek?

- Długofalowo mam plan, ale moja codzienność jest spontaniczna. Jest w moim życiu miejsce na jedno i drugie.

Współpracowałeś z wieloma artystami, patrząc choćby na listę Twoich teledysków czy utworów, w których wzięłeś gościnnie udział. Czy któraś współpraca szczególnie Ci się podobała?

- Na pewno jestem zadowolony ze współpracy z Barvinskym. Utwór „Malinowy mus” to utwór, który całkiem fajnie radzi sobie w sieci. Dobrze wspominam plan zdjęciowy teledysku do tej piosenki i inicjatywę.

Zaśpiewałeś „gościnnie” z włoską piosenkarką Chiara Grispo utwór „Since You Left Me”. Jak doszło do tego międzynarodowego spotkania u progu Twojej kariery? Czy utrzymujecie kontakt?

- Była to zasługa mojego ówczesnego managementu i wytwórni. Dostałem propozycje, by się dograć. Spotkałem

się z Patrykiem Komórem w studiu i napisaliśmy zwrotkę. Potem spotkałiśmy się z Chiarą w Warszawie, by nagrać teledysk. Była to krótka przygoda, ale bardzo dobrze ją wspominam. Obserwujemy się z Chiarą w mediach społecznościowych i śledzimy swoje zawodowe poczynania.

Pół miliona słuchaczy miesięcznie odwiedziło Twój profil na Spotify. Ponad 50 milionów odsłuchało Twoje piosenki za pośrednictwem tego serwisu. Czy streaming i muzyka do ściągnięcia to przyszłość i w nich upatrujesz swój sukces?

- Streaming to teraźniejszość. Na przestrzeni ostatnich lat zachodzą dynamiczne zmiany. Nawet ja, będąc w środku tego całego zgiełku, nie jestem w stanie do końca nadążyć za aktualnościami. Myślę, że w przyszłości będzie przybywać użytkowników platform, bo to mega wygodne i praktyczne. Jeśli ktoś chce mieć ze sobą muzykę zawsze „pod ręką”, to nie ma lepszego sposobu. Bardzo sobie jednak cenię kupowanie i kolekcjonowanie płyt oraz słuchanie muzyki z nośników. To nie tylko hobby, ale i wsparcie dla artystów. Sam mam troszeczkę CD-ków i płyt winylowych. Ma się coś unikatowego. Jak przestanie działać Internet, nie mamy muzyki ze stramingu, a płytę mamy na półce. Myślę, że streaming nigdy nie wyprze płyt, chyba że będziemy siedzieli pozamykani w domach i wszystko rozgrywać się będzie w świecie wirtualnym.

Zostało nagranych już 14 teledysków do Twoich piosenek. Poza tym pojawiłeś się w 12 teledyskach innych artystów. Czy lubisz tę część swojej aktywności zawodowej, czy traktujesz ją raczej jak konieczność?

- Wytwórnia, podobnie jak ja, uwierzyła w te numery i chciała robić do nich teledyski. To część mojej pracy.

Urodziłem się w czasach, gdy muzyka szła w parze z obrazem. Realizując zdjęcia do teledysków, mogę się przy okazji sprawdzać w kolejnej roli. Może nazywanie tego aktorstwem, byłoby przesadą, ale skoro występuję w tych clipach, to i czasem przy aktorach „mru-gnę oczkiem” do kamery. Są też wśród moich zawodowych obowiązków sesje fotograficzne – wtedy pracuję jak model, co potrafi być męczące.

Czego aktualnie słucha Michał Szczygła? Na czym się wychował? Jesteś dookreślony, jeśli chodzi o gust muzyczny, czy preferujesz otwartość i różnorodność?

- Wychowałem się na hip hopie. Potem to we mnie ewoluowało, zafascynowałem się R'n'B. Jedną z moich największych inspiracji jest ostatnio Justin Bieber - jego ostatnia płyta jest świetna muzycznie i tekstowo - i The Weekend - ten wokalista miał na mnie duży wpływ, byłem jego fanem zanim wielkie hity stały się popularne w Polsce. Spośród rodzimych wykonawców wymienię śp. Andrzeja Zauchę, którego bardzo lubię i chciałbym poznać, choć nie jest to niestety możliwe. Wielu pewnie ma ten sam problem. Zdarzyło mi się zaśpiewać z Andrzejem Piasecznym. Jeżeli chodzi o kobiety, pojawiło się ostatnio kilka interesujących twórczyń. Sanah, wiadomo, jest odkryciem. Wymieniłbym tu także Zalię, z którą nagrałem numer „Dłonie” na moją płytę (bardzo w nią wierzę i doceniam to, co robi) i Bryską.

Pochodzisz z Nowego Sącza. Wielu artystów sięga do korzeni, kultury regionu, zwłaszcza, gdy pochodzą z gór. Dobrymi przykładami czerpania ze źródeł są np. Tribunie Tutki, Golec uOrkiestra, Zakopower czy De Press. W Twojej muzyce, określanej mianem urban popu, nie ma tradycyjnych rytmów. Czy zamierzasz kiedyś również sięgnąć do źródeł?

- Lubię muzykę z elementami regionalnymi. Chociażby piosenka „Górkę ty” z repertuaru Goleców, z udziałem Gromee, bardzo mi się podoba. Sam artystycznie unikam powiązań z regionalnymi klimatami. To nie mój świat. Nigdy nie inspirowała mnie bezpośrednio muzyka ludowa z gór i cała towarzysząca temu otoczką. Mogło mi to zbrzydnąć ze względu na ekipy discopolowe, które trochę zawłaszczyły sobie znaki regionalne - wykonują utwory o niczym, z ozdobnikami nawiązującymi do muzyki regionalnej, także z gór. Jak to słyszę, dostaję szału.

Czy lubisz koncerty?

- W tym roku minimalnie mniej koncertuję niż w zeszłym, ze względu na pracę nad nowym materiałem, ale co tydzień gdzieś gramy. Bardzo lubię koncerty, choć godziny spędzane w busie, gdy jedziemy w Polskę, są niemalym obciążeniem dla kręgosłupa. To część mojej pracy i życia. Nie widzę siebie bez koncertów. One dostarczają mi wspólnych doznań, wynikających z kontaktu z publicznością. Gdy jest się na scenie i śpiewa się dla ludzi, odczuwa się zadowolenie. Buzuje w organizmie adrenalina. Widzisz jak publiczność się bawi, śpiewa twoje piosenki, przeżywasz te chwile. Gdy kończy się koncert, opadają emocje, musisz się wyciszyć i masz coś w rodzaju „kaca”.

Kim jest Twoja publiczność? Kto słucha Twoich utworów – młodzi, ludzie w różnym wieku, raczej optymiści, czy ludzie przygnębieni? Dla kogo śpiewasz?

- Częściową odpowiedź na to pytanie dają platformy streamingowe, które wyposażone są w narzędzia monitorujące. Można z nich dowiedzieć się więcej, nie tylko poznać liczbę wyświetleń poszczególnych utworów. Moja publiczność streamingowa to ludzie młodzi w wieku 20 plus. Te dane nie uwzględniają jednak radia, telewizji, koncertów, z których wiem, że moja muzyka jest uniwersalna. Na koncertach widzę rodziców z dziećmi, babcię z wnuczką i wszyscy świetnie się bawią.

Na co, oprócz największych Twoich przebojów, może liczyć publiczność w Skórzewie 3 września na „Pożegnaniu Wakacji”, podczas którego wystąpisz?

- Tym, którzy przyjdą, gwarantujemy dobry nastrój. Będą przeboje i niespodzianki. Będziemy mieć nowe aranże znanych utworów i świeżo opracowane show koncertowe, więc naprawdę jest na co czekać. Zapraszam bardzo serdecznie w pierwszą sobotę września do Skórzewa w Gminie Dopiewo pod Poznaniem.

Czy masz plany wakacyjne na sierpień?

- Chwilowo mam wolne. Jadę w góry i będę się wspinał. Zakopane oddalone jest półtora godziny od mojej rodzinnej Nowej Wsi. Wejdę na Wysoką i na Rysy. Lubię być na szczycie góry, pochodzić sobie po grani, porozglądać się wokół. Będę też łowił ryby i wyciszę się na łonie natury.

Rozmawiał: Adam Mendrala
Fot. Arch. Michała Szczygła / Robert Ceranowicz / materiały Universal Music Polska

Reprezentowali Dopiewo i Polskę

Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo i Dopiewskie Mażoretki z Klubu Taneczno - Sportowego "Activus" - pod Urzędem Miejskim w Kolín

Helena Vondráčková była jedną z gwiazd 57 Kmočův Kolín

dęciaki współbrzmiały także z rockiem, popem, elektroniką, muzyką ludową i hip-hopem.

Koncerty i pokazy - na dużych i mniejszych scenach, parada orkiestr i mażoretek ulicami miasta, wspólne granie przebojów światowych przez kilkuset muzyków - wypełniły czas tego muzycznego święta. Jednym z trzech dyrygentów, prowadzących w finale wy-

Podczas parady. Na przodzie szli harcerze z portretem patrona festiwalu. Za nimi naprzemiennie grupy mażoretkowe i orkiestry

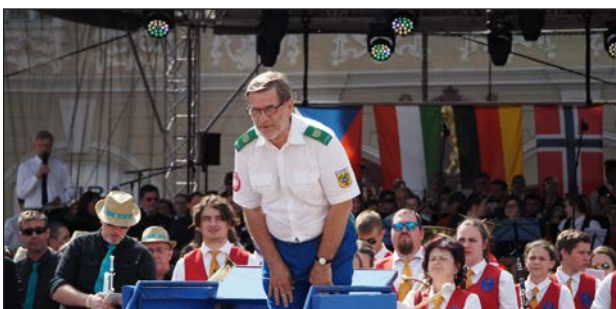

Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo i Dopiewskie Mażoretki, prowadzone przez Klub Taneczno - Sportowy „Activus”, reprezentowały Gminę Dopiewo, ale i Polskę na „57 Kmočův Kolín” - Międzynarodowym Festiwalu w czeskim Kolinie w dniach 10-12 czerwca. Były jedyną artystyczną delegacją spośród 15 orkiestr dętych, 15 grup mażoretkowych i kilkunastu innych zespołów muzykujących z wykorzystaniem instrumentów dętych. Jedną z gwiazd wydarzenia była dobrze znana w Polsce Helena Vondráčková. Ale

darzenia Wielką Festiwalową Orkiestrę, na którą złożyli się muzycy ze wszystkich orkiestr, był kapelmistrz Orkiestry Dętej Gminy Dopiewo - Krzysztof Zaremba. Podczas własnych koncertów muzycy z Dopiewa wykonywali przebojowy repertuar rozrywkowy, który od kilku miesięcy szlifują na jubileuszową płytę dopiewskiej orkiestry. Za rok przypada 10-lecie jej istnienia.

Dopiewskie Mażoretki, mimo krótkiego stażu w tej roli, zachwycały czeską publiczność – wszechstronnością, roztańczeniem i dyscypliną. Stworzone zostały od nowa po covidzie, pod skrzydłami Kingi Želechowskiej – Wiśniewskiej z KTS „Activus”. Tańczące w grupie dziewczęta mają różnorodne doświadczenia taneczne, ale i sukcesy turniejowe np. w modern jazzie i hip hopie, co procentuje i pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość.

Tekst i fot. Adam Mendrala

Krzysztof Zaremba miał zaszczyt dyrygować Wielką Festiwalową Orkiestrą, złożoną z kilkunastu orkiestr

Irena otworzy nowy sezon

Premiera w Teatrze Muzycznym w Poznaniu

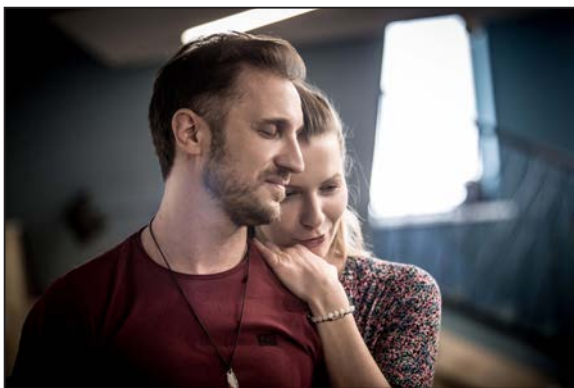
W ostatni weekend wakacji, 27 sierpnia, na deskach Teatru Muzycznego w Poznaniu odbędzie się światowa premiera dramatu muzycznego Irena o I. Sendlerowej. Spektakl powstał dzięki współpracy Polaków i Amerykanów. Reżyserem jest Amerykanin Brian Kite, dziekan Wydziału Teatru, Tańca i Telewizji Uniwersytetu Kalifornijskiego, muzykę skomponował jedyny polski laureat Grammy Włodek Pawlik, a piosenki napisał Mark Campbell, laureat Pulitzera i Grammy. Autorami libretta są Mary Skinner i Piotr Piwowarczyk.

Musical opowiada historię Ireny Sendlerowej - młodej, 29-letniej kobiety, która wraz z grupą zaufanych współpracowników i łączniczek uratowała kilkaset dzieci z warszawskiego getta. Organizowała im fałszywe metryki, umieszczała w zaufanych rodzinach, a potem dbała o pomoc materialną i lekarską. Robiła to, choć wiedziała, że ryzykuje własnym życiem.

W głównej roli zobaczymy Oksanę Hamerską i Judytę Wendę. Oprócz Ireny Sendlerowej, w spektaklu poznamy m.in. jej przyjaciółki - Magdę, Jagę, rodzinę Grinbergów, szefa - Jana Dobraczyńskiego, Janusza Korczaka, a także ukochanego - Adama Celnikiera.

Pierwszy przegląd teatrów muzycznych w Poznaniu

Premiera "Ireny" otwiera nowy sezon artystyczny w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Ten tytuł grany będzie także w kolejne dwa weekendy, w tym w ramach wydarzenia "Czas na Teatr", przeglądu teatrów muzycznych, które poznański Teatr organizuje po raz pierwszy, a odbędzie się od 9 do 12 września. W Po-

Marcin Wortmann i Judyta Wenda
- odwrótyc rolę Adama i Ireny Sendlerowej

znaniu zobaczyć będzie można wówczas spektakle Cesarz w reżyserii Cezarego Studniaka (Teatr Muzyczny Capitol), mrozący krew w żyłach musical Thrill me (Mazowiecki Teatr Muzyczny), autorski spektakl Wojciecha Kościelniaka Mury Jerycha (Teatr Muzyczny w Gdyni) i właśnie Irenę.

Nowy sezon z ulubionymi tytułami starszych i młodszych widzów

Jeszcze we wrześniu na scenie przy ul. Niezłomnych zobaczyć będzie można także "Zakonnice w przebraniu", uwielbiany przez publiczność musical na podstawie filmu z 1992 roku z Whoopi Goldberg w roli głównej. Następnie powróci "Kombinat" z muzyką Republiki i Grzegorza Ciechowskiego, a po nim "Jekyll & Hyde", musical, który Teatr wznowił w kwietniu po trzech latach przerwy.

W okolicy Święta Niepodległości Teatr Muzyczny w Poznaniu zagra "Virtuoso" - amerykański musical o Ignacym Janie Paderewskim, showmanie, który wykorzystał swój talent i charyzmę, by przekonać najważniejszych decydentów swoich czasów o konieczności przywrócenia Polski na mapę świata. Pod koniec listopada powróci magiczny i niezwykle mądry spektakl Pippin. A w grudniu - dawno niewidziany klasyk - "Skrzypek na dachu".

W repertuarze do końca roku znalazły się także tytuły adresowane do najmłodszych widzów i całych rodzin: na scenie przy Niezłomnych zobaczyć będzie można jesienią "Pchłą Szachrajkę", "Koziołka Matołka" i "zagad-

Konkurs

Wygraj podwójne zaproszenie na „Irenę” - mamy 3 podwójne wejściówki.

Kiedy urodziła się Irena Sendlerowa? Gdzie stanie nowa siedziba Teatru Muzycznego w Poznaniu?

Jak nazywa się wydarzenie, które Teatr Muzyczny w Poznaniu zorganizuje we wrześniu po raz pierwszy?

Odpowiedzi na trzy pytania należy wysłać na adres konkurs@dopiewo.pl. Biorąc udział w konkursie, wyrażają Państwo zgodę na przetwarzanie danych osobowych obejmujących: imię i nazwisko oraz adres e-mail w celu wyłonienia zwycięzców konkursu. Podanie danych osobowych przez Uczestników konkursu jest dobrowolne, jednakże niezbędne do uczestnictwa w konkursie. Na zgłoszenia czekamy do końca sierpnia. Liczy się kolejność zgłoszeń z prawidłowymi odpowiedziami.

Spektakl "Zakonnice w przebraniu"

kę ratuszowej wieży", a na Mikołajki "Madagaskar" - musicalową przygodę, na podstawie przeboju wytwórni DreamWorks.

Czekając na wielką scenę

Teatr Muzyczny w Poznaniu czekają także intensywne miesiące w związku z budową nowej siedziby przy skrzyżowaniu ulic Święty Marcin i Skośnej. Do końca 2025 r. ma tam powstać największy i najnowocześniejszy teatr muzyczny w Polsce, z widownią na 1200 osób. Do końca roku rozpisany zostanie przetarg na wykonawcę, żeby wiosną wbić pierwszą łopatę.

Sonia Kobylańska-Józwiak
teatr-muzyczny.pl

Fot. Agata Ożarowska - ze spektaklu "Irena" / Piotr Pasieczny - ze spektaklu "Zakonnice w Przebraniu" / Teatr Muzyczny w Poznaniu

Talent odkrył po operacji

Wystawa Obrazów Pavlo Kalina

Goszcząc w naszej Gminie uchodźców wojennych z Ukrainy, dowiedzieliśmy

się o niezwykłym talencie Pavlo Kalina. Kiedy urodziła mu się córka Wiktorija ciężko zachorował. Lekarze nie dawali mu nadziei na przeżycie. Po ciężkiej operacji obudził się z niezwykłym talentem rysowania i malowania. Nigdy przedtem tego nie robił. Swoim darem podzielił się z córką, która też zaczęła tworzyć obrazy i rysunki. Oboje powoli ucieleśniają marzenie o pozostaniu w Polsce i kupnie domu. Wystawa prac Pavla Kalina w bibliotece w Dopiewie była ich pierwszym krokiem w realizacji tego marzenia. Obrazy będzie można zobaczyć także w pozostałych filiach GBPiCK.

Tekst i fot; Łukasz Mańczak, GBPiCK w Dopiewie

Uroczysta Gala zajęć edu-art

20 czerwca w sali widowiskowej CRK w Konarzewie odbyła się uroczysta gala zajęć edukacyjno-artystycznych,

odbywających się w GBPiCK w sezonie 2021/2022. Wydarzenie zorganizowano z myślą o uczestnikach warsztatów, którzy zdobywali wiedzę i umiejętności podczas zajęć dodatkowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w Dopiewie, Dopiewcu, Skórzewie, i Konarzewie. Na Galę przybyli uczniowie wraz ze swoimi bliskimi, a także instruktorzy zajęć, którzy z dumą oglądali występujących artystów.

Ta forma przeglądu całego roku na stałe wpisała się już w kalendarz

wydarzeń GBPiCK i cieszy się sporym zainteresowaniem. Wciąż odkrywane są nowe talenty a uczestnicy rozszerzają swoje zainteresowania i uzupełniają wiedzę z wielu dziedzin życia. Gminna Biblioteka Publiczna obecnie posiada w ofercie ponad dwadzieścia różnych zajęć, do których wciąż dokładane są nowe propozycje. Zapisy na kolejny sezon odbędą się już we wrześniu. Zapraszamy na stronę www.bibldop.pl

Tekst i fot: Łukasz Mańczak GBPiCK w Dopiewie

Biesiada w Lisówkach

Letnie spotkanie ponad 120 seniorów z Klubu Seniora w Dopiewie ponownie odbyło się na terenie Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach 10 sierpnia 2022 r. Piękne okoliczności tamtejszej przyrody, zachęcają do organizowania

biesiad na terenie DPS-u, który zawsze i z ogromną radością nas gości. Mieszkańcom DPS-u i dopiewskim seniorom towarzyszyły dwie poznańskie wokalistki Urszula Lidwin i Alicja Pszczółkowska, które wykonały piosenki z repertuaru

ABBY i to w języku polskim. Nie zabrakło także dźwięków akordeonu i biesiadnych melodii w wykonaniu Wojciecha Szopki. Po koncercie wszyscy biesiadowali, kosztując słodkich wypieków i grillowanej kielbaski.

*Fot. i tekst Jan Sawiński
GBPICK w Dopiewie*

Skacze na trampolinie i to z sukcesami!

Eryk Stec z Pałędzia to kolejny ze sportowców nagrodzonych przez Kapitułę Stypendium Sportowego Gminy Dopiewo za sukcesy osiągnięte w 2021 r. W nagrodę przyznano mu łączną kwotę 3500 zł, która zostanie wypłacona do końca br.

Eryk jest najmłodszym z 16 wyróżnionych osób – ma 12 lat, jest uczniem 5 klasy International School of Poznań i uprawia skoki na trampolinie w KS AZS-AWF Poznań. Od początku przygody z akrobatyką wyróżniał się wysokim poziomem sportowym w swojej kategorii wiekowej i zaangażowaniem w proces treningowy, co skutkowało powołaniami do kadry województwa. W 2021 r. zajął on 2 miejsce w skokach synchronicz-

nych na Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych i 5 w skokach drużynowych. Był też finalistą ubiegłorocznej Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży na której zajął 7 lokatę.

Jeszcze większy sukces mieszkańiec Gminy Dopiewo odniósł w tym roku. 14 maja zajął on 2 miejsce w kategorii „Trampolina mężczyzn - klasa III” na XXVIII Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w sportach halowych „Podlasie 2022”. Były to najważniejsze zawody tegorocznego sezonu, do których należało zdobyć wcześniej kwalifikacje, bo w OOM mogło wystartować tylko 20 najlepszych zawodników z całego kraju! Najbliższym marzeniem Eryka Steca jest dostanie się do Kadry Narodowej, a w dalszej przyszłości – udział w Mistrzostwach Europy lub Świata.

W sierpniu udał się na zgrupowanie do Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Wałczu, gdzie spędza 2 tygodnie na przygotowywaniu się do kolejnych imprez. Być może uda mu się też wyjechać na międzynarodowe zawody do Czech lub Anglii - ale to jeszcze nie jest pewne. Jak nam powiedział – „ogólnie sport to całe moje życie - kiedy nie skaczą na trampolinie - bardzo chętnie pływam na kitesurfingu lub jeżdżę zimą na snowboardzie. Lubię też spędzać wolny czas z kolegami na podwórku, ale niestety nie mam go za wiele. Interesuję się także grami video”.

Z naszym pośrednictwem akrobata z Pałędzia chciałby podziękować wło-

darzom Gminy Dopiewo oraz Kapitułę Stypendium Sportowego za przyznanie mu stypendium, które przeznaczył głównie na zakup... nowych baletek do skakania – jak się okazuje, ten element ubioru niestety szybko się zużywa. Większą część comiesięcznego stypendium jednak odkłada, licząc, że te oszczędności przydadzą się zwłaszcza podczas planowanych zagranicznych wyjazdów na zawody. Wraz z E. Stecem mamy nadzieję, że sezon, który rozpocznie się po wakacjach, będzie dla niego równie udany, jak ten niedawno zakończony!

*Mariusz Frąckowiak,
GOSiR w Dopiewie
Fot. Archiwum Eryka Steca*

Koszykarz ze Skórzewa z ciekawymi pasjami

Jedną z aż czterech młodych osób uprawiających koszykówkę, wśród łącznie 16 tegorocznych stypendystów sportowych Gminy Dopiewo, jest 17-letni mieszkaniec Skórzewa Igor Mastalerz.

Przyszłoroczny maturzysta uczy się w poznańskim I Liceum Ogólnokształcącym, a w rozgrywkach III Ligi PZKosz i krajowych rozgrywkach U17 reprezentuje barwy ENEA Basket Junior Poznań. Jego największy dotychczasowy sukces to zdobycie z klubową drużyną juniorów w ubiegłym roku w wieku 16 lat brązowego medalu w finale Mistrzostw Polski U17 (w Sierakowie był rok młodszy od większości rywali!). W 2021 r. wywalczył też Mistrzostwo Wielkopolski U15 w rozgrywkach wojewódzkich. Wcześniej był Mistrzem Wielkopolski w kategorii U14 i wygrał z drużyną Turniej PYHH U15 – nieformalne Mistrzostwa Polski.

Od kilku lat potrafi on pogodzić bardzo intensywne treningi (7 razy w tygodniu!) z nauką na wysokim poziomie w popularnym „Marcinku” – np. w roku szkolnym 2020/21 uzyskał średnią ocen 4,4. Większość z 3 tysięcy złotych przyznanego stypendium (po 300 zł przez 10 miesięcy) I. Mastalerz zamierza przeznaczyć na zakup sprzętu sportowego,

a zwłaszcza butów do koszykówki, które przy jego intensywności gry zużywają się w tempie ekspresowym... Zapytany przez nas o swoje największe marzenie Igor odpowiedział, że w przyszłości chciałby mieć szansę częstego podróżowania. Jego pasją oprócz koszykówki jest uprawianie takich trudnych dyscyplin sportowych jak kitesurfing latem i snowboarding zimą.

W bieżącym roku Igor Mastalerz z drużyną Enea Basket Junior Poznań zdobył Mistrzostwo Wielkopolski U17 i zajął 4 miejsce w Mistrzostwach Polski do lat 17 rozegranych w maju w Zielonej

Górze. Teraz trzymamy kciuki za dalsze sukcesy sportowe młodego koszykarza ze Skórzewa, które być może pozwolą mu otrzymać stypendium Gminy Dopiewo także za osiągnięcia w 2022 r.

Mariusz Frąckowiak,
GOSiR w Dopiewie
Fot. Arch. Igora Mastalerza

Skórzewianin ze złotem na JBL Triathlon Poznań

Michał Marciniak zdobył 16 lipca 2022 r. złoty medal w kategorii mężczyźni 30-39 na dystansie 58,175 km „JBL Triathlon Poznań”. Ponad 500 zawodników wzięło udział w startach. W powietrzu było czuć atmosferę sportowej rywalizacji.

Zawody odbyły się w formie duathlonu z powodu jakości wody w Jeziorze Maltańskim nie można

było przeprowadzić etapu pływackiego. W wyniku zmiany formuły trasa składała się z dwóch etapów biegowych, mających 2,625 km i 10,55 km, przedzielonych etapem kolarskim o długości 45 km.

AJ
www.poznatriathlon.com.

Canarinhos Skórzewo stawia na rozwój

Niedawno Klubowi Piłkarskiemu w Skórzewie „stuknęło” 26 lat. Ostatnie lata to okres prężnego jego rozwoju. Klub odnosi kolejne sukcesy i może pochwalić się następnymi wychowankami, którzy są powoływani do Kadry Wielkopolski! Można śmiało powiedzieć, że Canarinhos Skórzewo jest dumą Gminy Dopiewo, która wspiera rozwój Klubu.

W minionych tygodniach Canarinhos otrzymał Zieloną Gwiazdkę PZPN, dzięki której trenerzy i zawodnicy mogą stawiać na dalszy rozwój. 3 zawodników Canarinhos z rocznika 2011 trenuje, raz

w tygodniu, w kadrze regionu, gdzie grają najzdolniejsi chłopcy - warto dodać, że Canarinhos ma tam najliczniejszą re-

prezentację! Wychowankowie Canarinhos stanowią o sile takich zespołów, jak Lech czy Warta w poszczególnych kategoriach wiekowych. Świadczy to o świetnym szkoleniu dzieci i młodzieży w Skórzewie. Dla przy-

kładu w 18-osobowej kadrze rocznika 2008 jest dwóch bramkarzy, którzy wychowali się w Skórzewie. Maksymilian Kluj - obecnie gra w Lechu

Poznań, a Bartosz Piechowiak jest wypożyczony do Warty Poznań. W kadrze gra również Jakub Falkiewicz, który przez wiele lat grał w Canarinhos, jednak obecnie zmaga się z drobnym urazem.

To nie koniec dobrych informacji! Cały czas można dołączyć do Klubu ze Skórzewa, który prowadzi całoroczny, otwarty nabór dla zdolnych chłopców z okolicy. Zapraszamy!

Michał Aniola

Fot. Arch. KS Canarinhos Skórzewo

Zwycięstwo Akademii Piłkarskiej Reissa ze Skórzewa w Finale WLLP

25 lipca Akademia Piłkarska Reissa oficjalnie zakończyła wiosenne rozgrywki Wielkopolsko-Lubuskich Lig Piłkarskich. W turnieju wzięło udział 30 drużyn z województwa wielkopolskiego i 2 z woj. lubuskiego. W wydarzeniu rywalizowało aż 420 młodych piłkarzy. Adeptom Akademii towarzyszyli rodzice, którzy zawzięcie kibicowali swoim zawodnikom.

Wyróżnienia dla zawodników ze Skórzewa

Każdy zawodnik miał nadzieję na wygraną, ale mistrzem wiosennego sezonu 2022 mogła zostać tylko jedna drużyna! Najwyższe trofeum trafiło do zespołu Akademii Piłkarskiej Reissa ze Skórzewa. Dodatkowo podczas ceremonii rozdania nagród przyznano indywidualne nagrody dla uczestników wydarzenia. Wśród wyróżnionego grona

młodych piłkarzy znalazł się: Arkadiusz Poliszczuk z Akademii Piłkarskiej Reissa w Skórzewie. Chłopiec zaprezentował nieprzeciętne umiejętności piłkarskie, rozwałę na boisku i świetną grę.

Jak wyglądała klasyfikacja końcowa - kat. C?

- I miejsce: APR Skórzewo,
- II miejsce APR Kościan,
- III miejsce APR Krobia,
- IV miejsce APR Kórnik.

Wysoki poziom piłkarski

- Tegoroczne finały WLLP pokazały wysoki poziom umiejętności piłkarskich zawodników. Był to też ostateczny sprawdzian dla adeptów Akademii. Przed wszystkim test siły walki, opanowania,

co dodawało wszystkim otuchy i wprawiało w dobry nastrój. Dziękuję wszystkim młodym piłkarzom, ale i rodzicom za wspólnie spędzony czas i dobrą zabawę! - komentuje koordynator WLLP Tomasz Karkoszka.

*Akademia Reissa
www.akademiareissa.pl*

ZSP Dopiewo czwartym zespołem w Polsce

Dziewczęta na co dzień uczące się w klasach sportowych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dopiewie osiągnęły historyczny sukces, zajęły IV miejsce w Polsce w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej.

Zanim zespół dotarł na igrzyska krajowe musiał wygrać rywalizację w województwie wielkopolskim. Po 5 etapach, w finale, który odbył się w Kępnie, nasz zespół najpierw wyraźnie pokonał SP 1 Kępno 26-15 a później w finale SP 12 Gniezno 32-23 i tym samym mógł reprezentować nasze województwo w roz-

grywkach krajowych. Zawody odbyły się w czerwcu w Dźwirzynie, tam grano systemem „każdy z każdym”. Reprezentantki Dopiewa wygrały 3 mecze i 3 mecze przegrały. Szczególnie mecz o III miejsce z zespołem z Brodnicy mógł się podobać - dostarczył wiele emocji, ponieważ do ostatnich minut trwała walka i w samej końcówce nasz zespół musiał ulec

przeciwniczkom. Ostatecznie IV miejsce w gronie kilkuset szkół jest ogromnym sukcesem naszej szkoły!

Zespół ZSP Dopiewo wystąpił w składzie: Oliwia Alejska, Zosia Wojtkowiak, Lena Mikołajczak, Zosia Mikołajczyk, Kornelia Kubiak, Małgorzata Borska, Magdalena Paczkowska, Zosia Pięguła, Patrycja Sammler, Amelia Różycka, Zosia Lechna, Olivia Mateńko, Zoe Kowalewska, Hania Lipska, Aleksandra Müller

Trenerzy: Paweł Wolny, Piotr Migdałek.

Paweł Wolny

Pantery za granicą

Piłkarki ręczne z Dopiewa w Parlamencie Europejskim.

Zawodniczki UKS Pantery Dopiewo spędziły aktywnie wakacje, łącząc pożyteczne z przyjemnym. Pierwszym punktem na planie podróży były turystyczne „perełki” - Paryż i Barcelona. Następnie udały się do Granollers, gdzie odbył się jeden z największych turniejów piłki ręcznej w Europie.

W dniu jego inauguracji miała miejsce parada, w której dziewczyny szły z flagami ubrane w barwy narodowe. Kolejnego dnia rozpoczęły się rozgrywki. Starsza drużyna Panter rozpoczęła turniej od

zwycięstwa 20:18 z drużyną H.LES FRANQUESES-2, zaś młodsza pokonała BM.LA ROCA wynikiem 18:13. W wieczornych pojedynkach niestety musiały uznać wyższość przeciwniczek - młodsza drużyna przegrała 13:22, zaś starsza 13:18.

Zmotywowane po wieczornych porażkach Pantery rozpoczęły zwycięsko drugi dzień zmagania. Pantery 2008 wygrały swój mecz z H.VIC 21:2, a rocznik 2006 pokonał BR LANGESKOV-2 20:12. Na koniec grupowych rozgrywek starsze dziewczyny wygrały i przegrały po jednym meczu co dało końcowy rezultat wyjścia z 3 miejsca w grupie, a młodsze zwyciężyły obydwa pojedynki tym samym zajmując 2 pozycje. Ostatni dzień rozgrywek to faza play off, którą ekipa 2008 rozpoczęła od zwycięstwa

nad H.RIBES 19:14. W drugim meczu, który decydował o awansie do półfinału wyraźnie uległy zespołowi z Hiszpanii H.LES FRANQUESES 8:21 rozgrywając swój mecz na zewnątrz przy 35 stopniach.

Młodsza ekipa Panter Dopiewo w gronie 30 zespołów ukończyła zmagania na miejscach 5-8. Starsza drużyna w swoim pierwszym meczu zwyciężyła nad drużyną FLAKTVEIT 18:13. Drugi pojedynek to zacięta walka z Norweżkami. Losy meczu ważyły się do ostatnich minut. Niestety ostatecznie wynik na korzyść drużyny SARPSBORG IL - 14:17.

W gronie 53 zespołów rocznik 2006 zakończył zmagania na miejscach 9-16.

Wracając do Polski zatrzymaliśmy się w Strasburgu, aby złożyć wizytę w Euro-parlamencie. Przywitali nas tam posłowie Andrzej Halicki, Bartosz Arłukowicz oraz Robert Biedroń. Opowiedzieli oni o swojej pracy, odpowiedzieli na pytania młodzieży oraz zrobili grupowe zdjęcia. Wyjazd został zakończony w miłej atmosferze. Dla wszystkich był to mile spędzony czas.

Paweł Wolny

Sportowa część Pożegnania Wakacji

Takich zawodów sportowych w gminie Dopiewie jeszcze nie było! Po raz pierwszy w historii, GOSiR w Dopiewie zorganizuje dziecięcy Runmageddon Kids oraz pokonywanie przez dorosłych 70-metrowego toru Ninja Warrior! A wszystko to odbędzie się 3 września 2022 r. w godz. 14.00-18.00 w ramach całodziennego imprezy sportowo-kulturalnej pt. „Pożegnanie Wakacji 2022”, organizowanej przez Gminę Dopiewo w dwóch różnych miejscach Skórzewa.

GOSiR w Dopiewie odpowiadać będzie za część sportowo-rekreacyjną tego wydarzenia i już dzisiaj zaprasza najmłodszych mieszkańców (także spoza terenu gminy!) do bezpłatnego udziału w Runmageddon Kids, czyli specjalnie dostosowanej dziecięcej wersji najbardziej ekstremalnego biegu przeszkodowego. Odbędzie się on w ramach zakończenia wakacyjnego wypoczynku i rozpoczęcia nowego roku szkolnego na terenie „Orlika 2012” w Skórzewie przy ul. ks. S. Koziarowskiego 1 (łatwy dojazd z drogi S11). Na wyjątkowej trasie o długości około 500 m znajdzie się 5 nietypowych przeszkód, testujących koordynację i sprawność. Zarówno ich trudność jak i dystans dostosowane będą do kategorii wiekowych od 4 do 14 lat, czyli niemal

dla wszystkich najmłodszych, bowiem **Runmageddon Kids** to aktywność, za którą podziękuje każde dziecko! W tej błotnej zabawie z 5 ekscytującymi przeszkodami będzie mogło wziąć udział nawet 350 osób, a każdy uczestnik na mecie otrzyma m.in. dyplom potwierdzający ukończenie Runmageddon Kids, promującego takie wartości jak np. współpraca czy pokonywanie własnych lęków i słabości.

Natomiast osoby od 15 roku życia będą mogły zmierzyć się z dmuchanym torem sprawnościowym „**Olimp**”. Ten gigantyczny, 70-metrowy zielony tor, to atrakcja niczym z różnych telewizyjnych show, w których zawodnicy mieli do pokonania wiele niezwykle wymagających przeszkód. Na takim dmuchanym „wymiatacz” uczestnicy sportowego eventu w Skórzewie będą mogli poczuć się jak w popularnym programie telewizyjnym **Wipeout** czy **Ninja Warrior!** Osoby, które w najkrótszym czasie ukończą we właściwy sposób cały dystans, zostaną oczywiście nagrodzone upominkami. A pokonanie przeszkód sprawi zapewne trudności nawet zawodnikom o bardzo dobrej kondycji fizycznej. Dmuchańskie podłoże samo w sobie sprawia, że dorosłym ciężko

utrzymać jest równowagę, zwłaszcza gdy dołożymy do tego liczne przeszkody w postaci ścianek wspinaczkowych, wiszących mostów oraz wielu tuneli i zjeżdżałni. Pokonanie takiego toru w szybkim tempie to nie lada wyzwanie, bo to nie tylko bieg z przeszkodami - to przekraczanie własnych granic!

Dodatkową atrakcją sportowej części imprezy „Pożegnanie Wakacji 2022” w Skórzewie będą „dmuchańce” dla dzieci. 3 września 2022 r. na Orliku czeka nas zatem 4-godzinny wspaniałej zabawy dla całych rodzin. Koniec z wymówkami – przełam bariery i pokonaj przeszkody, które sam sobie stawiasz – zapraszamy!

*Mariusz Frąckowiak,
GOSiR Dopiewo*

POŻEGNANIE WAKACJI SKÓRZEWO, 3 WRZEŚNIA 2022

szczegóły:
dopiewo.pl

PROGRAM:

TEREN PRZY ORLIKU 2012, ul. Ks. S. Kozierowskiego

14:00 – 18:00

- **Dla dzieci:**
Zawody Runmagedon Kids i dmuchańce
- **Dla młodzieży i dorosłych:**
Tor Przeszkód Olimp

PARK, przy ul. Poznańskiej (obok Agrofirmy)

16:00 – 24:00

- **Dla wszystkich:**
Drum Work - warsztaty bębniarskie, Candela - koncert animacje taneczne, Klub El Pueblo - pokazy taneczne, rudea de casino, zumba, nauka bachaty i salsy, KTS Activus - występ latino, koncert Michała Szczygła i zabawa z DJ Osmarem

20:00
**MICHAŁ
SZCZYGIEŁ**

17:00 CANDELA Latin Music

21:15 DJ OSMAR z Kuby

16:00 / 19:00 DRUM WORK

Prowadzący: Paweł Wylegała

ORGANIZATORZY:

PARTNERZY:

PATRONAT MEDIALNY:

Gmina Dopiewo jest na portalach społecznościowych.
Nasze profile to:
Facebook: Gmina Dopiewo - strona oficjalna
You Tube: GminaDopiewo

Urząd Gminy Dopiewo
ul. Leśna 1c
62-070 Dopiewo
www.dopiewo.pl